

# Rapport

## Underlag till årsredovisning för staten 2007

The logo consists of the lowercase letters 'esv' in a green, sans-serif font. The 'e' and 's' are connected, and the 'v' is separate.

EKONOMISTYRNINGSVERKET

**ESV:s rapporter innehåller regeringsuppdrag, uppdrag från myndigheter och andra instanser eller egeninitierade utredningar.**

Publikationen kan laddas ner som tillgänglig PDF och beställas från [www.esv.se](http://www.esv.se). Word-formatet kan tillhandahållas via Publikationsservice.

**Datum:** 2008-03-17

**Dnr:** 59-154/2008

**ESV-nr:** 2008:8

**Copyright:** ESV

**Rapportansvarig:** Margareta Söderhult

## Förord

Ekonomistyrningsverket överlämnar årligen underlag till årsredovisningen för staten till regeringen, i enlighet med 20 § förordningen (2007:761) med instruktion för Ekonomistyrningsverket. Underlaget innehåller resultat- och balansräkning och finansieringsanalys med noter samt analyser till de olika dokumenten. Avgränsning och uppställningsformer i underlaget för 2007 överensstämmer med regeringens beslut den 6 december 2007 (Fi 2007/9580) med normering av avgränsning och uppställningsformer som grund för Ekonomistyrningsverkets underlag till årsredovisningen för staten 2007. Utöver ovan angivna delar överlämnas en sammanställning över tillgångar och skulder för verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över separat. Materialet utgör därefter efter beredning i Regeringskansliet delar i regeringens skrivelse till riksdagen Årsredovisning för staten 2007.

Statsbudgetens utfall 2007 som också utgör en del av underlaget för regeringens skrivelse till riksdagen, överlämnas i en separat rapport.

I detta ärende har generaldirektör Yvonne Gustafsson beslutat. Experten Margareta Söderhult har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även avdelningschefen Ingemar Härneskog samt utredarna Ann-Sofie Andersson, Helene Diyabanza, Niklas Halén, Lars Nordkvist, Dordi Rasmusson, Helen Rhawi och Ann-Louise Wegar deltagit.

## Innehåll

<b>Sammanfattning .....</b>	<b>5</b>
<b>Inledning .....</b>	<b>6</b>
<b>Konsoliderad resultaträkning med kommentarer .....</b>	<b>9</b>
Intäkter .....	11
Transfereringar .....	13
Kostnader för statens egen verksamhet .....	16
Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag .....	17
Nettokostnad för statsskulden och övriga finansiella intäkter och kostnader .....	17
<b>Konsoliderad balansräkning med kommentarer .....</b>	<b>19</b>
Nettoförmögenheten .....	19
Övriga förändringar i balansräkningen .....	23
<b>Finansieringsanalys med kommentarer .....</b>	<b>25</b>
<b>Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar .....</b>	<b>30</b>
Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning .....	30
Statsbudgetens utfall .....	43
Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten .....	44
<b>Noter .....</b>	<b>48</b>
<b>Femårsöversikt .....</b>	<b>119</b>
Nyckeluppgifter i balans- och resultaträkningarna .....	119
Lånebehovet och statsskuldens utveckling .....	120
Femårsutveckling, resultaträkningen .....	126
Oförbrukade bidrag .....	138
<b>Avgifter till och bidrag från EU .....</b>	<b>140</b>
Avgiften till EU:s budget .....	140
Återflöde från EU-budgeten .....	141
Redovisning i resultaträkningen .....	142
Redovisning på statsbudgeten .....	143
<b>Bilaga 1 Ordlista .....</b>	<b>147</b>
<b>Bilaga 2 Statliga myndigheter m.m. ....</b>	<b>165</b>

## Sammanfattning

Underlaget till årsredovisning för staten innehåller konsoliderad resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys med noter för staten enligt den avgränsning som regeringen beslutat samt kompletterande beskrivningar och analys. Förutom huvudkapiteln innefattar detta en femårsöversikt där utvecklingen av statens ekonomi beskrivs ur olika synvinklar, bl.a. statsskulden och transfereringarnas utveckling, en beskrivning över avgifter till och bidrag från EU, en ordlista och en förteckning över de statliga myndigheter m.m. som ingår i avgränsningen av staten som den tillämpas i resultat- och balansräkningen.

Resultaträkningen visar ett överskott på 134 miljarder kronor, vilket är det högsta överskottet sedan en årsredovisning började tas fram på detta sätt och 30 miljarder kronor mer än föregående år. En viktig förklaring är att skatteintäkterna ökat med 33 miljarder kronor, där både kapitalskatter, mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter ökat kraftigt. Intäkterna av avgifter och andra ersättningar har ökat med 9 miljarder kronor som följd av införandet av den förhöjda finansieringsavgiften i arbetslöshetsförsäkringen.

Kostnaderna för statens verksamhet har minskat med sju miljarder kronor, främst som en följd av att kostnaderna för pensionsavsättningar var särskilt höga 2006. Kostnaderna för statsskulden har ökat med 26 miljarder kronor. Transfereringarna till hushåll har minskat eftersom bl.a. arbetslösheten och kostnaderna för sjukpenning minskat, men samtidigt har transfereringarna till kommuner ökat så att de totala transfereringarna förändrats endast marginellt.

Statsskulden uppgick vid utgången av 2007 till 1 115 miljarder kronor efter eliminering av statliga myndigheters innehav av statspapper. Det var en minskning av skulden med 105 miljarder kronor. Statens nettoförmögenhet, som är negativ, har förbättrats under året med 142 miljarder kronor till – 493 miljarder kronor.

## Inledning

Enligt 38 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten ska regeringen så snart som möjligt, senast nio månader efter budgetårets utgång, lämna en årsredovisning för staten till riksdagen. Efter önskemål från riksdagen lämnas årsredovisningen i anslutning till den ekonomiska vårpropositionen.

Årsredovisningen ska enligt 38 § budgetlagen innehålla resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys samt det slutliga utfallet på statsbudgetens inkomstittlar och anslag.

I 44 § budgetlagen anges vidare att regeringen är redovisningsskyldig inför riksdagen för statens medel och övriga tillgångar som står till regeringens disposition. Redovisningsskyldigheten omfattar även den verksamhet som bedrivs av staten samt statens skulder och övriga ekonomiska förpliktelser.

Ekonomistyrningsverket (ESV) lämnar varje år sedan 1993/94 underlag till årsredovisning för staten till regeringen. Det innehåller underlag till de i budgetlagen nämnda resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen. ESV lämnar samtidigt underlag till redovisningen av det slutliga utfallet på statsbudgeten i en separat skrivelse till regeringen. Sedan 2000 lämnas dessa dokument omkring den 15 mars för att möjliggöra den tidplan som gäller för redovisningen till riksdagen.

Regeringen beslutar årligen om avgränsningen av staten och former för uppställning av resultat- och balansräkning och finansieringsanalys. Detta skedde senast genom beslut den 6 december 2007 (Fi2007/9580). Redovisningen i dessa finansiella dokument omfattar staten som den avgränsas i detta beslut.

Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken, AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten. Dessutom ingår de fonder som redovisas av myndigheter samt Riksbankens grundfond.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har ESV hämtat in kompletterande information.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Under de drygt tio år som årsredovisning för staten tagits fram har redovisningsprinciperna i ökad grad tydliggjorts, bl.a. genom att tillgångar i ökad utsträckning invärderats och redovisats samt att redovisning enligt bokföringsmässiga principer vidareutvecklats. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2007 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I redovisningen jämförs utfallet för 2007 i resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen med utfallet för 2006.

Regeringens årliga skrivelse Årsredovisning för staten syftar till att ge en samlad bild av hur statens finansiella resultat och ekonomiska ställning utvecklats.

Utöver underlag till den redovisning som följer av budgetlagens krav innehåller ESV:s underlag därför även kompletterande analyser och beskrivningar, tidsserier över vissa nyckeluppgifter, viss könsuppdelad statistik samt förteckningar över statliga myndigheter och en ordlista. Utöver de formella finansiella dokumenten lämnas, i enlighet med regeringens ovan nämnda beslut, en sammanställning av den statliga sektorns tillgångar och skulder 2003-2007 separat. Den innefattar enligt samma beslut förutom myndigheterna även statliga bolag, AP-fonderna, Premiepensionsmyndigheten och Riksbanken. Sammanställningen utgör grund för kapitlet Sammanställning av verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över, i regeringens Årsredovisning för staten.

Riksrevisionen granskar de statliga myndigheterna och de årsredovisningar och visst annat underlag som myndigheterna lämnar till regeringen och ESV. Riksrevisionen granskar därefter ESV:s underlag och formellt framför allt regeringens årsredovisning till riksdagen, och lämnar därefter en revisionsberättelse till riksdagen.

### **Olika avgränsningar av staten**

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Ett annat skäl till skillnader mellan olika redovisningar är att olika principer tillämpas i räkenskaperna och i statsbudgeten. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Den särskilda sammanställningen av verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över omfattar en vidare definition av staten än de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och statsbudgeten (se ovan). Även Premiepensionsmyndigheten (PPM) redovisas där, trots att premiepensionssystemet inte längre betraktas som en del av den offentliga sektorn i nationalräkenskaperna, eftersom PPM är en statlig myndighet. Syftet med den redovisningen är att ge en samlad och översiktlig bild av samtliga verksamheter där staten har ett väsentligt inflytande och samtidigt en bild av statens samlade tillgångar och skulder. I fråga om bolag, banker och finansinstitut har väsentligt inflytande definierats som att staten har en ägarandel på minst 20 procent i de aktuella organisationerna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna (NR) som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin. NR:s avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från Förenta Nationerna samt EU:s förordning (EG nr 2223/96) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen. NR:s avgränsning skiljer sig från de ovan nämnda bl.a. genom att affärsverken inte ingår i dess avgränsning av staten.

## Konsoliderad resultaträkning med kommentarer

Resultat- och balansräkningarna samt finansieringsanalysen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Riksbankens grundfond ingår eftersom den utgörs av kapital som ursprungligen tillskjutits av staten. Däremot ingår inte Riksbanken, AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten. En fullständig förteckning över samtliga ingående organisationer framgår av bilagan Statliga myndigheter m.m.

Till skillnad från vad som är fallet i statsbudgeten redovisas i resultaträkningen intäkter och kostnader, vilket bl.a. innebär att utgifterna för en investering, i form av avskrivningar, fördelas över investeringens hela livslängd. Gällande principer och förutsättningar under det senaste året beskrivs i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Myndigheternas redovisning konsolideras, vilket innebär att de slås samman och att transaktioner mellan myndigheter, t.ex. arbetsgivaravgifter för statligt anställda och bidrag mellan myndigheter tas bort (elimineras) i resultaträkningen och att fordringar och skulder mellan myndigheter elimineras i balansräkningen. På så vis erhålls en konsoliderad redovisning för staten.

## Resultaträkning

Resultaträkningen för 2007 visar ett överskott på 134 miljarder kronor, vilket innebär en ökning med 30 miljarder kronor jämfört med föregående år.

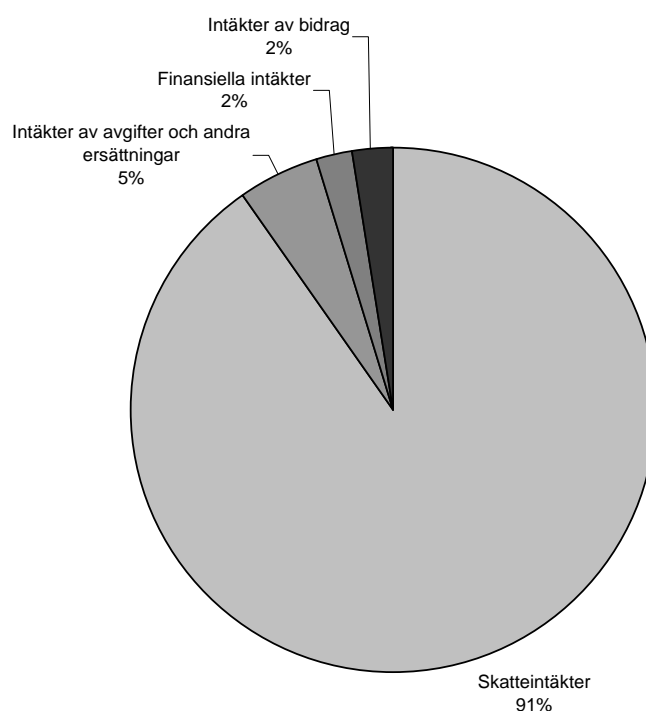
### Tabell Konsoliderad resultaträkning

Miljoner kronor	Not	2007	2006
<b>Intäkter</b>			
Skatteintäkter	1	996 612	963 940
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	54 285	45 407
Intäkter av bidrag	3	26 520	25 547
<b>Summa intäkter</b>		<b>1 077 417</b>	<b>1 034 894</b>
<b>Kostnader</b>			
<i>Transfereringar m.m.</i>			
Transfereringar till hushåll	4	-496 451	-500 003
Transfereringar till företag	4	-38 258	-38 084
Transfereringar till kommuner	4	-173 319	-165 240
Transfereringar till utlandet	4	-48 216	-48 376
Nettoöverföring till ålderspensionssystemet	4	-5 916	-7 334
Avsättningar till/upplösning av fonder	5	-2 010	-3 603
<i>Summa transfereringar m.m.</i>		<i>-764 170</i>	<i>-762 640</i>
<i>Statens egen verksamhet</i>			
Kostnader för personal	6	-93 498	-100 160
Kostnader för lokaler	7	-15 365	-15 214
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	2 597	-996
Övriga driftkostnader	9	-62 936	-62 311
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-26 118	-23 773
<i>Summa statens egen verksamhet</i>		<i>-195 320</i>	<i>-202 454</i>
<b>Summa kostnader</b>		<b>-959 490</b>	<b>-965 094</b>
<i>Saldo före resultat från andelar och finansiella poster</i>		<i>117 927</i>	<i>69 800</i>
<b>Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag</b>	<b>11</b>	<b>46 818</b>	<b>48 449</b>
<b>Finansiella intäkter och kostnader</b>			
Nettokostnad för statsskulden	12	-54 137	-28 124
Finansiella intäkter	13	24 962	15 391
Finansiella kostnader	14	-1 917	-1 601
<b>Summa finansiella poster</b>		<b>-31 092</b>	<b>-14 334</b>
<b>ÅRETS ÖVERSKOTT</b>		<b>133 653</b>	<b>103 915</b>

Resultaträkningens ökade överskott beror bland annat på att skatteintäkterna ökade med 33 miljarder kronor. Men resultatet påverkades negativt av att nettokostnaden för statsskulden blev 26 miljarder kronor högre än 2006. Intäkter av avgifter och övriga finansiella intäkter ökade cirka 9 miljarder kronor vardera. Kostnaderna för statens egen verksamhet minskade med 7 miljarder kronor, beroende på lägre kostnader för pensionsavsättning.

## Intäkter

### Diagram Statens intäkter



Skatteintäkterna uppgick till 996 miljarder kronor och utgör 91 procent av statens totala intäkter. Statens skatteintäkter ökade med 33 miljarder kronor eller 3,4 procent jämfört med 2006. Statens skatter redovisas enligt fullt periodiserade principer. Eftersom många skatter taxeras per kalenderår är det slutliga utfallet för taxeringen inte känt förrän nästan ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatteintäkter grundas därför till viss del på prognoser. Även om man vid tidpunkten för årsredovisningen kan göra en någorlunda säker bedömning av intäkterna från skatt på arbete och skatt på konsumtion är osäkerheten fortfarande stor vad gäller skatt på kapital. Historiskt sett ligger prognosfelen mellan den prognos som redovisas

i årsredovisningen och de slutliga utfallen på i storleksordningen 0,5 till 1 procent av de totala skatteintäkterna.

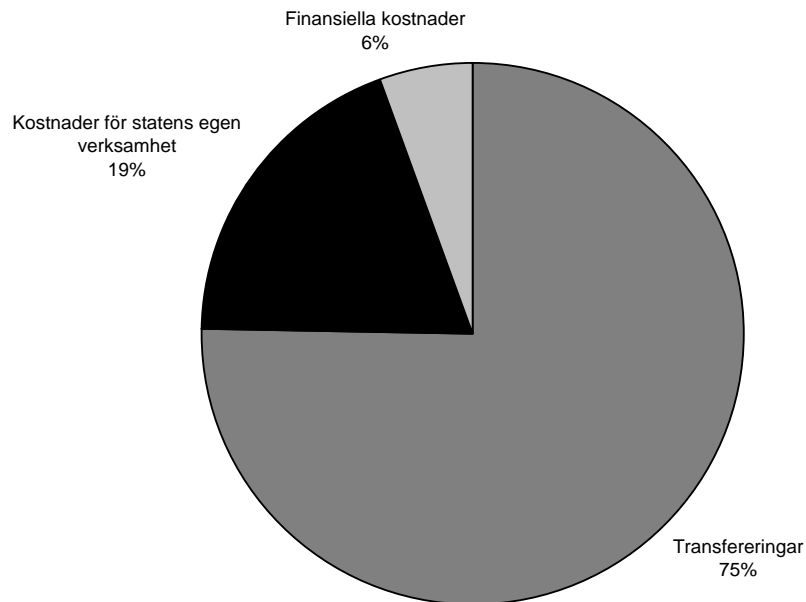
Skatt på arbete ökade med 14 miljarder kronor jämfört med 2006. Därav ökade inkomstskatterna med 29 miljarder kronor och skattereduktionerna med 41 miljarder kronor. Arbetsgivaravgifterna ökade med 20 miljarder kronor. Ökningen av inkomstskatter och arbetsgivaravgifter förklaras framför allt av ökad sysselsättning och högre lönenivåer. Ökningen av skattereduktionerna beror till största delen på det under 2007 införda så kallade jobbskatteavdraget. Arbetsgivaravgifterna utgörs i princip av lönesumman multiplicerad med avgiftssatsen. Preliminärt ökade lönesumman 2007 med 6,9 procent och avgiftssatsen uppgick till 32,42 procent. Myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats.

Jämfört med 2006 ökade skatt på kapital med 19 miljarder kronor eller nära 10 procent. Skatt på kapital från hushåll ökade med 6,9 miljarder kronor till följd av ökade kapitalvinster och ökade inkomster från räntor och utdelningar. Skatt på företagsvinster ökade med nära 13 miljarder kronor på grund av företagets ökade vinster. Intäkter från fastighetsskatt minskade 1 miljard kronor.

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 24 miljarder kronor eller 6,4 procent. Därav ökade intäkter av mervärdesskatt med 20 miljarder kronor. De högre intäkterna av mervärdesskatt förklaras i huvudsak av en ökad privat konsumtion. Ökningen förklaras även av en förändrad sammansättning med större andel konsumtion av varaktiga varor, vilket höjer den genomsnittliga skattesatsen. Intäkter av punktskatter har utvecklats relativt lite, vilket beror på en låg utvecklingstakt för intäkter av energi och koldioxidskatt.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 8,9 miljarder kronor. Mest ökade intäkter från andra ersättningar. Ökningen avser främst den förhöjda finansieringsavgiften från arbetslöshetskassorna som infördes 2007. Uppdragsverksamhet, dvs. intäkter från försäljning av sådana varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade, ökade med 0,8 miljarder kronor. Bland annat ökade Luftfartsverkets uppdragsinkomster från flygplatserna.

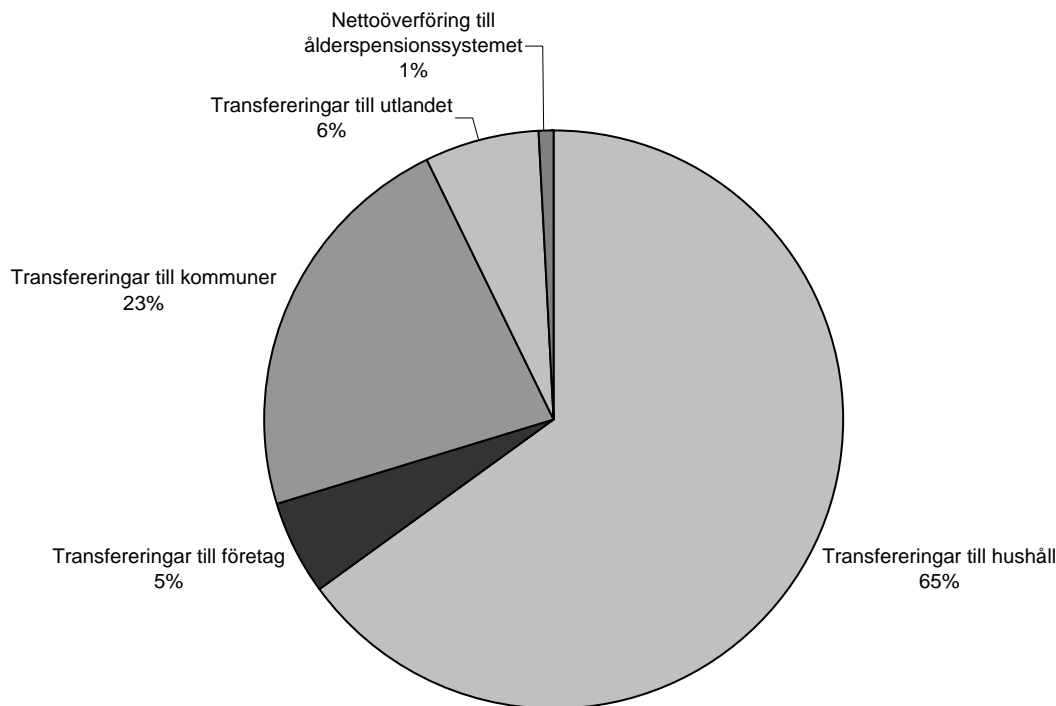
Intäkter av bidrag ökade med 1 miljard kronor. EU-bidragen från socialfonden har ökat med 0,4 miljarder kronor och kommunernas bidrag till assistansersättning har ökat med 0,3 miljarder kronor

**Diagram Statens kostnader**

Av statens kostnader under 2007 utgjorde 75 procent transfereringar, varav transfereringar till hushåll var den största delen. Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 19 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 6 procent.

**Transfereringar**

Diagram nedan visar 2007 års transfereringar i form av lämnade bidrag och andra överföringar fördelade på mottagarsektorer enligt nationalräkenskapernas indelning. Den s.k. realekonomiska indelningen redovisas även ur ett statsbudgetperspektiv i Statsbudgetens utfall.

**Diagram Transfereringar per sektor**

Av diagrammet framgår att hushållssektorn är den dominerande mottagaren av statliga transfereringar, 65 procent. Transfereringarna till hushåll innefattar bl.a. ålderspensioner, sjukpenning, föräldrapenning, barnbidrag och arbetslöshetsersättning, men även bidrag till organisationer inom t.ex. utbildningsområdet eller biståndsområdet. Kommunerna tar emot 23 procent av transfereringarna i olika former av statsbidrag, företagssektorn 5 procent och utlandet, i form av bistånd och EU-avgifter, tar emot 6 procent av de statliga transfereringarna. Ungefär 1 procent avser nettoöverföring till ålderspensionssystemet för fondering hos AP-fonderna (se vidare Överföringar till och från pensionssystemet i avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Kostnaderna för transfereringar (exklusive avsättningar till fonder) uppgick till 762 miljarder kronor 2007. De ökade endast 3 miljarder kronor mellan 2006 och 2007 men i förändringen ingår både stora ökningarna och minskningar.

Transfereringar till hushåll har under 2007 minskat med 3,6 miljarder kronor netto men innefattar också stora ökningarna och minskningar.

Bland transfereringar till hushåll har kostnaderna för arbetsmarknadspolitik minskat med 13 miljarder kronor. Arbetslöshetsersättningen har minskat med 7,7 och aktivitetsstödet med 5,4 miljarder kronor till följd av lägre arbetslöshet.

Inom ohälsområdet har de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning fortsatt att minska. Kostnaden för sjukpenning minskade med 3,7 miljarder kronor eller 12 procent 2007 vilket förklaras av att antalet sjukfall har fortsatt minska. Aktivitets- och sjukersättningen ökade däremot med 0,3 miljarder kronor eller 0,6 procent men antalet personer som uppbär ersättningen har varit på ungefär samma nivå som 2006. (Aktivitets- och sjukersättning ersatte förtidspension inom pensionssystemet under 2003.) Under de senaste två åren har både arbetslöshet och sjukfrånvaro minskat samtidigt till skillnad från tidigare.

Kostnaderna för handikappolitik avser främst den statliga assistansersättningen som ökade med 2,1 miljarder kronor eller 13 procent. Ökningen beror på att antalet ersättningsberättigade och antalet beviljade timmar per person har fortsatt att öka. Dessutom höjs timbeloppet för assistansersättningen varje år. Ekonomisk äldrepolitik har minskat med 1,3 miljarder främst till följd av att antalet personer med garantipension minskade och att antalet personer med inkomstgrundad ålderspension ökade.

Inom området ekonomisk familjepolitik ökade föräldraförsäkringen med 1,4 miljarder medan kostnaderna för barnbidragen minskade något. Demografiska faktorer styr i hög grad kostnadsutvecklingen inom området. Att kostnaderna minskat något för barnbidraget beror på att de barn som fyllde 16 år och inte längre har rätt till barnbidrag var fler än de barn som föddes.

Sammantaget har dock transfereringar till hushåll avseende socialförsäkringen ökat med 7,3 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statsbudgeten ökade med 9,5 miljarder kronor eller 5 procent. Ökningen beror främst på den positiva inkomstutvecklingen. Inkomstutvecklingen i samhället ligger till grund för ett index som används i ålderspensionssystemet och som styr uppräknningen av förmånerna inkomstpension och tilläggspension.

Transfereringar till företag har lämnats i ungefär samma omfattning som föregående år. Inom området livsmedelspolitik minskade kostnaderna med 0,7 miljarder kronor bland annat till följd av att en högre prisnivå på jordbruksprodukter minskat stödbehovet. Kostnaderna för Lönebidrag och Samhall ökade med 0,6 miljarder kronor.

Kostnaderna för transfereringar till kommuner ökade med 8 miljarder kronor. Kompensation för mervärdesskatt till kommuner och landsting var 3 miljarder högre än 2006 till följd av ökad kommunal konsumtion. Bidrag avseende integrationspolitik och migrationspolitik ökade med 1,3 miljarder kronor till följd av att antalet asylsökande ökat och att Migrationsverket ersätter kommunerna för deras kostnader för mottagande av ensamkommande barn. Kostnaden för

läkemedelsförmånerna ökade med 1,1 miljarder kronor mellan åren. Vidare ökade bidragen till landsting med 0,8 miljarder kronor till följd av ett nytt anslag, Bidrag för arbetet med sjukskrivningar inom hälso- och sjukvård.

Inom området har dessutom de allmänna bidragen till kommuner ökat, vilket dock till stor del motsvaras av minskningar av olika riktade bidrag.

Transfereringar till utlandet minskade något. Avgiften till Europeiska unionen har ökat med 0,6 miljarder kronor. Avgifter till och bidrag från EU redovisas närmare i särskilt kapitel. Kostnaden för biståndsverksamhet och internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete och Regeringskansliet minskade med 0,6 respektive 0,3 miljarder kronor.

### **Kostnader för statens egen verksamhet**

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick till 195 miljarder kronor 2007, vilket är en minskning med 7 miljarder kronor jämfört med 2006.

Statens personalkostnader minskade med 6,7 miljarder kronor. Den viktigaste förklaringen är att föregående år var kostnaderna högre för avsättningar för pensioner i samband med ändrade försäkringstekniska riktlinjer hos Statens pensionsverk. Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 3 miljarder kronor eller 3,1 procent. Mest ökade Rikspolisstyrelsens lönekostnad, 0,7 miljarder, då antalet poliser ökat. Myndigheternas inbetalda arbetsgivaravgifter och löneskatter, liksom premierna till Statens pensionsverk för tjänstepensionsförmåner, utgör statsinterna transaktioner och har eliminerats i årsredovisningen för staten.

Kostnader för lokaler ökade med knappt 0,2 miljarder kronor. Övriga driftkostnader ökade med 0,6 miljarder kronor. Försvaret har aktiverat 3,6 miljarder kronor mindre för investeringar i beredskapstillgångar medan Banverket har aktiverat mer för investeringar i anläggningstillgångar i egen regi än föregående år. Aktiveringen innebär att kostnader för köp av varor och tjänster avseende produktion av försvarsmateriel, väganläggningar och bananläggningar förs bort från resultaträkningen och tas upp som investering i balansräkningen. Därutöver innefattar förändringen minskade kostnader för köp av tjänster med 4,7 miljarder kronor och ökade kostnader för köp av varor med 3,9 miljarder kronor. Inomstatlig handel har eliminerats i resultaträkningen med 16 miljarder kronor.

Posten Vissa garanti- och kreditkostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet avser för 2007 till allra största delen återföringar av tidigare avsättningar och värderegleringar och är därför negativ, vilket innebär en kostnadsreduktion med 2,6 miljarder kronor. Det är Riksgäldskontoret som redovisar omvärdering av lån med kreditrisk på 1,1 miljarder kronor, vilket främst beror på minskad risk avseende lån till SVEDAB. Vidare redovisar Riksgäldskontoret förändring i reservering för förväntade garantiförluster med 1,1 miljarder kronor, till följd av minskad risk för garantin avseende Öresundsbron.

Avskrivningar och nedskrivningar ökade med 2,3 miljarder kronor jämfört med föregående år. Försvarmaktens avskrivningar avser främst beredskapsinventarier som stridsfordon, självgående pjäser, fartyg och båtar. Skillnaden mellan åren beror på nedskrivning av beredskapsinventarier med 3,2 miljarder kronor som gjordes 2007. Avskrivningarna på beredskapsvarulager är däremot i det närmaste oförändrade mellan åren.

## **Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag**

Resultatet från andelar i dotter- och intresseföretag minskade med 1,6 miljarder kronor. Det resultat som redovisas baseras på bolagens redovisade nettoresultat enligt respektive årsbokslut.

Resultatet för Vattenfall har förbättrats 1 miljard kronor främst p.g.a. minskad skattekostnad med 2,4 miljarder kronor. Bl.a. kommer inkomstskattesatsen för bolag att sänkas med 10 % i Tyskland, vilket påverkar uppskjuten skatt. Ökningen beror dessutom på ökad kraftproduktion i Tyskland och högre priser på den europeiska elbörsen. Civitas holding har förbättrat sitt resultat med 1,2 miljarder kronor främst till följd av större ökning av marknadsvärdet på dotterbolaget Vasakronans fastighetstillgångar. Däremot har resultatet för Akademiska hus försämrats med 1,8 miljarder kronor. Till största delen kan detta hänföras till att fastigheternas marknadsvärde har minskat med 0,6 miljarder kronor, vilket är en försämring med 2,3 miljarder kronor. Statens del i resultatet från TeliaSonera har minskat med 1,1 miljarder kronor och utgör en vinstandel på 6,6 miljarder kronor. Minskningen är framför allt en effekt av att statens försäljning av aktier reducerat ägarandelen från 45,3 % till 37,3 %, vilket minskat resultatandelen med 1,4 miljarder kronor. I övrigt har resultatandelen i TeliaSonera påverkats positivt av ökat resultat från intressebolag i Ryssland och Turkiet. Resultatet för SAS Sverige har försämrats med 0,9 miljarder kronor, till största delen hänförligt till realisationsvinst vid börsintroduktion av ett hotellrörelsedrivande dotterbolag under föregående år.

## **Nettokostnad för statsskulden och övriga finansiella intäkter och kostnader**

Nettokostnaden för statsskulden ökade med 26 miljarder kronor.

Den viktigaste förklaringen till den kraftiga ökningen är att de orealiserade valutakursförändringarna gick i motsatt riktning jämfört med 2006. De orealiserade valutaförlusterna blev 4 miljarder kronor 2007, en försämring med 27 miljarder kronor till följd av att kronan var svagare jämfört med skuldvalutorna 2007 än 2006 då staten redovisade 23 miljarder i orealiserade valutavinster. De orealiserade valutakursförändringarna uppkommer vid den värdering Riksgäldskontoret gör av skulder och fordringar i utländsk valuta till bokslutsdagens kurser. De realiserade valuta- och kursdifferenserna gick åt motsatt håll och minskade i stället kostnaderna med 5,6 miljarder kronor samtidigt som räntekostnaderna blev 6,2 miljarder högre.

Ökningen av övriga finansiella intäkter med 9,6 miljarder kronor förklaras framför allt av Regeringskansliets reavinst vid försäljning av aktier i Telia Sonera på knappt 11 miljarder kronor. Därutöver ökade Skatteverkets ränteintäkter från skattekontosystemet med 1 miljard kronor. Kärnavfallsfondens styrelses realisationsvinster vid avyttring av reala och nominella statsobligationer minskade däremot med 1,9 miljarder kronor. Minskade gjorde också Riksbankens inlevererade överskott, 0,8 miljarder kronor.

## Konsoliderad balansräkning med kommentarer

I balansräkningen redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, skulder och kapital. Värdet är beräknat per den 31 december 2007 (se även avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). I de fall marknadsvärden finns att tillgå för aktier och andelar i statliga bolag presenteras dessa i bilagan Statliga bolag.

### Nettoförmögenheten

Statens nettoförmögenhet är lika med skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde. Statsskulden, som i huvudsak motsvarar statsbudgetens ackumulerade underskott under åren, svarar för den övervägande delen av skulderna och därmed den negativa nettoförmögenheten. Vid utgången av 2007 var nettoförmögenheten – 493 miljarder kronor, dvs. staten hade en nettoskuld på motsvarande belopp. Det är en förbättring med 142 miljarder kronor jämfört med 2006 då nettoförmögenheten var – 635 miljarder kronor.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan sammanfattas enligt nedan:

<u>Miljarder kronor</u>	
Ökning av tillgångar	22
Minskning av skulder	124
Ökning av avsättningar	-2
Ökning av fonder	-2
Summa	142

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

<u>Miljarder kronor</u>	
Årets överskott enligt resultaträkning	134
Värdeförändring av aktier och andelar	7
Övriga direkta förändringar av nettoförmögenheten	1
Summa	142

Förändringen av nettoförmögenheten är i första hand hänförlig till årets överskott i resultaträkningen på 134 miljarder kronor. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av enstaka transaktioner som förändrar tillgångars eller skuldernas värde utan att redovisas över resultaträkningen. Exempel är förändringar av aktier och andelar som redovisas direkt i balansräkningen, t.ex. förändringar av statligt ägda bolags egna kapital som inte är hänförliga till periodens resultat. Under 2007 uppgick dessa effekter till 7 miljarder kronor.

Vid eliminering av inomstatliga betalningar uppstår ett saldo vid årsskiftet som uppgår till 1,9 miljarder kronor och ökar nettoförmögenheten. Även eliminering av inomstatliga värdepapper resulterar i en positiv påverkan på nettoförmögenheten med

0,6 miljarder kronor. Riksdagen har infört redovisning av skuld för riksdagsledamöternas inkomstgarantier och pensioner vilket verkar åt motsatt håll och minskar nettoförmögenheten med 1,7 miljarder kronor. Nettoeffekten av dessa poster är cirka 1 miljard kronor.

**Tabell Konsoliderad balansräkning**

Miljoner kronor

<b>TILLGÅNGAR</b>	Not	<b>2007-12-31</b>	<b>2006-12-31</b>
<b>Anläggningstillgångar</b>			
<i><b>Immateriella anläggningstillgångar</b></i>			
Balanserade utgifter för utveckling	15	4 151	3 815
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	16	819	816
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	17	33	32
<b>Summa immateriella anläggningstillgångar</b>		<b>5 003</b>	<b>4 663</b>
<i><b>Materiella anläggningstillgångar</b></i>			
Statliga väganläggningar	18	98 907	92 287
Statliga järnvägsanläggningar	19	69 268	64 658
Byggnader, mark och annan fast egendom	20	41 407	39 935
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21	3 300	3 134
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	22	22 830	22 187
Pågående nyanläggningar	23	47 485	49 704
Beredskapstillgångar	24	95 065	93 213
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	25	4 038	5 813
<b>Summa materiella anläggningstillgångar</b>		<b>382 300</b>	<b>370 931</b>
<i><b>Finansiella anläggningstillgångar</b></i>			
Andelar i dotter- och intresseföretag	26	319 007	303 709
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	10 496	10 536
Långfristiga fordringar	28	7 063	8 866
<b>Summa finansiella anläggningstillgångar</b>		<b>336 566</b>	<b>323 111</b>
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>723 869</b>	<b>698 705</b>
<b>Utlåning</b>	29	<b>172 030</b>	<b>165 192</b>
<b>Varulager m.m.</b>			
Varulager och förråd	30	1 746	1 815
Pågående arbeten	31	299	326
Fastigheter	32	116	121
Förskott till leverantörer	33	29	82
<b>Summa varulager m.m.</b>		<b>2 190</b>	<b>2 344</b>
<b>Fordringar</b>			
Kundfordringar	34	7 166	6 134
Övriga fordringar	35	43 049	42 617
<b>Summa fordringar</b>		<b>50 215</b>	<b>48 751</b>

<b>Periodavgränsningsposter</b>			
Förutbetalda kostnader	36	12 225	13 836
Upplupna bidragsintäkter	37	1 129	951
Övriga upplupna intäkter	38	40 255	36 147
<b>Summa periodavgränsningsposter</b>		<b>53 609</b>	<b>50 934</b>
<b>Kortfristiga placeringar</b>			
Värdepapper och andelar	39	19 276	33 083
<b>Summa kortfristiga placeringar</b>		<b>19 276</b>	<b>33 083</b>
<b>Kassa och bank</b>	40	<b>2 937</b>	<b>2 978</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>1 024 126</b>	<b>1 001 987</b>
<b>KAPITAL OCH SKULDER</b>			
<b>Nettoförmögenhet</b>	41	<b>-492 811</b>	<b>-635 031</b>
<b>Fonder</b>	42	<b>59 033</b>	<b>57 023</b>
<b>Avsättningar</b>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	171 911	167 377
Övriga avsättningar	44	15 153	18 050
<b>Summa avsättningar</b>		<b>187 064</b>	<b>185 427</b>
<b>Statsskulden</b>			
Lån i Sverige		882 053	954 193
Lån utomlands		232 841	266 023
<b>Summa statsskulden</b>	45	<b>1 114 894</b>	<b>1 220 216</b>
<b>Skulder m.m.</b>			
Leverantörsskulder	46	16 614	16 007
Övriga skulder	47	74 382	91 434
Depositioner	48	964	991
Förskott från uppdragsgivare och kunder	49	363	506
<b>Summa skulder m.m.</b>		<b>92 323</b>	<b>108 938</b>
<b>Periodavgränsningsposter</b>			
Upplupna kostnader	50	34 572	34 076
Oförbrukade bidrag	51	7 429	7 399
Övriga förutbetalda intäkter	52	21 622	23 939
<b>Summa periodavgränsningsposter</b>		<b>63 623</b>	<b>65 414</b>
<b>SUMMA KAPITAL OCH SKULDER</b>		<b>1 024 126</b>	<b>1 001 987</b>
Garantiförbindelser	53	658 532	605 444
Övriga ansvarsförbindelser	54	10 182	10 054

## Övriga förändringar i balansräkningen

Under räkenskapsåret 2007 ökade de totala tillgångarna med 22 miljarder kronor till 1 024 miljarder kronor.

De materiella anläggningstillgångarna ökade med 11 miljarder kronor. Statliga väganläggningar ökade med 6,6 miljarder kronor. Under 2007 har sju större objekt med en total längd av 121 km öppnats för trafik. Bland annat har hela motorvägssträckan på E 4 mellan Uppsala och Mehedeby öppnats för trafik. Statliga järnvägsanläggningar ökade med 4,6 miljarder kronor. Exempel på investeringsprojekt som har färdigställts under 2007 är sträckan Marieholm-Olskroken där utbyggnad av triangelspår gjorts och tagits i drift. Pågående nyanläggningar har dock minskat med 2,2 miljarder, framför allt vid Vägverket.

Byggnader, mark och annan fast egendom ökade 1,5 miljarder kronor. Bland annat ökade Naturvårdverkets markinköp för bildandet av naturreservat och Statens Fastighetsverk köpte House of Sweden i Washington DC.

Försvarets militära beredskapstillgångar ökade med 1,9 miljarder kronor. Beredskapslagret ökade mest till följd av ändrat värderingspris för vissa ammunitionstyper. Förskott avseende materiella anläggningstillgångar minskade 1,8 miljarder kronor avseende Försvarets materielverks förskott till Industrigruppen JAS som minskar vartefter leveranserna sker.

De finansiella anläggningstillgångarna ökade med 13 miljarder kronor. Andelar i dotter- och intresseföretag ökade med 15 miljarder kronor. Förändringen förklaras av positiva rörelseresultat och utbetalda utdelningar som netto påverkat andelarnas storlek hos främst Vattenfall AB med 15 miljarder kronor, Civitas Holding med 3,9 miljarder kronor och Luossavaara–Kiirunavaara AB med 3,2 miljarder kronor. Andelen i TeliaSonera minskade i värde med 10 miljarder kronor till 43,7 miljarder kronor. Andelsvärdet i TeliaSonera har påverkats positivt med 6,6 miljarder kronor av andelen i årets resultat och med 3,2 miljarder kronor i valutakursdifferenser. Utdelning med nära 13 miljarder kronor till staten har minskat värdet med motsvarande belopp. Under året har 17,7 % av aktierna sålts, vilket minskade andelsvärdet med 7,3 miljarder kronor. Marknadsvärdet på Regeringskansliets aktier i TeliaSonera uppgick vid årsskiftet till 101 miljarder kronor.

Långfristiga fordringar har minskat 1,8 miljarder kronor. EKN:s skadefordringar har minskat till följd av stora återvinningar från Peru och Angola, avskrivning av utestående fordringar på Kamerun samt valutakursförändringar.

Centrala studienämndens utlåning ökade med 1,9 miljarder kronor. Riksgäldskontorets utlåning till Botniabanan och Svensk-Danska broförbindelsen AB ökade med 2,2 respektive 1,3 miljarder kronor samt till PPM med 1,5 miljarder kronor. Riksgäldskontorets förutbetalda kostnader för statsskulden minskade med 1,8 miljarder kronor. Övriga upplupna intäkter har ökat med 4,1 miljarder kronor och den största ökningen avser periodisering av skatter.

Kortfristiga placeringar minskade med knappt 14 miljarder kronor, vilket avser Riksgäldskontorets placerade dagslån.

Fonder ökade med 2 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden som består av avgifter från kärnkraftsföretagen baserade på produktionen av elektrisk kraft har ökat kraftigt under ett antal år och står numera för 65 procent av det kapital som redovisas som Fonder i staten. Insättningsgarantinämndens fond utgörs av avgifter från institut som omfattas av insättargarantin och står för 30 procent. Båda fonderna ökade cirka 1 miljard kronor vardera.

På balansräkningens skuldsida ökade avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser med 4,5 miljarder kronor. Den av SPV redovisade pensionsskulden har ökat med drygt 2 miljarder kronor (12 föregående år). De viktigaste positiva förändringsfaktorerna var nyintjänad pension 4,4 miljarder kronor, grundränta (uppräkningsfaktorerna enligt de försäkringstekniska riktlinjerna), netto, 2,6 miljarder kronor samt basbeloppsindexering (värdesäkring) 2,0 miljarder kronor medan avsättningen minskade p.g.a. utbetalade förmåner med 6,7 miljarder kronor och aktualisering med 1,5 miljarder kronor. Avsättningen har även ökat hos Luftfartsverket m.fl. affärsverk som antagit nya försäkringstekniska riktlinjer vilket ökat skulden med 1,5 miljarder kronor.

Övriga avsättningar minskade med 2,9 miljarder kronor. Riksgäldskontoret (RGK) reserverar medel för framtida garantiförluster i garantiverksamhet enligt den s.k. nya garantimodellen. Reserveringen har minskat med drygt 50 procent under året. Den minskade reserveringen beror främst på värderingen av Öresundsbron.

Statsskulden minskade med 105 miljarder kronor och uppgick vid 2007 års utgång till 1 115 miljarder kronor. Lån i svenska kronor minskade med 72 miljarder kronor och lån i utländsk valuta minskade med 33 miljarder kronor. För en närmare beskrivning av statsskuldens utveckling, se avsnittet om Statsskulden i kapitlet Femårsöversikt.

Övriga skulder minskade med 17 miljarder kronor. Överskotten på skattekonto som främst avser kompletteringsinbetalningar har minskat 14 miljarder kronor jämfört med föregående år. En viktig förklaring är att kompletteringsbetalningarna är lägre, vilket kan bero på att förmögenhetsskatten avskaffats under året, och att de skattskyldiga därför inte har anledning att betala in skatten före årsskiftet för att undgå förmögenhetsbeskattning på beloppet.

Övriga förutbetalda intäkter har minskat med 2,3 miljarder kronor främst avseende Riksgäldskontorets överkurser vilka uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet.

## Finansieringsanalys med kommentarer

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettoupplåning under redovisningsperioden. Statens nettoupplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna avseende finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna inrapporterat i statsredovisningssystemet eller myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

### Statens verksamhet

Kassaflödet i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet enligt resultaträkningen, uppgick 2007 till 177 miljarder kronor, vilket är en ökning från föregående år med 70 miljarder kronor. Det är främst förändringar av fordringar och skulder som skiljer sig från föregående år.

Skatterna ökade med drygt 20 miljarder kronor och transfereringarna ökade med 4 miljarder kronor. Utdelningarna från dotter- och intresseföretag som redovisas under posten Avgifter och andra ersättningar uppgick till nära 32 miljarder kronor, vilket var drygt 10 miljarder kronor mer än föregående år.

Förändringar av skulder och fordringar har ökat statens kassaflöde med 13 miljarder kronor, till stor del beroende på att Riksgäldskontorets innehav av värdepapper minskat.

### Investeringar

Statens investeringar under 2007 uppgick till knappt 39 miljarder kronor, vilket är en minskning med 2 miljarder kronor jämfört med 2006. Det negativa kassaflödet i investeringsverksamheten är dock nära 20 miljarder kronor lägre än föregående år, beroende på försäljningen av aktier i TeliaSonera AB som uppgick till nära 18 miljarder kronor. De materiella investeringarna minskade jämfört med 2006 med 2 miljarder kronor till 37 miljarder kronor. Investeringar i beredskapstillgångar inom försvaret har minskat med 3 miljarder kronor till 7,9 miljarder kronor, beroende på att pågående nyanläggningar hos Försvarets materielverk slutlevererats till Försvarmakten. Investeringar i järnvägsanläggningar ökade däremot med 1,4 miljarder kronor medan investeringar i väganläggningar i princip var på samma nivå som föregående år.

**Tabell Materiella investeringar**

Miljarder kronor	2007	2006
Beredskapstillgångar	7,9	10,9
Väganläggningar	8,1	8,1
Järnvägsanläggningar	9,6	8,3
Fastigheter och markanläggningar	3,1	2,6
Maskiner och inventarier	5,2	4,9
Övriga investeringar	3,1	4,2
<b>Totalt</b>	<b>37,0</b>	<b>39,0</b>

Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till 1,6 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,2 miljarder kronor jämfört med föregående år. Investeringarna avser främst IT-system hos olika myndigheter, bl.a. Försäkringskassan, Försvarmakten och Rikspolisstyrelsen. Det är främst Försvarmakten som ökat sina investeringar i immateriella tillgångar.

**Utlåning**

Nettoutlåningen, dvs. saldot mellan nyutlåning och amorteringar, gav ett negativt kassaflöde på 5,4 miljarder kronor, vilket är en ökning med knappt 1 miljard kronor. Nyutlåningen vid Riksgäldskontoret var nära 2 miljarder kronor högre än 2006, men sjönk något vid Centrala studiestödsnämnden. Amorteringarna var drygt 0,4 miljarder kronor högre vid Riksgäldskontoret och drygt 0,2 miljarder kronor högre vid Centrala studiestödsnämnden.

**Finansiella aktiviteter**

Nettobetalingar från finansiella aktiviteter under 2007 uppgick till -40 miljarder kronor, vilket innebär att nettobetalingarna minskade med drygt 4 miljarder kronor i jämförelse med föregående år. Huvuddelen av beloppet avser det finansiella nettot för statens upplåning, vilket utgör kostnaderna för statsskulden i resultaträkningen justerat för orealiserade valutadifferenser. Det övriga finansiella nettot från finansiella aktiviteter är positivt och består främst av ränteintäkter hos Centrala studiestödsnämnden, på skattekonto samt Riksbankens inlevererade överskott.

**Statens nettoupplåning**

Statens nettoupplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för valutakursförändringar i utländsk valuta.

Statens nettoupplåning under 2007 var, liksom föregående år, de facto en nettoamortering på nära 111 miljarder kronor, vilket är ökning av nettoamorteringen med drygt 92 miljarder kronor i jämförelse med föregående års nettoamortering. Statens lån har således ytterligare minskat kraftigt under 2007. Under året minskade

statsskulden med 105 miljarder kronor. De orealiserade valutaförlusterna som gör att nettoamorteringen är högre än statsskuldens förändring uppgick till 5,3 miljarder kronor.

### **Tabell Finansieringsanalys**

Miljoner kronor	Not	2007	2006
<b>Statens verksamhet</b>			
Skatter	55	982 313	962 032
Avgifter och andra ersättningar	56	86 243	67 064
Intäkter av bidrag		26 520	25 547
<b>Summa justerade intäkter</b>		<b>1 095 076</b>	<b>1 054 643</b>
Transfereringar	57	-761 797	-757 983
Statens egen verksamhet	58	-169 960	-165 480
<b>Summa justerade kostnader</b>		<b>-931 757</b>	<b>-923 463</b>
Justeringar till betalningar	59	13 217	-24 235
<b>Saldo statens verksamhet</b>		<b>176 536</b>	<b>106 945</b>
<b>Investeringar</b>			
Finansiella investeringar	60	-51	-171
Materiella investeringar		-36 989	-38 986
Immateriella investeringar		-1 646	-1 394
<b>Summa investeringsutgifter</b>		<b>-38 686</b>	<b>-40 551</b>
Försäljning av anläggningstillgångar		18 292	649
<b>Summa investeringsverksamhet</b>		<b>-20 394</b>	<b>-39 902</b>
<b>Utlåning</b>			
Nyutlåning	61	-20 649	-18 997
Amorteringar		15 204	14 521
<b>Summa nettoutlåning</b>		<b>-5 445</b>	<b>-4 476</b>
<b>Finansiella aktiviteter</b>			
Finansiellt netto för statens upplåning	62	-48 842	-51 405
Övrigt finansiellt netto	63	11 165	12 062
Justeringar till betalningar	64	-2 403	-5 112
<b>Summa finansiella aktiviteter</b>		<b>-40 080</b>	<b>-44 455</b>
<b>Totalt</b>		<b>110 617</b>	<b>18 112</b>
<b>Statens upplåning</b>			
Förändring av statsskulden		-105 322	-41 394
Orealiserade valutakursförändringar		-5 295	23 282
<b>Saldo statens nettoupplåning</b>		<b>-110 617</b>	<b>-18 112</b>

I nedanstående tabell visas sambandet mellan resultaträkningens överskott och statsbudgetens saldo 2007. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statsbudgeten, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar kommer man från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter visas justeringsposter hänförliga till statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och statsbudgetens saldo.

**Tabell Samband mellan resultaträkningen och statsbudgetens utfall 2007**

Miljoner kronor

<b>Resultaträkningens överskott</b>		<b>133 653</b>
Justeringar för poster som ej medför betalningar		-14 032
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder		-15 123
Övriga transaktioner som påverkar betalningar		6 119
<b>Finansieringsanalysens saldo</b>		<b>110 617</b>
<b>Justeringar hänförliga till statsskulden</b>		<b>-7 407</b>
Förändring av Riksgäldens kortfristiga placeringar	-15 088	
Skuldskötselåtgärder m.m.	7 681	
<b>Statsbudgetens saldo</b>		<b>103 210</b>

Transaktioner som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar är bl.a. resultatandelar i dotter- och intresseföretag som är intäkter som inte betalats och är det största delbeloppet 2007 (47 miljarder kronor). Andra delar är avskrivningar, nedskrivningar, avsättningar och fondering (27 miljarder kronor) och slutligen realiserade valutaförändringar med 5 miljarder kronor.

Förändringar av fordringar och skulder har medfört betalningar, men inte påverkat resultaträkningen. Den viktigaste delposten är att kontoöverskotten på skattekonto som redovisas som skulder till de skattskyldiga, har minskat med 14 miljarder kronor.

Övriga transaktioner som påverkar betalningar är investeringar som gav ett utflöde av likvida medel med 39 miljarder kronor, nettoutlåning med drygt 5 miljarder kronor. Ett inflöde kom från försäljning av anläggningstillgångar med 18 miljarder kronor och genom utdelning från statliga bolag med knappt 32 miljarder kronor.

**Justeringar som är hänförliga till Statsskulden**

Statens nettoamortering var 7,4 miljarder kronor högre än statsbudgetens positiva saldo på 103,2 miljarder kronor. Skillnaden mellan statens nettouplåning och statsbudgetens saldo beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar statsbudgetens saldo. Å andra sidan finns transaktioner som

påverkar statsbudgetens saldo men som påverkar statsskulden först efterföljande perioder, t.ex. kortfristiga placeringar.

Förändringar av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar har medfört att statsskulden har minskat med 15,1 miljarder kronor utan att statsbudgetens saldo har påverkats. Övriga skuldskötselåtgärder m.m. har medfört att statsskulden har ökat. De består av förändringar av fordringar och skulder som är hänförliga till statsskuld förvaltningen, förändringar av statliga myndigheters innehav av värdepapper samt andra värdeförändringar av statsskulden, exempelvis inflationskompensation samt bokföringsmässiga skillnader mellan affärs- och likviddag i statsskuld förvaltningen. Dessa åtgärder och förändringar uppgår till 7,7 miljarder kronor netto.

## Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar, vilka upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

I detta avsnitt beskrivs i en första del redovisningsprinciperna för resultat- och balansräkning, i några fall med koppling även till statsbudgeten. Den första delen innehåller även bl.a. kommentarer till vissa särskilda poster och förändrade principer för resultat- och balansräkning. Därefter görs en kort beskrivning av principerna för redovisningen av statsbudgetens utfall. Slutligen belyses några viktiga skillnader och samband mellan de olika redovisningsmetoderna.

### Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret utgörs av kalenderår.

Redovisning av kostnader och intäkter sker enligt bokföringsmässiga grunder.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt regeringens beslut den 6 december 2007 (Fi 2007/9580) om normering av avgränsning och uppställningsformer som grund för Ekonomistyrningsverkets underlag till årsredovisningen för staten 2007. De uppställningsformer som föreskrivs där, bygger på de uppställningsformer som föreskrivits för myndigheterna med vissa anpassningar för årsredovisningen för staten.

### Transfereringar

Principen för redovisning av transfereringar är att de redovisas enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att de redovisas det år till vilket kostnaden hänför sig. Innebörden av denna princip för transfereringar är inte klarlagd i alla detaljer och Sverige deltar i ett internationellt utvecklingsarbete i syfte att klargöra principerna.

Därmed är inte heller metoderna för att bedöma transfereringar hänförliga till en viss period fullt utvecklade ännu. Det innebär att transfereringar periodiseras endast när kostnaden tydligt är hänförlig till ett visst år. Exempel på detta är Sveriges avgift till Europeiska unionen och vissa EU-finansierade stöd på jordbruksområdet som uttryckligen avser ett visst år. I fall där något annat inte är tydligt bedöms kostnaden sammanfalla med betalningen.

### Skatter

Sedan 2006 redovisas statens inkomster från skatter enligt nya principer som beslutats av riksdagen i statsbudgeten och kopplat till detta enligt regeringens beslut även i resultaträkningen för staten. De nya principerna innebär främst att

skatteinkomsterna redovisas enligt fullt periodiserade principer, dvs. hänfödda till det år de hänför sig till. Eftersom många skatter taxeras per kalenderår, är det slutliga utfallet för taxering och betalningsgrad inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på prognoser.

En relativt utförlig beskrivning av metoderna gjordes i årsredovisningen för staten för 2006. Här görs därför endast en kortare beskrivning.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Vad som avser aktuellt år framgår av de berörda myndigheternas verksamhetssystem där deklARATIONER, beslut och inbetalningar finns registrerade. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första är skatter som hänförs till period (månad) i nära anslutning till inbetalningen eller deklARATIONEN, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punktskatter. Den andra är skatter som beslutas vid taxeringen som sker årsvis och där den löpande inbetalningen endast är preliminär. Det gäller hushållens och företagets inkomstskatter samt fastighetsskatt m.m. När uppgifterna för årsredovisningen för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många skatter, medan för inkomstskatterna m.m. uppgifterna utgör en beräknad intäkt, grundad på redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen och annan information. Här är osäkerheten större än för de skatter som debiteras månadsvis. Ett antal mindre poster som redovisas som skatter hämtas direkt från respektive berörd myndighet och är slutliga till sin natur.

Metoden för beräkning av periodiserade skatter på detta sätt bygger på modeller för olika skatteslag och för totalsammanställningar som är uppbyggda inom Finansdepartementet och Ekonomistyrningsverket under lång tid och har utvecklats och anpassats successivt. Denna struktur ger bättre information om skatterna för året än årets skatteinbetalningar, eftersom informationen beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan det år dessa avser och inte först när betalning sker. Metoden får därför anses väl etablerad och prövad.

Med denna metod beräknas de till året hänförliga totala skatteintäkterna. Sedan slutsumman framräknats, redovisas ett antal beräknade korrigeringsposter som leder fram till det kassamässiga utfallet för skatter (årets inbetalningar). Skatter som förs till EU, kommunerna och AP-fonderna dras ifrån, för att komma till statens skatteintäkter. De viktigaste övriga korrigeringsposterna är betalningsförskjutningar och uppbördsförskjutningar, som är hänförliga till de förskjutningar i tiden som sker kopplat till utbetalningar av kommunalskatt till kommuner och pensionsmedel till AP-fonderna respektive till att skatter som taxeras årsvis i många fall inbetalas först ett år eller mer efter den period de avser. I statsbudgetutfallet för ett visst år gäller att efter det att årsredovisningen för staten publicerats, revideras utfallet på enskilda inkomstitlar med hänsyn till taxeringsutfallet. Detta påverkar dock inte statsbudgetens totala inkomster, eftersom dessa är kassamässiga, utan alla

förändringar motsvaras av en förändring av antingen betalnings- eller uppbördsförskjutningar, så att saldot är opåverkat.

För att komma fram till resultaträkningens skatteintäkter krävs ytterligare ett antal steg. När statens skatteintäkter för det aktuella året räknats fram, kommer ett belopp som kan vara antingen positivt eller negativt att tillkomma som avser skatter hänförliga till tidigare år. Det avser skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det helt eller nästan helt slutliga utfall som nu finns tillgängligt. Därefter läggs avgifterna till ålderspensionssystemet och premiepensionssystemet till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna så som de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämningsavgifter och inkomstutjämningsavgifter läggs för det tredje till som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisningen för staten. Därefter avgår för det fjärde de eliminerings som görs i årsredovisningen för staten, som avser dels myndigheternas betalda arbetsgivaravgifter m.m., som till en del avser skatt som staten betalar till sig själv, och statens transferering till ålderspensionssystemet för utbetalning av pensioner. Den andra huvuddelen är myndigheternas erhållna kompensation för ingående moms. Dessutom elimineras särskild löneskatt på vissa pensionskostnader från statliga myndigheter samt vissa punktskatter m.m. som statliga myndigheter betalar.

Efter elimineringarna kvarstår den summa som utgör posten Skatteintäkter i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Skillnaden mellan denna summa och den summa som redovisats av berörda myndigheter under året redovisas som (förändring av) upplupen intäkt i årsredovisningen för staten.

### **Avgränsning av redovisningsenheten**

Balans- och resultaträkningarna samt finansieringsanalysen omfattar staten, avgränsad i enlighet med regeringens normeringsbeslut för Årsredovisningen för staten 2007 (dnr Fi2007/9580). Detta innebär att dessa dokument omfattar myndigheter under riksdag och regering, med undantag för Riksbanken som p.g.a. dess speciella ställning inte ingår. AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten ingår inte heller på grund av att fondernas tillgångar har en annan karaktär än statens tillgångar i övrigt och att ålderspensionssystemet bör hanteras och redovisas för riksdagen på ett enhetligt sätt. Riksbankens grundfond ingår dock, då detta kapital ursprungligen tillskjutits av staten och därför kan ses som statens ägarandel i Riksbanken. En förteckning över vilka organisationer som omfattas av staten med denna avgränsning, och som ingår i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen, återfinns i bilagan Statliga myndigheter m.m.

## Metoder för konsolidering m.m.

### *Gemensam brytdag*

Den 10 januari gäller som gemensam s.k. brytdag för samtliga myndigheters räkenskaper. Med begreppet brytdag avses den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör den avslutade räkenskapsperioden avslutas. Fram till och med brytdagen bokförs leverantörsskulder och kundfordringar, efter brytdagen redovisas händelser som härrör från den avslutade perioden som upplupna kostnader respektive intäkter (dvs. som periodavgränsningsposter). Den gemensamma brytdagen är en förutsättning för att fordringar och skulder mellan myndigheterna ska kunna stämma överens.

### *Principer för konsolidering*

Konsolidering sker genom en sammanläggning av myndigheternas balansräkningar och resultaträkningar efter det att interna mellanhavanden i form av t.ex. fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. Informationen från myndigheterna har hämtats både från statsredovisningen och ur myndigheternas årsredovisningar. Utöver elimineringar av transaktioner mellan myndigheter har även transaktioner som varken är intäkter eller kostnader respektive fordringar eller skulder för staten som helhet eliminerats. Exempel är statens arbetsgivaravgifter för egen personal som före eliminering redovisas som personalkostnad hos myndigheterna och som intäkt av uppörd hos Skatteverket.

### *Omklassificeringar av poster*

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i ÅRS i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till detta är att de ur statens perspektiv utgör t.ex. kostnader för verksamheten och inte transfereringar. Ett exempel är omklassificering av statens tjänstepensioner som redovisas som personalkostnad i statens årsredovisning men skilt från verksamhetens kostnader i den berörda myndigheten Statens pensionsverks årsredovisning. I några fall följer inte myndigheterna de resultat- och balansräkningsscheman som är generellt föreskrivna. För affärsverken gäller dessutom särskilda uppställningsformer. Detta medför att vissa resultat- och/eller balansposter måste omklassificeras innan konsolidering görs.

### *Motpartsavstämning*

För att det ska vara möjligt att eliminera s.k. inomstatliga poster, dvs. kostnader, intäkter, fordringar och skulder mellan myndigheter, används rutiner för s.k. motpartsavstämning mellan myndigheter. Kvaliteten i motpartsavstämningen, som infördes 2000, har successivt förbättrats. Antalet differenser över angivna beloppsgränser har varit fortsatt lågt under 2007. Liksom de senaste åren är differenserna också beloppsmässigt nu så begränsade i relation till helheten att de

inte kan anses påverka resultat- eller balansräkningen i någon utsträckning som har materiell betydelse.

### **Ändrade redovisningsprinciper m.m.**

#### *Överföringar till premiepensionssystemet*

Under 2007 har nationalräkenskaperna övergått till att redovisa premiepensionssystemet i hushållssektorn i stället för som tidigare i socialförsäkringssektorn, i enlighet med principer för denna typ av system som fastställts inom Europeiska unionen. I årsredovisningen för staten har viss anpassning gjorts till detta.

I redovisningen av statsbudgetens utfall dras den del av arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från intäkterna, så att skatterna redovisas exklusive de avgifter som avser premiepensionssystemet. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet som redovisas utanför men i anslutning till budgeten och under utgiftstaket, redovisas nu utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

Även i resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys har anpassningar gjorts. Ålderspensionerna redovisas enligt etablerade principer där i sin helhet, liksom i berörd myndighets redovisning, som en del av statens transfereringar och avgifterna redovisas som en del av intäkterna av skatter. Det har bedömts ha ett värde att ha kvar denna redovisning av totala pensionsutbetalningar från staten och motsvarande avgifter både på kostnads- och intäktsidan. Det har även ett värde att se överföringen till premiepensionssystemet brutto, samtidigt som det kan finnas definitionsmässiga problem med att bestämma vilken del av avgifterna och medel tillförda från anslag som egentligen ska ses som transferering till premiepensionssystemet. Flödena av avgifter och rekvisition av pensionsmedel har tidigare redovisats netto som transferering till ålderspensionssystemet, men delas från och med denna årsredovisning upp på transfereringar till ålderspensionssystemet som nu omfattar endast AP-fonderna å ena sidan, och hushållssektorn å den andra. Eftersom utbetalningarna av premiepensioner endast utgör några tiondels procent av utbetalda pensioner, innebär förändringen att huvuddelen av det nettoflöde som tidigare redovisades som transferering till ålderspensionssystemet nu är en transferering till hushållssektorn. Summa transfereringar liksom summa skatteintäkter blir därmed oförändrade i resultaträkningen, men specifikationen av transfereringar i resultaträkningen och i not 4, liksom specifikationen av skatteintäkter i not 1 blir annorlunda. I not 1 har anpassningar av de olika delsummorna gjorts, så att sambandet med motsvarande belopp i statsbudgeten ska vara tydligt. Jämförelsetalen för transfereringar och inom noterna har anpassats till de nu aktuella metoderna. Inför kommande års redovisning kommer metoderna för redovisning av premiepensionsmedlen att övervägas ytterligare i syfte att ge en så fullständig och samtidigt korrekt bild av verksamheten som möjligt.

### *Tillgångar hos Försvarets materielverk*

Försvarets materielverk lämnar stora förskott till leverantörer som redovisas som omsättningstillgångar hos myndigheten kopplat till att de tillgångar som är under utveckling redovisas som Pågående arbeten, också bland omsättningstillgångar. I årsredovisningen för staten har sedan tidigare dessa Pågående arbeten redovisats som Pågående nyanläggningar, eftersom de till övervägande del avser utveckling av olika typer av anläggningstillgångar för Försvarmaktens räkning som senare överförs till Beredskapstillgångar. Som anpassning till detta har nu även förskotten omklassificerats och redovisas som Förskott avseende materiella anläggningstillgångar. Jämförelsetalen för 2006 har ändrats så att omsättningstillgångarna minskar och anläggningstillgångarna ökar med 4 399 miljoner kronor.

### *Övriga generella förändringar*

Den 2006 införda posten Vissa garanti- och kreditkostnader har renodlats, så att den endast omfattar garanti- och kreditkostnader för myndigheter som har sådana kostnader i väsentlig omfattning och där det är utrett att kostnaderna har en karaktär som skiljer dem från Övriga driftkostnader. Det innebär att det normalt endast är kostnader hos garantimyndigheterna eller myndigheter där särskilda skäl föreligger som redovisas här. Kostnader för skadestånd, försäkringspremier och andra liknande kostnader som vissa myndigheter kan rapportera förs i årsredovisningen för staten i stället till Övriga driftkostnader. Jämförelsetalet för 2006 har därför minskats med 5 miljoner kronor som förts till Övriga driftkostnader.

I övrigt har inga förändringar av redovisningsprinciperna gjorts i årsredovisningen för staten som helhet för 2007.

### **Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter**

Utöver ändringar i principerna för årsredovisningen för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mindre omfattning. I de fall berörd myndighet ändrat jämförelsetal, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten såvida inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett detta möjligt har inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats. Nedan beskrivs ett antal ändringar hos myndigheter.

#### *Statens bostadskreditnämnd*

Statens bostadskreditnämnd har fr.o.m. 2007 övergått till att redovisa försäkringsmässig avsättning för sin garantiverksamhet. Det innebär att posten på creditsidan flyttas från Fonder där den i princip bestod av ett kassamässigt överskott, till Övriga avsättningar där den är beräknad enligt försäkringstekniska grunder.

Jämförelsetalet i balansräkningen för 2006 har ändrats i enlighet med den beräkning myndigheten gjort, så att posten Fonder minskar med 1 920 miljoner kronor och posten Övriga avsättningar ökar med 1 700 miljoner kronor. I resultaträkningen har endast en begränsad omräkning gjorts, eftersom myndigheten inte bedömt sig kunna ta fram en fullständig beräkning längre tillbaka än till utgången av 2006. Omräkningen innebär att den ökning av fondavsättning som redovisades med 244 miljoner kronor har tagits bort, eftersom den inte har någon jämförbar post enligt de nya principerna. Däremot har inte någon ökad eller minskad avsättning i resultaträkningen redovisats, vilket innebär att resultaträkningens överskott ökar med 244 miljoner kronor. Eftersom balansposten sänkts med 220 miljoner kronor, blir dock nettopåverkan på förmögenheten också 220 miljoner kronor.

#### *Centrala studiestödsnämnden*

Centrala studiestödsnämnden har ändrat princip för redovisning av återkravsfordringar, så att de numera redovisas som Övriga fordringar i stället för Utlåning. Jämförelsetalet för 2006 har flyttats med 398 miljoner kronor.

#### *Statens järnvägar*

Affärsverket Statens järnvägar har ändrat sina metoder för redovisning av leasing- och leaseholdsavtal och vissa andra tillgångar, vilket leder till ökning av Andra långfristiga fordringar och minskning av Övriga fordringar. Jämförelsetalet för 2006 har flyttats med 222 miljoner kronor.

Efter utredning har även vissa delar av avsättningar hos Statens järnvägar bedömts vara hänförliga till Övriga avsättningar och inte Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Jämförelsetalet för 2006 har flyttats med 50 miljoner kronor.

#### *Övriga förändringar hos myndigheter*

Ekonomistyrningsverket har omklassificerat IT-system som i huvudsak utvecklats av verket från Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar till Balanserade utgifter för utveckling. Jämförelsetalet för 2006 har flyttats med 47 miljoner kronor.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete har övergått till att göra avsättning för s.k. fristående krediter som tidigare redovisades som ansvarsförbindelser. Jämförelsetalet för avsättningar 2006 har höjts med 28 miljoner kronor.

Fortifikationsverket har omklassificerat tillgångar från Balanserade utgifter för utveckling till Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar. Jämförelsetalet för 2006 har flyttats med 22 miljoner kronor.

Vägverket har omklassificerat förskott avseende driften från Förskott avseende väganläggningar till Förutbetalda kostnader. Jämförelsetalet för 2006 har flyttats med 42 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret har ändrat princip för redovisning av vissa provisioner till banker, så att de nu redovisas bland Övriga driftkostnader i stället för bland Övriga finansiella kostnader. Jämförelsetalet för 2006 har flyttats med 2 miljoner kronor.

Ansvarsförbindelser av typen Övriga ansvarsförbindelser har identifierats hos Statens räddningsverk, vilka inte fanns med i årsredovisningen för staten 2006. Jämförelseuppgifterna har korrigerats med 98 miljoner kronor.

### *Rättelse av jämförelsetal*

Intäkter från avgift för Gemensam avgift för säkerhetskontroll hos Luftfartsstyrelsen redovisades föregående år p.g.a. ett misstag felaktigt som Intäkter av bidrag i stället för som offentligrättslig avgift under posten Intäkter av avgifter och andra ersättningar. Detta är ingen ändrad redovisningsprincip, men felet har rättats genom att jämförelsetalet för 2006 korrigerats mellan de båda posterna i resultaträkningen med 441 miljoner kronor.

### **Tabell Resultaträkningens saldo 2006**

Resultaträkningens saldo i jämförelsekolumnen för 2006 har påverkats av två poster.

<i>Miljoner kronor</i>	
Resultaträkningens saldo enligt Årsredovisning för staten 2006	103 671
Förändrad princip, fondförändring vid Statens bostadskreditnämnd	244
Resultaträkningens saldo 2006 i jämförelsekolumnen enligt årsredovisningen för staten 2007	103 915

### **Undantag från generella principer m.m.**

För att på ett mer fullständigt sätt belysa tillämpade principer i årsredovisningen för staten, beskrivs här undantag som förekommer från de generella ekonomiadministrativa reglerna och principerna eller från den praxis som vanligen gäller i staten. Det kan vara fråga om undantag både för en enskild myndighet och för statens redovisning eller statsbudgeten som helhet.

### *Tidigareläggning och senareläggning av betalningar av vissa transfereringar*

Delar av Arealersättning och djurbidrag m.fl. bidrag inom jordbruket avseende ett visst år har under de senaste åren i viss utsträckning betalats efter det följande årsskiftet. Kostnaden och motsvarande intäkt som erhålls från EU har i förekommande fall periodiserats av Statens jordbruksverk och därmed även i årsredovisningen för staten. På statsbudgeten redovisas ut- och inbetalningar kassamässigt, vilket innebär att budgetutfallet påverkas. Generellt gäller att denna typ av förskjutningar upphört eller minskat kraftigt sedan 2005. För 2007 har inga väsentliga förskjutningar av denna typ noterats.

Liksom andra av regeringens tidigareläggningar eller senareläggningar av verksamhet som kan göras av budgetpolitiska skäl, sker detta inom ramen för den

flexibilitet som regelverket medger. Det är därför inte ett egentligt undantag från någon regel eller princip.

Några senareläggningar eller tidigareläggningar av avgiften till Europeiska unionen, vilket förekom i början av 2000-talet, har inte gjorts i samband med årsskiftena 2006/07 eller 2007/08.

### *Engångseffekter*

Engångseffekterna på statsbudgeten (se särskild sammanställning i Statbudgetens utfall) påverkar oftast inte resultaträkningen i årsredovisningen för staten, eftersom redovisningen där görs på bokföringsmässiga grunder med periodisering av intäkter och kostnader. Balansräkningen påverkas för belopp som redovisas som periodavgränsningsposter och när likviditeten påverkas.

### *Undantag hos vissa myndigheter*

Skatteverket har enligt regeringsbeslut den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder avseende uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Den utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen, för arvs- och gåvoskatt samt systemet för punktskatter m.m.

Statens fastighetsverk har för bidragsfastigheter undantag från regler vilka innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som anläggningstillgång.

Insättningsgarantinämnden har undantag från kravet på riktig periodisering av intäkter och kostnader för inbetalade och ev. återbetalade avgifter för insättningsgarantin respektive investerarskyddet.

Vägverket och Banverket har undantag från anslagsavräkningsreglerna som innebär att de får avräkna kostnader mot anslag det budgetår verksamheten utförs. Det påverkar statsbudgeten i den meningen att tidpunkten för anslagsavräkning i många fall avviker från den som annars skulle ha gällt.

Universitet och högskolor tillämpar för en stor mängd anslag inom grundutbildningsområdet en anslagsavräkningsmodell som innebär att den slutliga anslagsavräkningen är beroende av volymen studieprestationer upp till ett visst maxbelopp, medan löpande under året avräknas en tolfedel av årsbeloppet oavsett verklig förbrukning. Sveriges lantbruksuniversitet är undantagna från denna modell och i stället är den löpande avräkningen densamma som den slutliga.

Undantag från regler på finansieringsområdet, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter eller för att ta emot bidrag och donationer, förekommer, men eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än indirekt, anges de inte här.

De här olika typerna av beslut är inte i första hand att se som undantag, utan de är att beteckna som finansiella villkor för den enskilda myndigheten. Regeringen fattar inom detta område årligen ett mycket stort antal beslut inom ramen för sin styrning

av de statliga myndigheterna. Härutöver finns mer omfattande undantag som har direkt koppling till en myndighets uppgift och som därför följer av myndighetens instruktion eller regleringsbrev, i vissa fall av lag.

### *Undantag i fråga om utformning av myndighetens årsredovisning eller finansiella rapportering*

Viss verksamhet eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemlig, och därför redovisas på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, varför de inte bedöms påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

### **Kommentarer till särskilda poster**

#### *Fordran/skuld på Rundradiorörelsen hos Riksgäldskontoret*

De TV-licensmedel som riksdagen beslutar om (bet. 1988/89:KrU9, rskr. 1988/89:97) sätts in på ett konto i Riksgäldskontoret (RGK) varifrån de betalas till de tre public service-företagen Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Utbildningsradion AB. Medlen förvaltas för statens räkning av Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB). Övergångsvis tillförs extrapengar till RIKAB genom ett särskilt lån i RGK, det s.k. distributionskontot. Härigenom finansieras de tillfälligt ökade kostnaderna för samtidig distribution av TV-utsändningar i analog och digital form som krävs för att det ska vara möjligt att gradvis övergå till digitala TV-utsändningar. Avsikten är att distributionskostnaderna efter omläggningen ska vara lägre än kostnaderna skulle vara för analoge utsändningar.

Riksgäldskontoret redovisar i sin årsredovisning en fordran för TV-licensmedel uppgående till 1 278 miljoner kronor och en skuld avseende s.k. distributionsmedel på 992 miljoner kronor, netto 286 miljoner kronor, på den s.k. Rundradiorörelsen. RIKAB har inte tagit upp tillgången och skulden i sina räkenskaper, eftersom det är fråga om förvaltade medel, inte tillgång och skuld för egen räkning. Medlen kommer att tas i anspråk respektive återbetalas i den ordning som riksdagen beslutar särskilt. RGK:s fordran och skuld har tagits bort i årsredovisningen för staten eftersom de är interna i staten samtidigt som Rundradiorörelsens redovisning inte ingår i någon statlig redovisningsenhet som redovisas som motpart till RGK.

#### *Statsskulden*

Statsskulden ska, enligt regeringsbeslut, från och med 2003 konsekvent mätas inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer. Dessutom ska skuldinstrumenten i den statliga redovisningen värderas till nominellt slutvärde. I årsredovisningen för staten tillämpas detta nya sätt att mäta. I årsredovisningen för

staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden. (se även avsnittet Statsskulden). Den konsoliderade statsskulden uppgick den 31 december 2007 till 1 115 miljarder kronor, medan den okonsoliderade statsskulden uppgick till 1 168 miljarder kronor.

#### *Transfereringar via skattekonto*

I ett antal fall görs transfereringar i stället för att göras i form av utbetalda bidrag, genom kreditering av en skattskyldigs (t.ex. ett företag) skattekonto hos Skatteverket så att den skattskyldige inte behöver betala hela den debiterade skatten/socialavgifterna. Det är dock av intresse att redovisa denna subvention bland transfereringarna, för att på ett transparent sätt visa statens stöd till olika verksamheter i samhället. I årsredovisningen för staten redovisas dessa transfereringar brutto i den konsoliderade resultaträkningen och samtidigt redovisas även skatteintäkterna brutto, dvs. opåverkade av subventionen. Det bakomliggande synsättet är att om tekniken med skattekonto inte använts, skulle bidrag ha betalats ut och skatter betalats in med motsvarande belopp. Metoden är endast en teknisk lösning. Den generella redovisningsprincipen ”Innehåll före form” (Substance over form) leder därmed till slutsatsen att transfereringen och skatten ska redovisas brutto.

De transfereringar som omfattas är de som redovisas under statsbudgetens inkomsttitelgrupp 8100, Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. I statsbudgeten har avgränsningen gjorts utifrån kopplingen till skattelagstiftningen, så att nedsättningar/subventioner som saknar koppling till skattelagstiftningen redovisas som transfereringar. Nedsättningar med koppling till skattelagstiftningen men där det av administrativa skäl är enklare med nedsättning jämfört med ändrad skattelagstiftning, räknas av mot skatterna och redovisas inte som transfereringar. De redovisas också i anslutning till respektive skatt i den nya budgetstrukturen i stället för som tidigare i en särskild inkomsttitelgrupp eller inkomsthuvudgrupp. Den avgränsning av transfereringar som tillämpas överensstämmer med nationalräkenskaperna. Enligt ESA-95, European System of Accounts, ska endast skatterabatter som är ett led i den ekonomiska politiken nettoredovisas.

#### *Transfereringar till kommuner och landsting i form av moms-kompensation*

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas på statsbudgeten samtidigt som det generella statsbidraget till kommuner som tidigare redovisades över anslag justerats ned med motsvarande belopp. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på inkomsttitel 7222, Kompensation för mervärdesskatt, kommuner, vilket minskar inkomsterna i statsbudgeten. För årsredovisningen för staten har det dock bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa som lämnade bidrag och skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen. Det innebär att både skatteintäkter och lämnade bidrag är knappt

40 miljarder kronor högre än nettobeloppen på inkomstitlar respektive anslag i statsbudgeten.

#### *Transfereringar i det kommunala utjämningsystemet*

Den kommunalekonomiska utjämningsnetto redovisas på statsbudgeten varvid det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 11 miljarder kronor tas in under anslaget i stället för på inkomstitel. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämningsnetto i den konsoliderade resultaträkningen. Det innebär att både transfereringar och skatteintäkter är 11 miljarder högre än i statsbudgeten för 2007. För 2006 var motsvarande skillnad 12,5 miljarder kronor.

#### *Momskompensation till statliga myndigheter*

Statliga myndigheter har rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt. Myndigheterna rekviderar medlen från Skatteverket och i statsbudgeten redovisas kompensationen som debitering (negativ inkomst) på inkomstitel 7221, Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter. I skattebegreppet som ansluter till nationalräkenskaperna ingår denna skatt brutto som en del av den offentliga sektorns och statens skatteintäkter. Det är naturligt eftersom mervärdesskatten ingår i myndigheternas konsumtionsutgifter i nationalräkenskaperna – man får således en bruttoredovisning där. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten, liksom i myndigheternas redovisning, nettoredovisas däremot kostnaderna. Därför redovisas skatteintäkterna efter avdrag för denna kompensation.

#### *Pensionskostnader hos affärsverken*

De tre affärsverk som gör egna pensionsavsättningar, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket Svenska kraftnät, tillämpar principen att den del av kostnaden för förändring av pensionsavsättning som avser ränta redovisas som finansiella kostnader. De tre myndigheterna har under 2007 ändrat sina försäkringstekniska riktlinjer, vilket lett till ökade kostnader där cirka 1,4 miljarder kronor avser förändringar av diskonteringsräntan som ökar pensionsskulden. För att uppnå konsekvens med den metod som tillämpas av Statens pensionsverk och i årsredovisningen för staten i övrigt, har dessa kostnader omklassificerats till personalkostnader i årsredovisningen för staten.

### *Resultatandelar i dotter- och intresseföretag*

Liksom föregående år redovisas Regeringskansliets resultatandelar i dotter- och intresseföretag avseende de fyra kvartalen 2007, med undantag för några få fall för små bolag där delårsbokslut för tidigare kvartal används. Det innebär att årsredovisningen för staten på denna punkt avviker från Regeringskansliets årsredovisning, som av tidsskäl inte kan beakta fjärde kvartalets resultat hos bolagen.

### *Överföringar till och från pensionssystemet*

Eftersom AP-fonderna och Premiépensionsmyndigheten (PPM) inte konsolideras i årsredovisningen för staten, kommer de överföringar som görs mellan dessa organ och staten i övrigt att behandlas som externa transaktioner.

Under året inbetalas socialavgifter och allmänna pensionsavgifter från arbetsgivare, egenföretagare och hushåll. Dessa redovisas brutto som intäkter under posten Skatteintäkter. Därefter görs löpande överföringar av den andel som är hänförlig till ålderspensionssystemet till AP-fonderna och PPM. Löpande rekviderar Försäkringskassan, som betalar ut pensionerna, dessutom medel från AP-fonderna för de månatliga utbetalningarna av pension. Efter utgången av ett taxeringsår görs slutjusteringar av de medel som löpande överförts till AP-fonderna och PPM, i samband med att pensionsrätter fastställs.

Sedan flera år överstiger de socialavgifter m.m. som inbetalas och överförs till AP-fonderna och PPM, de pensionsmedel som rekvideras från AP-fonderna för utbetalning av pension. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten redovisas pensionsutbetalningarna som transfereringskostnader under rubriken socialförsäkring. De löpande överföringarna till och från AP-fonderna och Premiépensionsmyndigheten elimineras i årsredovisningen för staten. Endast årets nettoöverföring till AP-fonderna och PPM redovisas som transferering. Fr.o.m. 2007 delas nettoöverföringen upp så att endast nettoöverföringen till AP-fonderna redovisas som överföring till ålderspensionssystemet, medan nettoöverföringen till premiépensionssystemet redovisas som transferering till hushåll.

### *Systembolagets inlevererade överskott*

Systembolagets inlevererade överskott ingår nu bland skatteintäkterna i den konsoliderade redovisningen enligt den avgränsning som införts (se ovan). Hos den myndighet som redovisar aktierna (Regeringskansliet) ingår beloppet i Resultatandelar i dotter- och intresseföretag. Omklassificering i årsredovisningen för staten görs genom att posten Resultatandelar minskas och posten Skatteintäkter ökas med faktiskt erhållen utdelning under året (210 miljoner kronor under 2007).

## Värderingsprinciper

Myndigheter följer normalt generella värderingsprinciper för statlig redovisning i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns dock myndigheter som p.g.a. verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker ifrån dessa. Sådana avvikelser förekommer dock i mycket liten omfattning (jfr Undantag från generella principer ovan).

### *Omsättningstillgångar*

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till det verkliga värdet om detta är lägre. Med verkligt värde avses försäljningsvärde med avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om tillgångens särskilda beskaffenhet eller andra omständigheter ger anledning till detta får det verkliga värdet bestämmas till återanskaffningsvärdet eller annat värde som är förenligt med god redovisningssed. Vidare får omsättningstillgångar tas upp över anskaffningsvärdet om det föreligger särskilda omständigheter och det samtidigt är förenligt med god redovisningssed. Osäkra fordringar redovisas med det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i främmande valuta värderas till balansdagens kurs.

### *Anläggningstillgångar*

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningstider anpassas till respektive tillgångs förväntade ekonomiska livslängd.

### *Aktier och andelar*

Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag har värderats enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att statens andel av företagens egna kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagens resultat redovisas i resultaträkningen. Även affärsverkens dotter- och intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. I bilagan Statliga bolag redovisas kapitalandelsvärdet för varje bolag. I de fall staten innehar aktier i börsnoterade företag presenteras även marknadsvärdet för dessa aktier i bilagan.

## Statsbudgetens utfall

Statsbudgeten redovisas enligt de principer som följer av lagen (1996:1059) om statsbudgeten och riksdagens beslut om statsbudget.

Avgränsningen är den som följer av riksdagens budgetbeslut. Enligt budgetlagen omfattar detta alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov, med undantag för vissa verksamheter där inkomster endast ska

bidra till att täcka verksamhetens kostnader och verksamheter där kostnaderna helt ska täckas med verksamhetens intäkter. I praktiken innebär detta i allt väsentligt samma avgränsning som den som gäller för resultat- och balansräkningen, men om en myndighet eller en del av en myndighets verksamhet varken har anslag på budgeten, redovisar inkomster mot inkomsttitel eller gör betalningar via de statliga betalningssystem som har koppling till statens centralkonto i Riksbanken, kommer den inte att påverka statsbudgetens utfall.

Statsbudgetens utgifter redovisas mot anslag. Statsbudgetens inkomster redovisas mot inkomstitlar. Enligt budgetlagen görs avräkning mot anslag för transfereringar det år då betalning sker medan avräkning mot inkomstitlar för skatt görs det år då betalning sker respektive erhålls. Övriga utgifter och inkomster avräknas det år till vilket utgiften respektive inkomsten hänför sig. I anslagsförordningen (1996:1189) har regeringen specificerat närmare hur dessa regler ska tillämpas. En viktig punkt är preciseringen av skattebegreppet som även ges uttryck i statsbudgetens indelning som även utgår från nationalräkenskapernas klassificering av olika typer av transaktioner och där socialavgifter och allmän pensionsavgift ingår bland skatterna. Att utgifter respektive inkomster avräknas, dvs. redovisas, det år de hänför sig till, innebär i praktiken vanligen att de tas upp om faktura kommit in eller avsänts under året eller i nära anslutning till årsskiftet fram till en s.k. brytdag. Däremot tas beräknade kostnader och intäkter för året där faktura inte mottagits eller avsänts inte upp mot anslag respektive inkomsttitel.

Till skillnad mot vad som gäller för resultat- och balansräkningen, där olika redovisningsmetoder och principer för ett antal specifika poster förklaras ovan, finns för statsbudgetens anslag och inkomstitlar riksdagsbeslut och motiveringar har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner. Därför redovisas inte den typen av specifik information här. Även förändringar av struktur och innehåll för anslag och inkomstitlar har redovisats i budgetpropositionen m.m., och beskrivs därför inte här.

Utöver anslagen och inkomstitlarna innehåller statsbudgeten en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Den kassamässiga korrigeringsposten på utgiftssidan är nödvändig för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov med omvänt tecken, dvs. ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov, vanligen en möjlighet att minska statens upplåning.

Nedan beskrivs skillnader mellan principerna för resultaträkningen och statsbudgeten, med bl.a. ett antal praktiska exempel.

## **Skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten**

Statsbudgeten och resultaträkningen skiljer sig som nämnts åt avseende såväl avgränsning och struktur som redovisningsprinciper.

Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen men till helt övervägande del ligger utanför statsbudgeten. Ett

annat exempel är att avgifter och bidrag som myndigheterna får disponera redovisas i resultaträkningen medan de endast påverkar statsbudgeten i den mån dessa verksamheter har en inverkan på statens lånebehov. Detsamma gäller affärsverkens verksamheter.

När det gäller redovisningsprinciper innefattar statsbudgeten redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt) eller av utgifter och inkomster. I resultaträkningen sker redovisningen enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. redovisning av intäkter och kostnader.

Avseende strukturen har statsbudgeten en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden respektive politikområden och inkomstitlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkt- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statsbudgeten låter sig därmed ofta inte göras, utan dokumenten kompletterar i stället varandra.

Resultaträkningen visar verksamhetens totala kostnader och intäkter under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. Ibland påverkas endast balansräkningen av vissa händelser i statsbudgeten medan resultaträkningen är oförändrad.

En stor principskillnad är att i resultaträkningen elimineras alla poster som avser transaktioner mellan myndigheter. Det gäller köp och försäljning av tjänster eller varor mellan myndigheter liksom bidrag mellan myndigheter. Viktiga elimineringsposter som kan nämnas särskilt är arbetsgivaravgifter och skatter som statliga myndigheter betalat och premier för det statliga tjänstepensionssystemet som statliga myndigheter betalat till Statens pensionsverk. I statsbudgeten bruttoredovisas dessa transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomstittel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter bruttoredovisas som intäkt i resultaträkningen samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas som kostnader. I statsbudgeten däremot nettoredovisas ålderspensionsavgifterna efter avdrag för utbetalningarna till pensionssystemet inklusive premiepensionssystemet, medan utbetalningarna av pensioner inte framgår av statsbudgeten, utan redovisas i anslutning till budgeten som ålderspensionssystemet utanför statsbudgeten.

I nedanstående tabell sammanfattas några skillnader mellan resultaträkningen och statsbudgeten.

**Tabell Jämförelse mellan resultaträkningen och statsbudgeten**

	Resultaträkningen	Statsbudgeten
Skatt	Intäkt	Intäkt och betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomstitel	Intäkt	Inkomst
Avgift av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Utgiftsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida åtaganden	Kostnad (intäkt)	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Löner, varor och tjänster	Kostnad	Utgift
Andel av företags vinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst/ förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar

Skatter redovisas som intäkter i resultaträkningen, medan i statsbudgeten redovisas intäkter som är hänförliga till det aktuella året med korrigeringsposter för betalda skatter så att slutsumman blir kassamässig. Även intäktsdefinitionen skiljer sig åt, genom att intäkter eller reduktioner som inte tagits upp tidigare år påverkar skatteintäkterna i resultaträkningen, medan de i statsbudgeten för det aktuella året hänförs till korrigeringsposterna för uppbörds- och betalningsförskjutningar. Skatterna är den viktigaste inkomstposten både i resultaträkningen och statsbudgeten och principerna och redovisningssättet sammanfattas närmare ovan.

För olika typer av avgifter och bidrag redovisas intäkter i resultaträkningen, medan i fråga om avgifter som förs till inkomstitel redovisas inkomster. Med inkomster avses här vanligen de inkomster där faktura utfärdats under året eller i omedelbar anslutning till året före den s.k. brytdagen. Avgifter som disponeras av en myndighet påverkar statsbudgeten endast som betalningar, medan de normalt inte berör anslag eller inkomstitlar. Bidrag redovisas i några fall, främst bidrag från EU, kassamässigt på statsbudgeten, medan de i de flesta fall inte redovisas mot inkomstitel eller anslag utan endast påverkar statsbudgeten som betalningar. Nettobetalningar från avgifts- och bidragsfinansierad verksamhet påverkar dock vanligen saldot på myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret och därmed Riksgäldskontorets nettoutlåning, vilket i sin tur påverkar statsbudgeten och statens lånebehov.

Transfereringar i form av lämnade bidrag och andra omfördelningstransaktioner redovisas som kostnader i resultaträkningen, medan de redovisas vid utbetalningen i statsbudgeten. Till största delen sammanfaller dock dessa begrepp, beroende på hur kostnaderna för transfereringar fångas i olika fall. Transfereringar periodiseras i

resultaträkningen endast i de fall de är tydligt hänförliga till ett visst år, såsom exempelvis jordbruksstöd eller EU-avgiften för ett visst år.

Löner, lokalhyror och köp av varor och tjänster i övrigt, redovisas med kostnader i resultaträkningen, medan utgifter redovisas i statsbudgeten. Med utgifter avses här i de flesta fall den tidpunkt då faktura eller motsvarande kommit in till myndigheten under året eller i omedelbar anslutning till året före den s.k. brytdagen. Det innebär bl.a. att beräknade (upplupna) kostnader och intäkter som är hänförliga till redovisningsperioden inte påverkar statsbudgeten om inte faktura eller motsvarande har kommit.

Motsvarande gäller för ett antal andra transaktioner av särskild art. Orealiserade vinster, upplupna ränteutgifter, avsättningar för framtida åtaganden eller andel av vinst/förlust i bolag som staten äger, redovisas som intäkter eller kostnader i resultaträkningen, medan de inte påverkar statsbudgeten förrän i samband med eventuell betalning.

## Noter

### Not 1 Skatteintäkter

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<b>Direkta skatter på arbete</b>		
Inkomstskatter	524 198	495 122
Skattereduktioner m.m.	-123 590	-82 379
Övriga direkta skatter på arbete	81 103	77 403
<b>Summa Direkta skatter på arbete</b>	<b>481 711</b>	<b>490 146</b>
<b>Indirekta skatter på arbete</b>		
Arbetsgivaravgifter	377 508	357 032
Övriga indirekta skatter på arbete	35 683	32 310
Avgifter till premiepensionssystemet	-23 920	-22 321
<b>Summa Indirekta skatter på arbete</b>	<b>389 271</b>	<b>367 021</b>
<b>Skatt på kapital</b>		
Skatt på kapital, hushåll	44 298	37 423
Skatt på företagsvinster	111 835	99 068
Fastighetsskatt	26 074	25 007
Övriga skatter på kapital	28 958	30 698
<b>Summa Skatt på kapital</b>	<b>211 165</b>	<b>192 196</b>
<b>Skatt på konsumtion och insatsvaror</b>		
Mervärdesskatt	285 235	265 151
varav kommunmoms	39 614	36 631
Skatt på alkohol och tobak	20 766	19 305
Skatt på energi och miljö	68 001	67 669
Skatt på vägtrafik	13 083	11 782
Inlevererat överskott från AB Svenska Spel	3 657	3 437
Skatt på import	5 880	5 160
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror	2 681	2 835
<b>Summa Skatt på konsumtion och insatsvaror</b>	<b>399 303</b>	<b>375 339</b>
<b>Restförda och övriga skatter</b>		
Restförda skatter m.m.	-2 634	-2 886
Intäkter som förs till fonder	2 369	2 095
<b>Summa Restförda och övriga skatter</b>	<b>-265</b>	<b>-791</b>
Justering till belopp enligt ÅRS 2006		-8 696
<b>Totala skatteintäkter</b>	<b>1 481 185</b>	<b>1 415 215</b>
Avgår: Kommunala inkomstskatter	-480 129	-454 117
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet	-168 509	-159 596
Avgår: EU-skatter	-7 303	-9 388
Justering till belopp enligt ÅRS 2006		761
<b>Statens skatteintäkter enligt statsbudgetavgränsning</b>	<b>825 244</b>	<b>792 875</b>
<b>Tillkommer, avgränsningsskillnader m.m.</b>		
Skatter hänförliga till tidigare år		
varav 2006	8 643	13 270
varav 2005	-302	-228
Avgifter till ålderspensionssystemet	168 509	159 596
Avgifter till premiepensionssystemet	23 920	22 321
EU-skatter	7 303	9 388
Kommunala utjämningsavgifter LSS	1 949	1 792
Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift	11 267	12 486
<b>Elimineringar</b>		
Eliminering av statliga myndigheters avräknade moms	-22 773	-20 436
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-24 084	-23 507
Eliminering av särskild löneskatt på pensionskostnader	-2 928	-2 755
Eliminering av myndigheters skatter och kostnadsred.	-136	-154
Justering till belopp enligt ÅRS 2006		-708
<b>Total summa</b>	<b>996 612</b>	<b>963 940</b>

Statens skatteintäkter ökade med 32,7 miljarder kronor eller 3,4 procent jämfört med 2006. Statens skatter redovisas enligt fullt periodiserade principer. Eftersom många skatter taxeras per kalenderår är det slutliga utfallet för taxeringen inte känt förrän nästan ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatteintäkter grundas därför till viss del på prognoser. Även om man vid tidpunkten för årsredovisningen kan göra en någorlunda säker bedömning av intäkterna från skatt på arbete och skatt på konsumtion är osäkerheten fortfarande stor vad gäller skatt på kapital. Historiskt sett ligger prognosfelen mellan den prognos som redovisas i årsredovisningen och de slutliga utfallen på i storleksordningen 0,5 till 1 procent av de totala skatteintäkterna.

Direkta och indirekta skatter på arbete ökade med 13,8 miljarder kronor jämfört med 2006. Därav ökade inkomstskatterna med 29,1 miljarder kronor och skattereduktionerna med 41,2 miljarder kronor. Arbetsgivaravgifterna ökade med 20,5 miljarder kronor. Ökningen av inkomstskatter och arbetsgivaravgifter förklaras framför allt av ökad sysselsättning och högre lönenivåer. Ökningen av skattereduktioner beror till största delen på det under 2007 införda så kallade jobbskatteavdraget. Arbetsgivaravgifterna utgörs i princip av lönesumman multiplicerad med avgiftssatsen. Preliminärt ökade lönesumman 2007 med 6,9 procent och avgiftssatsen uppgick till 32,42 procent, vilket är 0,14 procentenheter högre än 2006. Myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats. Elimineringen bruttoredo visas i tabellen.

Jämfört med 2006 ökade skatt på kapital med 19 miljarder kronor eller nära 10 procent. Skatt på kapital från hushåll ökade med 6,9 miljarder kronor till följd av ökade kapitalvinster och ökade inkomster från räntor och utdelningar. Skatt på företagsvinster ökade med 12,8 miljarder kronor på grund av företagens ökade vinster. Intäkter från fastighetsskatt minskade 1 miljard kronor.

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 24 miljarder kronor eller 6,4 procent. Därav ökade intäkter av mervärdesskatt med 20 miljarder kronor. De högre intäkterna av mervärdesskatt förklaras i huvudsak av en ökad privat konsumtion. Ökningen förklaras även av en förändrad sammansättning med större andel konsumtion av varaktiga varor, vilket höjer den genomsnittliga skattesatsen. Mervärdesskatt redovisas av Skatteverket och Tullverket. I beloppet mervärdesskatt, 285 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 22,8 miljarder kronor. Beloppet utgör en inomstatlig transaktion, vilket längst ner i tabellen elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet. Intäkter av punktskatter har utvecklats relativt lite, vilket beror på en låg utvecklingstakt för intäkter av energi och koldioxidsskatt.

Den offentliga sektorns samtliga skatter tas in till staten främst genom Skatteverket och redovisas både i statens resultaträkning och i statsbudgeten. De skatter och avgifter som avser kommunsektorn och ålderspensionssystemet utbetalas av staten löpande för att sedan regleras när slutlig taxering fastställs.

Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen avviker på några punkter från den som görs på statsbudgetens inkomstsida. I statsbudgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc. Den största skillnaden är att ålderspensionsavgiften, som är en del av arbetsgivaravgifterna, bruttoredovisas i resultaträkningen medan avgiften nettoredovisas, dvs. efter överföring till pensionssystemet, på statsbudgeten. Även den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet läggs här till skatteintäkterna trots att systemet numera ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). En annan väsentlig skillnad mot statsbudgeten är att arbetsgivaravgifter avseende statligt anställda elimineras i resultaträkningen.

I resultaträkningens skatteintäkter ingår den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på statsbudgetens utgiftssida. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 11,3 miljarder kronor redovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning varför statsbidragen till kommunerna minskat med motsvarande belopp på statsbudgeten. I resultaträkningens skatteintäkter ingår också mervärdesskatt med 39,6 miljarder kronor för kommuner och landsting som nettoredovisas på statsbudgetens inkomstsida. När nuvarande ordning infördes justerades statsbidragen till kommuner ned med motsvarande belopp på statsbudgeten. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både inkomster och transfereringar till kommuner är 50,9 miljarder kronor högre än i statsbudgeten för 2007.

I kolumnen för jämförelsetalen från 2006 redovisas för varje skatteslag de utfall för 2006 som beräknats under våren 2008 efter 2006 års taxering och som överensstämmer med motsvarande uppgifter i redovisningen av Statsbudgetens utfall. Dessa avviker för varje enskilt skatteslag något från de belopp som beräknades när resultaträkningen för 2006 togs fram eftersom de baseras på ett senare taxeringsutfall. Tre justeringsbelopp (-8,7 miljarder, 0,8 miljarder och -0,7 miljarder kronor) har lagts till så att överensstämmelse även uppnås med de periodiserade skatter som redovisades i årsredovisningen för staten 2006.

Av skillnaden på 8,6 miljarder kronor högre skatteintäkter jämfört med den beräkning av 2006 års skatt som gjordes våren 2007, avser 7,8 miljarder kronor ökad skatt på kapital och 1,6 miljarder kronor ökad mervärdesskatt. Inkomstskatter bland Direkta skatter på arbete blev 2,2 miljarder lägre. Kapitalskatterna avser till största delen skatt på företagsvinster, som blev 2,2 miljarder kronor högre. Hushållens kapitalskatter blev 5,4 miljarder kronor högre än beräkningen våren 2006.

**Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>		
Skatteverket	1 017	976
Luffartsstyrelsen	867	847
Lantmäteriverket	784	718
Vägverket	774	646
Banverket	564	529
Rikspolisstyrelsen	478	451
Centrala studiestödsnämnden	402	396
Läkemedelsverket	378	355
Bolagsverket	376	325
Patent- och registreringsverket	354	336
Elsäkerhetsverket	309	308
Affärsverk		
Luffartsverket	3 160	3 517
Sjöfartsverket	1 415	1 354
Svenska kraftnät	10	20
<u>Övriga</u>	<u>1 848</u>	<u>1 610</u>
<i>Summa offentligrättslig verksamhet</i>	<i>12 736</i>	<i>12 388</i>
<i>Uppdragsverksamhet</i>		
Banverket	3 217	2 908
Vägverket	2 845	2 546
Försvarets materielverk	1 563	1 133
Statens institutionsstyrelse	1 183	1 108
Försäkringskassan	569	842
Lantmäteriverket	554	563
Exportkreditnämnden	515	1 121
Statens fastighetsverk	461	410
Karolinska institutet	452	425
Försvarmakten	418	411
Lunds universitet	408	344
Affärsverk		
Svenska kraftnät	5 806	6 340
Luffartsverket	2 269	1 664
Statens järnvägar	283	281
Sjöfartsverket	72	91
<u>Övriga</u>	<u>5 214</u>	<u>4 884</u>
<i>Summa uppdragsverksamhet</i>	<i>25 829</i>	<i>25 071</i>
<i>Andra ersättningar</i>		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	11 436	3 210
Exportkreditnämnden	934	1 714
Rikspolisstyrelsen	856	537
Vägverket	492	758
Konkurrensverket	222	0
Skatteverket	206	146
Centrala studiestödsnämnden	198	157
<u>Övriga</u>	<u>1 376</u>	<u>1 426</u>
<i>Summa andra ersättningar</i>	<i>15 720</i>	<i>7 948</i>
<b>Total summa</b>	<b>54 285</b>	<b>45 407</b>

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har ökat med 8,9 miljarder kronor eller 20 procent. Ökningen beror i allt väsentligt på den förhöjda finansieringsavgiften i arbetslöshetsförsäkringen.

Intäkter av avgifter utgör ersättning som betalas till staten för en motprestation. Avgifterna utgör ersättning för kostnader som staten via myndigheterna har för att tillhandahålla varor och tjänster. Andra ersättningar som redovisas i noten utgör ersättningar som inte betraktas som avgifter.

I noten delas intäkterna upp beroende på om de genererats i offentligrättslig verksamhet, uppdragsverksamhet eller är att betrakta som annan ersättning.

### *Offentligrättsliga avgifter*

De offentligrättsliga avgifterna är så kallade tvingande avgifter där riksdagen beslutar att verksamhet ska bedrivas och att den ska vara avgiftsbelagd. En avgift betraktas som offentligrättslig om den innebär ett ingrepp i enskildas ekonomiska förhållanden.

Under 2007 uppgick dessa intäkter till 12,7 miljarder kronor vilket är en ökning med 0,3 miljarder kronor jämfört med föregående år. Totalt redovisar omkring 120 myndigheter offentligrättsliga avgifter vilka tas ut i en mängd verksamheter.

Skatteverkets offentligrättsliga avgifter omfattar huvudsakligen de utökningsavgifter och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m. som kronofogdemyndigheterna tar ut.

Luftfartsstyrelsens offentligrättsliga avgifter omfattar bl.a. registrering och övervakning av luftfartyg. Avgifter tas också ut för utfärdande av elevtillstånd, certifikat, behörighetsbevis, tillstånd, auktorisering, övervakning och inspektion. Flygbolag som transporterar passagerare från en svensk flygplats betalar en avgift till Luftfartsstyrelsen. Dessutom hanterar Luftfartsstyrelsen en för flygplatserna gemensam avgift för säkerhetskontroll av passagerare och bagage (GAS).

Lantmäteriverket redovisar offentligrättsliga avgiftsintäkter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter som ska finansiera inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet.

Vägverkets offentligrättsliga avgifter omfattar bl.a. avgifter för auktorisation av fordonstillverkare, yrkesförare och andra förare. Vägverket tar ut avgifter för tillstånd till typbesiktning av fordon och för att bedriva linjetrafik, prov för taxiförarlegitimation och för yrkeskompetens för förare av buss eller lastbil samt avgifter för förarprov, körkort samt för lärare vid och bedrivande av trafikskolor. Avgift tas även ut för finansiering av bilregistret, vilken debiteras i samband med uppbörd av fordonsskatt.

Banverkets offentligrättsliga avgifter omfattar banavgifter för trafik på statens järnvägsanläggningar.

Rikspolisstyrelsen tar ut offentligrättsliga avgifter för stämningssmannadelgivning, passhantering, nationella ID-kort och ansökan om prövning av olika ärenden.

Centrala studiestödsnämnden tar t.ex. ut avgift för att bevilja studiestöd och för att administrera återbetalningen av studielånen.

Läkemedelsverket tar ut avgifter för kontroll och tillsyn av läkemedel, medicintekniska produkter och vissa andra produkter som med hänsyn till egenskaper eller användning står läkemedel nära.

Bolagsverket tar ut avgifter för bl.a. bolagsregistreringar.

Patent- och registreringsverket tar ut avgifter för patent- och varumärkesregistreringar.

Elsäkerhetsverkets offentlighetsavgifter omfattar elsäkerhetsavgifter, elberedskapsavgifter och nätövertäckningsavgifter. Dessutom tar myndigheten emot avgifter på elområdet t.ex. behörighetsavgifter och ersättning för provade produkter s.k. provningsavgifter.

Luftfartsverkets infrastrukturintäkter, som innefattar bl.a. startavgifter, s.k. undervägsavgifter och passageraravgifter, redovisas som offentlighetsavgifter.

Sjöfartsverkets intäkter omfattar främst farleds- och lotsavgifter.

Svenska kraftnät redovisar avgift för elcertifikat som offentlighetsavgift.

### *Uppdragsverksamhet*

Till intäkter av uppdragsverksamhet räknas de avgifter som inte klassificerats som offentlighetsavgifter, i regel försäljning av sådana varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Till uppdragsverksamhet räknas också den verksamhet som avses i 4 § avgiftsförordningen (1992:191). Enligt denna paragraf får en myndighet själv besluta om att ta ut avgift för till exempel publikationer, uthyrning av lokaler, utbildning eller konsultuppdrag. Under 2007 ökade intäkterna av uppdragsverksamhet med 757 miljoner kronor och det är cirka 200 myndigheter som redovisar sådan avgiftsbelagd verksamhet.

Banverkets uppdragsverksamhet omfattar drift och underhåll samt om- och nybyggnader av statens järnvägsanläggningar. Dessutom bedrivs konsultverksamhet inom bland annat projektering, byggstyrning av järnvägsanläggningar, tekniska tjänster för underhåll och investeringar, rådgivning m.m.

Den största delen av Vägverkets uppdragsverksamhet består av produktion som omfattar projektering, byggande, drift och underhåll av det statliga vägnätet samt färjeverksamhet. Vidare ingår exempelvis försäljning av information ur bilregistret.

Försvarets materielverks uppdragsverksamhet omfattar försäljning av materiel, utbildning, övriga tjänster samt försäljning av provverksamhet.

Statens institutionsstyrelse ansvarar för vård och behandling på landets LVM-hem (lagen om vård av missbrukare) och särskilda ungdomshem. Den del av verksamhetens kostnader som inte täcks av myndighetens anslag ska finansieras med avgifter från kommuner.

Försäkringskassans avgiftsbelagda verksamhet består till största delen av ersättning från AP-fonden för administration av inkomstgrundad ålderspension. Ersättningen

sjönk 2007, beroende på att verksamheten rationaliserats och kostnaderna för avskrivning på IT-system för pensioner minskade samtidigt som tidigare års överskott reglerats.

Lantmäteriverkets avgiftsbelagda verksamhet omfattar bl.a. geografisk information och fastighetsinformation.

Exportkreditnämnden har till uppgift att stödja svensk export och utveckla svenskt näringsliv genom att erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier och investeringsgarantier. Premieintäkterna (avgifterna) ska täcka garantitagarnas eventuella framtida kundförluster. Garantin är frivillig för företagen och premiens storlek sätts på marknadsmässiga grunder. Under året minskade uppdragsintäkterna med 0,6 miljarder kronor, vilket beror på att föregående års premieintäkter var höga på grund av en mycket stor affär. Flera stora affärer förtidsinlöstes också under året och premien för den resterande risktiden återbetalades.

Statens fastighetsverk tar huvudsakligen ut hyror och arrenden (avgifter) från hyresgäster men bedriver även annan uppdragsverksamhet, såsom konsultverksamhet inom byggenheten.

Karolinska institutet bedriver huvudsakligen uppdragsverksamhet inom medicinsk utbildning och forskning.

Försvarsmakten har bland annat avgiftsintäkter från extern transport- och verkstadsverksamhet samt intäkter från försäljning av reservmateriel.

Lunds universitet redovisar intäkter avseende uppdragsverksamhet i samband med uppdragsutbildning och forskning, tidskrifter och publikationer samt rådgivning och annan liknande service.

Svenska kraftnät säljer överföringskapacitet för transport av elektricitet via stamnätet och utlandsförbindelserna. Svenska Kraftnät har dessutom ansvaret för att balansera den nationella produktionen och förbrukningen av el. Detta sker genom att ett antal företag (balansansvariga) åtagit sig att planera sin tillförsel av el (produktion och inköp) och sitt uttag (förbrukning) så att dessa balanserar varandra. Svenska Kraftnät gör i efterhand en ekonomisk reglering av obalanserna vilka redovisas som köpt respektive såld balanskraft i Svenska kraftnäts resultaträkning. Balanskraft redovisas under verksamhetsgrenen Systemintäkter - el hos Svenska kraftnät. Dessa intäkter minskade med 0,8 miljarder kronor, vilket främst beror på lägre elpriser under året.

Intäkter i Luftfartsverkets uppdragsverksamhet består bl.a. av avgifter vid bilparkeringar på affärsverkets flygplatser och uthyrning av lokaler. Intäkterna inom detta område har ökat under året, vilket till största delen kan förklaras med passagerarökningen som bidrar med ökad efterfrågan på kommersiella tjänster och produkter som erbjuds på flygplatserna.

Affärsverket Statens järnvägars intäkter består i huvudsak av leasingavgifter för uthyrning av tåg och färjor.

Sjöfartsverkets intäkter från uppdragsverksamhet härrör bl.a. från försäljning av sjökort, sjömätning och från konsultuppdrag inom affärsverkets kompetensområde.

### *Andra ersättningar*

Andra ersättningar är oftast intäkter utan motprestation. Dessa intäkter har under året ökat med 7,8 miljarder kronor.

Den största ökningen av intäkter från andra ersättningar redovisar Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen där intäkterna blev 11,4 miljarder kronor, vilket är en ökning med 8,2 miljarder kronor jämfört med 2006. Det kan förklaras med den förhöjda finansieringsavgiften från arbetslöshetskassorna som infördes fr.o.m. den 1 januari 2007. Enligt lagen om arbetslöshetskassor ska en arbetslöshetskassa för varje medlem betala en avgift till staten för finansiering av statens kostnad för utbetalda arbetslöshetsersättningar.

Exportkreditnämndens (EKN) andra ersättningar avser återvunna skadebelopp i form av kapital och räntor. Exportkreditnämndens intäkter av andra ersättningar minskade med 0,8 miljarder kronor under året, men är fortsatt höga i relation till det utestående värdet av skadefordringar.

Rikspolisstyrelsens andra ersättningar avser i huvudsak böter.

Vägverkets andra ersättningar avser ersättningar från framförallt kommunsektorn för utförda arbeten på icke statliga vägar.

Konkurrensverket redovisar i huvudsak konkurrensskadeavgifter. Intäkten som redovisas för 2007 avser till största del redovisningen av konkurrensskadeavgift från Skanska som accepterade tingsrättens dom angående asfaltkartell.

Skatteverkets andra ersättningar avser bl.a. böter.

Centrala studiestödsnämnden redovisar återkravsintäkter. Om en studerande avbrutit studierna utan att meddela CSN eller har en högre inkomst än vad som meddelats i ansökan, skapas ett återkrav.

**Not 3 Intäkter av bidrag**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>EU-bidrag</i>		
Statens jordbruksverk		
- gårdsstöd och djurbidrag	6 445	7 190
- miljöstöd m.m.	2 495	1 618
- övriga stöd	680	888
<i>Summa Statens jordbruksverk</i>	9 620	9 696
Länsstyrelserna		
- bidrag från regionalfonden	1 082	1 163
- bidrag från socialfonden	254	270
Arbetsmarknadsverket		
- bidrag från socialfonden	1 820	1 345
Övriga EU-bidrag	1 494	1 366
<i>Summa EU-bidrag</i>	14 270	13 840
Försäkringskassan		
- underhållsstöd	1 764	1 816
- assistansersättning	3 497	3 201
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive EU-bidrag)	4 451	4 341
<i>Erhållna bidrag vid övriga myndigheter</i>	2 538	2 349
<b>Total summa</b>	<b>26 520</b>	<b>25 547</b>

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer.

Bidragsintäkterna har ökat med 961 miljoner kronor.

När det gäller bidragen från EU ökade dessa med 430 miljoner kronor. Statens jordbruksverk redovisar en stor del av bidragen från EU och bidragen till miljöstöd m.m. ökade med 877 miljoner kronor och gårdsstöd med djurbidrag minskade med 745 miljoner kronor.

Redovisningen av bidragen från EU är periodiserade, dvs. intäkten redovisas under det år den är hänförlig till, vilket avviker från redovisningen på inkomsttitlar.

Försäkringskassan redovisar intäkter avseende underhållsstöd från bidragsskyldiga samt intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning.

Bidragen till universitet och högskolor avser huvudsakligen forskning och lämnas från t.ex. företag inom och utom Sverige samt från olika forskningsstiftelser. Statliga bidrag från t.ex. forskningsråd är eliminerade. Utöver angivna belopp för universitet och högskolor utgör 579 miljoner kronor av övriga EU-bidrag i sammanställningen bidrag till universitet och högskolor.

**Not 4 Transfereringar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Socialförsäkring	428 030	419 618
Allmänna bidrag till kommuner	123 709	109 359
Arbetsmarknad	49 062	68 169
Nettoöverföring till premiepensionssystemet	26 848	25 802
Nettoöverföring till ålderspensionssystemet, AP-fonderna	5 916	7 334
Avgiften till Europeiska gemenskapen	26 498	25 920
Bistånd och andra internationella bidrag, migration och integration	29 880	29 262
Utbildning, studiestöd	21 575	26 838
Övrigt	50 642	46 735
<b>Summa</b>	<b>762 160</b>	<b>759 037</b>

Nedan specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori och syfte

**Transfereringar**

*Miljoner kronor*

**Transfereringar till hushåll**

inkl. hushållens övriga organisationer

*Socialförsäkring (Försäkringskassan)*

Ålderspensioner vid sidan av statsbudgeten (inklusive premiepensioner)	185 716	176 213
Ekonomisk äldrepolitik	43 748	45 019
Ersättning vid arbetsoförmåga m.m. <i>varav sjukpenning m.m.</i>	98 939	102 841
<i>varav aktivitets- och sjukersättning</i>	27 145	30 886
	57 831	57 491
Handikappolitik	18 416	16 338
Ekonomisk familjepolitik	59 350	58 415
<b>Summa socialförsäkring till hushåll</b>	<b>406 169</b>	<b>398 826</b>

*Arbetsmarknadspolitik*

Arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd <i>varav Arbetsmarknadsverket</i>	26 095	39 190
<i>varav Försäkringskassan</i>	19 719	27 433
	6 376	11 757
Köp av arbetsmarknadsutb. och övriga kostnader, <i>Arbetsmarknadsverket</i>	1 896	2 415
Övrig arbetsmarknadspolitik, <i>Arbetsmarknadsverket</i>	2 492	2 200
Lönegarantiersättning, <i>Kammarkollegiet</i>	580	663
<b>Summa arbetsmarknadspolitik till hushåll</b>	<b>31 063</b>	<b>44 468</b>

*Utbildningspolitik*

Studiestöd, <i>Centrala studiestödsnämnden</i>	13 034	13 431
Kostnad resp. återföring av reservation för förluster i utlåningsverksamheten, <i>Centrala studiestödsnämnden</i>	-503	103
Bidrag till folkbildningsorganisationer, <i>Kammarkollegiet</i>	3 153	2 810

*Bistånd m.m., migration och integration*

Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), <i>Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete</i>	2 948	2 927
igrationspolitik, <i>Migrationsverket</i>	1 157	913

<i>Nettoöverföring till premiepensionssystemet</i>	26 848	25 802
--	--------	--------

Övrigt	12 582	10 723
<b>Summa transfereringar till hushåll</b>	<b>496 451</b>	<b>500 003</b>

**Transfereringar till företag***Arbetsmarknadspolitik*

Lönebidrag och Samhall m.m., Arbetsmarknadsverket	8 823	8 388
Anställningsstöd, Skatteverket	1 998	2 366
<b>Summa arbetsmarknadspolitik till företag</b>	<b>10 821</b>	<b>10 754</b>

*Livsmedelspolitik, landsbygdpolitik m.m.,*

<i>Statens jordbruksverk</i>	11 200	11 936
Energipolitik, ersättning till Vattenfall		
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, <i>Kammarkollegiet</i>	1 910	1 839
Bostadspolitik, Räntebidrag m.m., <i>Boverket</i>	1 439	1 540
Kulturpolitik, <i>Kammarkollegiet</i>	1 227	1 209
Forskningspolitik, <i>Verket för innovationssystem</i>	1 148	1 040
Regionalpolitik m.m., <i>Verket för näringslivsutveckling</i>	783	944
Regionalpolitik, <i>Länsstyrelserna</i>	800	818
Transportpolitik, Trafikupphandling, <i>Rikstrafiken</i>	1 173	749
Miljöpolitik, <i>Naturvårdsverket</i>	762	676
Kulturpolitik, Statens kulturråd	631	653
Mediepolitik, <i>Presstödsnämnden</i>	649	647
Försök med trängselskatt, <i>Regeringskansliet</i>	297	567
Transportpolitik, <i>Banverket</i>	714	401
Övrigt	4 704	4 311
<b>Summa transfereringar till företag</b>	<b>38 258</b>	<b>38 084</b>

**Transfereringar till kommuner***Allmänna bidrag till kommuner*

Kommun- och landstingsmoms, <i>Skatteverket</i>	39 614	36 631
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, <i>Skatteverket</i>	2 014	1 898
Allmänna bidrag till kommuner, <i>Regeringskansliet</i>		215
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner, <i>Skatteverket</i>	63 320	53 297
Kommunalekonomisk utjämning till landsting, <i>Skatteverket</i>	18 761	17 318
<b>Allmänna bidrag till kommuner</b>	<b>123 709</b>	<b>109 359</b>

*Socialförsäkring (Hälsa- och sjukvårdspolitik),*

Bidrag till läkemedelsförmånerna m.m., <i>Socialstyrelsen</i>	21 861	20 792
---	--------	--------

*Arbetsmarknadspolitik**Anställningsstöd m.m. till kommuner och landsting,*

<i>Skatteverket</i>	4 967	10 133
Arbetsmarknadspolitik, <i>Arbetsmarknadsverket</i>	2 211	2 814
varav: Lönebidrag och Samhall m.m.	1 203	1 135
<b>Summa arbetsmarknadspolitik till kommuner</b>	<b>7 178</b>	<b>12 947</b>

*Utbildningspolitik, Skolverket:*

varav: Maxtaxa i barnomsorgen,	3 656	3 660
Bidrag till personalförstärkningar i skola och fritidshem,	0	923
Bidrag till personalförstärkningar i förskola,	-58	2 277
Statligt stöd för utbildning av vuxna,	6	1 794
Övrig utbildningspolitik, <i>Skolverket</i>	377	1
<b>Summa utbildningspolitik till kommuner</b>	<b>3 981</b>	<b>8 655</b>

*Integrations- och migrationspolitik, Integrationsverket,*

<i>Migrationsverket</i>	5 613	4 330
Ersättning vid arbetsförmåga, <i>Försäkringskassan</i>	965	195
Övrigt	10 012	8 962
<b>Summa transfereringar till kommuner</b>	<b>173 319</b>	<b>165 240</b>

**Transfereringar till utlandet**

BNI-baserad avgift, <i>Kammarkollegiet</i>	17 512	17 723
Mervärdesskattebaserad avgift, <i>Skatteverket</i>	4 475	4 227
Storbritanniens budgetreduktion, <i>Kammarkollegiet</i>	379	262

Tullavgift, <i>Tullverket</i>	3 707	3 538
Jordbrukstull, <i>Tullverket</i>	345	145
Jordbruksavgifter, <i>Statens Jordbruksverk</i>	80	25
<i>Avgiften till Europeiska gemenskapen</i>	26 498	25 920
Bistånd och andra internationella bidrag, <i>Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete</i>	10 944	11 536
Bistånd och andra internationella bidrag, <i>Regeringskansliet</i>	9 218	9 556
Övrigt	1 556	1 364
<b>Summa transfereringar till utlandet</b>	<b>48 216</b>	<b>48 376</b>
<b>Nettoöverföring till ålderspensionssystemet, AP-fonderna</b>	<b>5 916</b>	<b>7 334</b>
<b>Total summa transfereringar</b>	<b>762 160</b>	<b>759 037</b>

Transfereringar utgörs av medel som staten via myndigheterna förmedlar till olika mottagare. I huvudsak sker transfereringar från anslag på statsbudgeten.

Transfereringar kännetecknas av att staten inte erhåller någon motprestation.

Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten inleds med en sammanfattande tabell med transfereringar uppdelade i delområden. Därefter specificeras transfereringarna utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som erhållit transfereringen och är hushåll, företag, kommuner, utlandet samt ålderspensionssystemet. Hushåll innefattar enskilda personer och ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensionssystemet.

Med socialförsäkring avses i princip transfereringar som hanteras av Försäkringskassan. Utöver ålderspensioner ingår bl.a. ekonomisk familjepolitik, ersättning vid arbetsförmåga som sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetsskadeersättning och vissa stöd till funktionshindrade. Dessutom ingår bidrag till landsting för läkemedelsförmånerna som utbetalas av Socialstyrelsen.

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade endast 3 miljarder kronor mellan 2006 och 2007 men i förändringen ingår både stora ökningarna och minskningar.

### *Transfereringar till hushåll*

Transfereringar till hushåll har under 2007 minskat med 3,6 miljarder kronor netto men innefattar både stora ökningarna och minskningar.

Transfereringarna som redovisas här avser utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (12,9 procent 2007) finns med bland transföreringar till hushållssektorn men redovisas separat. Statlig ålderspensionsavgift finns med i statsbudgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. dem som uppstår

sjukpenning och andra sociala förmåner. Överföringarna till och från AP-fonderna netto redovisas dock under rubriken Nettoöverföring till AP-fonderna och ingår därför inte i transfereringar till hushåll. Överföringen till premiepensionssystemet var 26,8 miljarder kronor 2007, en miljard mer än 2006.

Bland transfereringar till hushåll har kostnaderna för arbetsmarknadspolitik minskat med 13,4 miljarder kronor. Arbetslöshetsersättningen har minskat med 7,7 och aktivitetsstödet med 5,4 miljarder kronor till följd av lägre arbetslöshet.

Transfereringar till hushåll avseende socialförsäkringen har däremot ökat med 7,3 miljarder kronor netto. Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statsbudgeten ökade med 9,5 miljarder kronor eller 5 procent. Ökningen beror främst på den positiva inkomstutvecklingen. Inkomstutvecklingen i samhället ligger till grund för ett index som används i ålderspensionssystemet och som styr uppräkningsgraden av förmånerna inkomstpension och tilläggspension. Kostnaderna för handikappolitik avser främst den statliga assistansersättningen som ökade med 2,1 miljarder kronor eller 13 procent. Ökningen beror på att antalet ersättningsberättigade och antalet beviljade timmar per person har fortsatt att öka. Dessutom höjs timbeloppet för assistansersättningen varje år. Ekonomisk äldrepolitik har minskat med 1,3 miljarder främst till följd av att antalet personer med garantipension minskade och att antalet personer med inkomstgrundad ålderspension ökade.

Inom ohälsområdet har de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning fortsatt att minska. Kostnaden för sjukpenning minskade med 3,7 miljarder kronor eller 12 procent 2007 vilket förklaras av att antalet sjukfall har fortsatt minska. Aktivitets- och sjukersättningen ökade däremot med 0,3 miljarder kronor eller 0,6 procent men antalet personer som uppbär ersättningen har varit på ungefär samma nivå som 2006. (Aktivitets- och sjukersättning ersatte förtidspension inom pensionssystemet under 2003.) Under de senaste två åren har både arbetslöshet och sjukfrånvaro minskat samtidigt till skillnad från tidigare.

Inom området ekonomisk familjepolitik ökade föräldraförsäkringen med 1,4 miljarder medan kostnaderna för barnbidragen minskade något. Demografiska faktorer styr i hög grad kostnadsutvecklingen inom området. Att kostnaderna minskat något för barnbidraget beror på att antalet barn som fyller 16 år och inte längre har rätt till barnbidrag var fler än antalet barn som föddes.

Nettoöverföring till premiepensionssystemet redovisas som transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet numera ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Beloppet avser de socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförs till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (0,4 miljarder kronor), vilka ingår i utbetalda ålderspensioner.

### *Transfereringar till företag*

Transfereringar till företag har lämnats i ungefär samma omfattning som föregående år.

Inom området livsmedelspolitik minskade kostnaderna med 0,7 miljarder kronor bland annat till följd av att högre prisnivå på jordbruksprodukter minskat stödbehovet. Kostnaderna för Lönebidrag och samhäll ökade med 0,6 miljarder kronor.

### *Transfereringar till kommuner*

Transfereringarna till kommuner ökade totalt med 8 miljarder kronor.

De allmänna bidragen till kommuner ökade med 14,4 miljarder. Här ingår den kommunalekonomiska utjämningen som fr.o.m. 2005 netto redovisas på statsbudgeten varvid det generella statsbidraget sammanförts med utjämningsystemet.

Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och landsting på sammanlagt 11,3 miljarder kronor redovisas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning varför statsbidragen till kommunerna minskat med motsvarande belopp på statsbudgeten. I de allmänna bidragen till kommuner ingår också mervärdesskatt för kommuner och landsting som netto redovisas på statsbudgetens inkomstsida. Samtidigt justeras statsbidragen till kommuner ned med motsvarande belopp. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på inkomstitel, vilket minskar kommunbidragen och skatteintäkterna på statsbudgeten med 39,6 miljarder 2007. I resultaträkningen i årsredovisningen för staten har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredovisats, vilket innebär att både transfereringar till kommuner och skatteintäkter är 50,9 miljarder kronor högre än i statsbudgeten för 2007. Kommun- och landstingsmoms var 3 miljarder högre än 2006 till följd av ökad kommunal konsumtion.

Den kommunalekonomiska utjämningen till kommuner och landsting har ökat 11,4 miljarder kronor. Ökningen mellan åren beror till största delen på att anslaget har tillförts 7 miljarder vilket motsvarar ramen för det generella sysselsättningsstödet som upphörde vid utgången av 2006 och som tidigare redovisades på statsbudgetens inkomstsida. Vidare förklaras ökningen av att medel flyttats från området utbildningspolitik avseende bidrag till personalförstärkning inom utbildningsområdet. Dessa bidrag har därmed minskat med 5 miljarder kronor.

Bidrag avseende integrationspolitik och migrationspolitik ökade med 1,3 miljarder kronor till följd av att antalet asylsökande ökat och att Migrationsverket ersätter kommunerna för deras kostnader för mottagande av ensamkommande barn.

Kostnaden för läkemedelsförmånerna, hälso- och sjukvårdspolitik, ökade med 1,1 miljarder kronor mellan åren.

Inom området ersättning vid arbetsförmåga ökade bidragen 0,8 miljarder kronor till följd av ett nytt anslag, Bidrag för arbetet med sjukskrivningar inom hälso- och sjukvård.

### *Transfereringar till utlandet*

Bland transfereringar till utlandet har avgiften till Europeiska unionen ökat med 0,6 miljarder kronor. Avgiften redovisas här periodiserat till skillnad mot redovisningen på statsbudgeten.

Kostnaden för biståndsverksamhet och internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete och Regeringskansliet minskade med 0,6 respektive 0,3 miljarder kronor.

### *Nettoöverföring till AP-fonderna*

Överföringen av inbetalda pensionsavgifter till AP-fonderna har minskat med 1,4 miljarder kronor.

Överföringen till AP-fonderna avser skillnaden mellan inbetalda socialavgifter och allmänna pensionsavgifter samt de statliga ålderspensionsavgifter som förs till AP-fonderna å ena sidan och de medel som rekviderats från fonderna för utbetalda pensioner å den andra.

### **Not 5 Avsättning till / upplösning av fonder**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Insättningsgarantinämndens fond	1 111	809
Kärnavfallsfonden	994	2 883
Bilskrotningsfonden	-172	-144
Batterifonden	21	38
Kammarkollegiets försäkringsverksamhet m.m.	32	39
Försäkringskassans fonder	6	6
Övriga fonder	18	-28
<b>Summa</b>	<b>2 010</b>	<b>3 603</b>

Avsättning till fonder i staten för 2007 avser främst Insättningsgarantinämndens fond och Kärnavfallsfonden.

Avsättningen till Insättningsgarantinämndens fond är direkt kopplad till det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten. Jämfört med föregående år har avsättningen ökat, beroende på flera faktorer. Avgifterna från bankerna har ökat och kostnaderna för ersättningar har minskat. Även avkastningen på kapitalet har blivit högre än föregående år och även överträffat det jämförelseindex som används i samband med att omläggning av placeringspolicyn gjorts under hösten 2007.

Avsättningen till Kärnavfallsfonden har minskat kraftigt. Skillnaden mot 2006 beror främst på att på grund av ränte- och marknadsläget har realisationsvinster på nära 2 miljarder kronor 2006 förbytts i förluster på drygt 500 miljoner kronor under 2007. Kostnaderna för ersättning till reaktorinnehavare har också ökat något. Positiva faktorer är att avkastningen på reala obligationer stigit med omkring 300 miljoner kronor i samband med den ökade inflationen och att avgifter från reaktorinnehavare stigit, även det med cirka 300 miljoner kronor.

Bilskrotningsfonden har liksom föregående år minskat kraftigt. Under 2007 gjordes stora utbetalningar av bilskrotningspremier i samband med beslut om extra premier vid skrotning av vissa äldre bilar.

Fondernas ändamål och vilka myndigheter som redovisar olika fonder, framgår i övrigt av not 42.

### **Not 6 Kostnader för personal**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter</i>		
Rikspolisstyrelsen	10 929	10 224
Försvarsmakten	9 316	9 063
Försäkringskassan	5 632	5 724
Skatteverket	5 473	5 212
Arbetsmarknadsverket	3 778	3 859
Kriminalvården	3 402	3 111
Banverket	3 269	3 114
Vägverket	2 911	2 694
Regeringskansliet	2 881	2 952
Domstolsverket	2 768	2 521
Lunds universitet	2 649	2 631
Uppsala universitet	2 159	2 119
Göteborgs universitet	2 098	2 072
Karolinska institutet	1 713	1 676
Stockholms universitet	1 559	1 524
Umeå universitet	1 547	1 524
Kungliga Tekniska högskolan	1 419	1 393
Linköpings universitet	1 373	1 349
Statens institutionsstyrelse	1 273	1 211
Sveriges lantbruksuniversitet	1 206	1 132
Migrationsverket	1 072	992
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	1 745	1 685
Sjöfartsverket	683	629
Svenska kraftnät	156	147
Statens järnvägar	4	5
Övriga myndigheter	27 488	27 065
Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter	98 503	95 628
<u>Eliminering av arbetsgivaravgifter</u>	<u>-24 084</u>	<u>-23 507</u>
<i>Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter</i>	<i>74 419</i>	<i>72 121</i>
<i>Pensionskostnader</i>		
Försvarsmakten	1 584	2 447
Rikspolisstyrelsen	1 309	1 396
Försäkringskassan	820	843
Skatteverket	704	593
Arbetsmarknadsverket	503	446
Regeringskansliet	464	466
Vägverket	415	390
Domstolsverket	400	340
Lunds universitet	396	382
Banverket	354	317
Göteborgs universitet	343	334
Kriminalvården	310	269
Uppsala universitet	284	288

Karolinska institutet	273	280
Umeå universitet	223	229
Stockholms universitet	212	191
Linköpings universitet	203	206
Kungliga Tekniska högskolan	197	157
Sveriges lantbruksuniversitet	155	129
Försvarets materielverk	142	255
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	1 369	237
Sjöfartsverket	506	118
Svenska kraftnät	117	21
Statens järnvägar	0	5
Övriga myndigheter	3 869	3 411
<i>Statens tjänstepensioner:</i>		
Utbetalda pensioner	7 186	7 006
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	2 069	12 275
Eliminering av premieintäkt för statliga ålderspensioner m.m.	-9 502	-9 243
<i>Summa pensionskostnader</i>	<i>14 905</i>	<i>23 788</i>
<i>Övriga personalkostnader</i>		
Försvarsmakten	370	391
Regeringskansliet	324	348
Rikspolisstyrelsen	321	293
Vägverket	240	228
Kriminalvården	141	125
Skatteverket	139	132
Banverket	131	129
Försäkringskassan	115	172
Stockholms universitet	115	102
Karolinska institutet	113	114
Uppsala universitet	107	103
Arbetsmarknadsverket	104	172
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	84	105
Sjöfartsverket	34	33
Svenska kraftnät	14	17
Statens järnvägar	0	7
Övriga myndigheter	1 822	1 780
<i>Summa övriga personalkostnader</i>	<i>4 174</i>	<i>4 251</i>
<b>Total summa kostnader för personal</b>	<b>93 498</b>	<b>100 160</b>

Statens kostnader för personal minskade med 6,7 miljarder kronor. Den viktigaste förklaringen är att föregående år fanns en stor kostnad för ökade avsättningar för pensioner i samband med ändrade försäkringstekniska riktlinjer hos Statens pensionsverk.

### Löner

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade 3,0 miljarder kronor eller 3,1 procent. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2007 till 32,42 procent av lönesumman. Myndigheternas inbetalda arbetsgivaravgifter, löneskatter

m.m. är statsinterna transaktioner och således inga kostnader för staten och har därför eliminerats.

Rikspolisstyrelsens lönekostnad ökade med 0,7 miljarder kronor eller 6,9 procent. Antalet poliser har ökat netto med 443. Dessutom har antalet civilt anställda ökat under året. Bl.a. har Rikspolisstyrelsen beslutat anställa 300 civilt anställda specialister.

Vid Försäkringskassan minskade lönekostnaden vilket förklaras av de neddragningar som pågår i organisationen, men också att resursförstärkningar gjordes specifikt under 2006 för att förhindra felaktiga utbetalningar så att en inte oväsentlig andel av minskningen avser tillfälligt anställda.

Skatteverket har tilldelats extra medel för satsningar på utökad skattekontroll och att åtgärda felaktigheter och fusk, vilket bidragit till att lönekostnaderna har ökat med 5 procent.

Kriminalvården har ökat sina kostnader för löner och arbetsgivaravgifter med drygt 9 procent vilket beror på bl.a. nyrekryteringar till nyöppnade anstalter.

Domstolsverkets kostnader har ökat med nära tio procent, vilket hänger samman med att organisationen på kort tid utökats då man tagit över ansvaret för utlännings- och medborgarskapsmål.

### *Pensionskostnader*

Kostnaderna för statens tjänstepensioner har minskat med 8,9 miljarder kronor, varav SPV:s pensionsrörelse är den största delen. I SPV:s pensionsrörelse har utbetalda förmåner ökat med 0,2 miljarder kronor eller 2,6 procent, medan förändringen av försäkringstekniska avsättningar är 10,5 miljarder kronor lägre än 2006. En mer detaljerad beskrivning av de faktorer som ingår i förändringen av pensionsavsättning finns i not 43. Som framgår av not 43 och i Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar är nya försäkringstekniska riktlinjer beslutade inför 2008 och dessa skulle ha ökat kostnaderna med 5,3 miljarder kronor om de tillämpats i årsredovisningen för 2007.

Myndigheternas pensionskostnader utgörs främst av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner vilket innefattar avgifter till kompletterande ålderspension (Kåpan) individuell ålderspensionen (Iåp). Pensionspremierna påverkas av åldersfördelningen och löneläget hos personalen vid respektive myndighet. Premier för avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av Statens pensionsverk och har därför eliminerats. Däremot hanteras den kompletterande och individuella ålderspensionen av särskilda organ som inte är myndigheter och dessa avgifter elimineras därför inte. Detsamma gäller också för några myndigheter som gör egna pensionsavsättningar. Kostnaderna för dessa ingår ovan och elimineras inte.

Riksdagsförvaltningen har fr.o.m. 2007 tagit upp avsättning för pensionsförmåner och lönegarantier till ledamöter, men beräkningen har gjorts först vid utgången av

2007 och redovisas detta första år endast i balansräkningen. Därför syns ingen förändring i noten.

Bland myndigheter som gör egna pensionsavsättningar har Försvarmaktens kostnader minskat eftersom man under de närmast föregående åren haft stora engångskostnader för utbetalningar och avsättningar kopplade till Försvarsbeslut 2004. Affärsverken har tillämpat nya försäkringstekniska riktlinjer för beräkning av sina pensionsavsättningar, vilket höjt kostnaderna relativt kraftigt hos Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Svenska kraftnät. Den övervägande delen av kostnadsökningen avser effekten av sänkt diskonteringsränta. De nya riktlinjerna är obligatoriska först 2008, men har tillämpats redan i samband med 2007 års årsredovisning.

### Övriga personalkostnader

Övriga personalkostnader som utgörs av kostnader för personalutbildning, traktamenten m.m. har sjunkit något. Det är bl.a. Arbetsmarknadsverket som minskat kostnaderna för personalutbildning.

### Not 7 Kostnader för lokaler

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Försvarmakten	2 419	2 647
Rikspolisstyrelsen	1 676	1 576
Regeringskansliet	1 122	1 139
Kriminalvården	878	806
Lunds universitet	776	724
Försäkringskassan	735	731
Skatteverket	653	629
Domstolsverket	639	574
Göteborgs universitet	600	582
Uppsala universitet	593	580
Kungl. Tekniska högskolan	549	543
Karolinska institutet	488	463
Stockholms universitet	486	482
Arbetsmarknadsverket	463	477
Migrationsverket	373	382
Linköpings universitet	346	338
Umeå universitet	305	287
Vägverket	280	234
Sveriges lantbruksuniversitet	267	266
Statens institutionsstyrelse	263	245
Banverket	204	205
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	43	42
Sjöfartsverket	40	36
Svenska kraftnät	19	19
Statens järnvägar	2	2
Övriga myndigheter	5 389	5 287
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-4 243	-4 082
<b>Summa</b>	<b>15 365</b>	<b>15 214</b>

Som kostnader för lokaler redovisas myndigheters kostnader för hyrda lokaler. Redovisning per myndighet görs brutto och inkluderar hyra till andra statliga myndigheter. Elimineringarna utgörs av myndigheternas lokalkostnader som betalas till Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Försvarsmaktens lokalkostnader minskade med 228 miljoner kronor, vilket är en följd av minskningen av verksamheten efter försvarsbeslutet 2004.

Rikspolisstyrelsen kostnadsökning för lokaler var 100 miljoner kronor. Av dessa är 65 miljoner kronor hänförliga till ökad lokalhyra inklusive fastighetsskatt och 15 miljoner kronor avser ökade kostnader för reparationer av hyrda lokaler.

Kriminalvårdens lokalkostnader ökade med 72 miljoner kronor. Ökningen beror främst på byggnationer vid häktet Karlstad och Skänninge samt R-huset på Kumla.

Lunds universitets lokalkostnader ökade med 52 miljoner kronor. Det beror på att de nya lokaler som universitetet tog i bruk under 2006 nu genererar full årshyra.

Domstolsverkets lokalkostnader ökade med 65 miljoner kronor, vilket beror på de nyinrättade migrationsdomstolarna samt att äldre lokaler ersatts med modernare och mer ändamålsenliga.

#### **Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Riksgäldskontoret	-2 247	-47
<i>Exportkreditnämnden</i>		
Förändring i avsättningar för försäkringstekniskt beräknad risk i engagemanget	-329	-312
Skadekostnader	32	44
Utlösen självriskandelar	37	110
Förändring av försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar	520	1 201
<i>Summa Exportkreditnämndens kostnader i garantiverksamheten</i>	<i>260</i>	<i>1 043</i>
Statens Bostadskreditnämnd	-693	-
Socialstyrelsen	83	-
<b>Summa</b>	<b>-2 597</b>	<b>996</b>

Under posten vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar.

Kostnaderna skiljs från övriga driftskostnader eftersom de kan variera kraftigt mellan åren och därför stör jämförelser mellan åren samtidigt som de har en annan karaktär än de flesta myndigheters driftskostnader i övrigt.

Posten för 2007 avser till allra största delen återföringar av tidigare avsättningar och är därför negativ (kostnadsreduktion).

Riksgäldskontoret redovisar omvärdering av lån med kreditrisk på 1 100 miljoner kronor, som främst beror på minskad risk avseende lån till SVEDAB. Vidare

redovisas förändring i reservering för förväntade garantiförluster med 1 147 miljoner kronor, som beror på minskad risk för garantin avseende Öresundsbron.

Exportkreditnämndens kostnader för avsättningar för försäkringstekniskt beräknad risk i engagemanget har minskat och under år 2007 redovisar man därför en förändring i form av en kostnadsreduktion på 329 miljoner kronor.

Exportkreditnämndens kostnader för förändring av försäkringstekniskt nettovärde på skadefordringar har minskat med 681 miljoner kronor sedan föregående år. Förändringen avser återvinningar på utestående fordringar samt valutakurs- och värderingsförändringar. Beloppet är något lägre än 2006 då stora återvinningar gjordes.

Statens bostadskreditnämnd redovisar främst förändring i avsättningar för garantier om 690 miljoner kronor. Förändringen beror på att garantistocken minskat med 44 % sedan förra årsskiftet och att den förväntade förlusten därmed har minskat från beräknat 1 700 miljoner kronor 2006 till 1 010 miljoner kronor vid utgången av 2007. På grund av ändrade redovisningsprinciper finns inget jämförbart värde för föregående år (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Socialstyrelsen redovisar en garantiavgift på 83 mnkr. Posten avser ett uppdrag från regeringen att upphandla och skriva kontrakt med ett engelskt läkemedelsföretag om leverans av influensavaccin om en pandemi bryter ut. Garantiavgiften innebär en försäkran att Sverige får tillgång till detta vaccin om en pandemi skulle inträffa.

### **Not 9 Övriga driftkostnader**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Övriga driftkostnader - tjänster</i>		
Vägverket	12 017	11 778
Försvarsmakten	11 563	9 503
Banverket	9 899	8 623
Försvarets materielverk	3 590	3 705
Rikspolisstyrelsen	1 688	1 576
Försäkringskassan	1 356	1 210
Kärnavfallsfondens styrelse	1 353	1 231
Skatteverket	1 144	1 064
Statens fastighetsverk	1 056	924
Fortifikationsverket	999	777
Karolinska institutet	952	905
Göteborgs universitet	823	837
Naturvårdsverket	819	611
Lunds universitet	781	742
Regeringskansliet	775	781
Kriminalvården	703	638
Arbetsmarknadsverket	677	729
Umeå universitet	624	627
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	607	570
<i>Övriga myndigheter</i>	12 499	12 359
<i>Summa tjänster</i>	63 925	59 190
<i>Övriga driftkostnader - varor</i>		
Försvarets materielverk	12 452	13 890
Banverket	3 100	2 879
Vägverket	2 407	2 506

Försvarsmakten	1 096	3 121
Rikspolisstyrelsen	755	696
Fortifikationsverket	492	790
Kriminalvården	382	350
Karolinska institutet	290	278
Uppsala universitet	237	230
Statens fastighetsverk	217	225
Lunds universitet	213	211
Skatteverket	176	187
Göteborgs universitet	152	146
Sveriges lantbruksuniversitet	147	140
Stockholms universitet	137	121
Umeå universitet	125	128
Regeringskansliet	121	127
Övriga myndigheter	2 446	2 873
<i>Summa varor</i>	<i>24 945</i>	<i>28 898</i>
<i>Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>		
Svenska kraftnät	4 296	5 001
Luffartsverket	1 776	1 641
Sjöfartsverket	929	714
Statens järnvägar	145	142
<i>Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster</i>	<i>7 146</i>	<i>7 498</i>
<i>Övriga driftkostnader - reparationer, diverse m.m.</i>		
Vägverket	2 899	2 670
Försvarsmakten	2 191	2 217
Banverket	378	401
Kriminalvården	288	264
Rikspolisstyrelsen	228	237
Regeringskansliet	217	219
Skatteverket	144	134
Försvarets materielverk	107	111
Lunds universitet	103	97
Sveriges lantbruksuniversitet	101	86
Riksdagsförvaltningen	91	120
Karolinska institutet	85	107
Göteborgs universitet	84	78
Försäkringskassan	84	93
Arbetsmarknadsverket	83	105
Umeå universitet	76	75
Stockholms universitet	75	71
Uppsala universitet	71	71
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	245	266
Luffartsverket	224	242
Sjöfartsverket	66	75
Statens järnvägar	0	0
Övriga myndigheter	1 738	1 686
<i>Övriga driftkostnader - reparationer, diverse m.m.</i>	<i>9 578</i>	<i>9 425</i>
<i>Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi</i>		
Banverket	-9 599	-8 465
Försvarsmakten	-8 682	-12 301
Vägverket	-7 412	-7 814
Försäkringskassan	-291	-122
Sjöfartsverket	-230	-160
Rikspolisstyrelsen	-88	-120

Övriga myndigheter	-403	-588
Aktivering utveckling av anläggnings- tillgångar i egen regi	-26 705	-29 570
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-15 953	-13 130
<b>Total summa övriga driftkostnader</b>	<b>62 936</b>	<b>62 311</b>

Övriga driftkostnader utgörs av myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Elimineringarna avser köp av varor och tjänster mellan myndigheterna.

Försvarsmaktens ökade kostnader avseende tjänster beror till största delen på att kostnaderna för materielkonsulter har varit högre än 2006. De ökade kostnaderna för materielkonsulter beror främst på att gränsen för aktivering av beredskapsinventarier har höjts under 2007.

Försvarsmaktens minskade kostnader avseende varor beror främst på en omvärdering av viss typ av ammunition i lager.

Försvarets materielverks minskade kostnader för varor beror på minskade leveranser från industrin. Det gäller främst inom sjöområdet.

Banverket har aktiverat mer än föregående år för investering i anläggningstillgångar i egen regi. Posten för Försvarsmakten är en nettoredovisning efter hänsyn tagen till att Försvarets materielverk har minskat sina pågående nyanläggningar. Ser man enbart till Försvarsmakten har aktiveringarna ökat något med föregående år. Aktiveringarna för Banverket och Försvarsmakten innebär att kostnader för köp av varor och tjänster avseende produktion av bananläggningar och beredskapstillgångar förs bort från resultaträkningen och tas upp som investering i balansräkningen. Vägverkets aktiveringar avseende väganläggningar har minskat.

### **Not 10 Avskrivningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Försvarsmakten	11 056	8 947
Vägverket	3 746	3 695
Banverket	2 929	2 837
Rikspolisstyrelsen	734	676
Fortifikationsverket	668	592
Försäkringskassan	563	561
Skatteverket	272	261
Statens fastighetsverk	271	312
Lunds universitet	228	230
Uppsala universitet	219	221
Domstolsverket	216	183
Göteborgs universitet	209	196
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	1 130	1 154
Svenska kraftnät	446	426
Sjöfartsverket	133	125
Övriga myndigheter	3 298	3 357
<b>Summa</b>	<b>26 118</b>	<b>23 773</b>

Försvarsmaktens avskrivningar avser främst beredskapsinventarier som stridsfordon, självgående pjäser, fartyg och båtar. Skillnaden mellan åren beror på nedskrivning av beredskapsinventarier med 3 197 miljoner kronor som gjordes 2007. Avskrivningarna på beredskapsvarulager är däremot i det närmaste oförändrade mellan åren.

Vägverket och Banverkets avskrivningar avser väganläggningar och järnvägsanläggningar.

### **Not 11 Resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Resultat från andelar i dotterföretag</i>		
Vattenfall AB	19 769	18 729
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	4 679	4 597
Civitas Holding AB (inklusive Vasakronan AB)	4 650	3 409
Posten AB	1 560	1 009
Vin & Sprit AB	1 468	1 572
Sveaskog AB	1 419	2 138
AB Swedcarrier	1 314	345
Akademiska Hus AB	1 253	3 038
Specialfastigheter Sverige AB	544	766
SJ AB	507	368
Apoteket AB	433	447
Teracom AB	390	298
AB Svensk Exportkredit	353	386
Venantius AB	270	427
Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB	190	462
Green Cargo AB	173	166
Vasallen AB	134	236
Almi Företagspartner AB	114	81
Samhall AB	90	96
Systembolaget AB	85	89
Lernia AB	52	150
AB Svensk Bilprovning	19	25
Swedfund International AB	17	85
Kasernen Fastighets AB	15	5
Förvaltningsaktiebolaget Stattum	13	8
IRECO Holding AB	13	6
Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB (Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB)	10	57
Svenska Rymdaktiebolaget	8	-15
Statens Bostadsomvandling AB	3	-9
AB Göta Kanalbolag	1	0
Voksenåsen A/S	1	0
Swedesurvey AB	1	0
AB Svenska miljöstyrringsrådet	0	0
Kungliga Operan AB	0	0
Svenska spel AB	-	-
IMEGO AB	-2	0
Kungliga Dramatiska Teatern AB	-4	0
Arbetslivsresurs AR AB	-28	-33
Övriga dotterföretag inom Regeringskansliet	0	1
<i>Summa Regeringskansliet</i>	<i>39 514</i>	<i>38 939</i>
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	-	180

<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - SwePol Link AB m.fl.	13	9
Lufffartsverket - LFV Holding AB	1	11
Övriga myndigheter	15	63
<i>Summa resultat från andelar i dotterföretag</i>	<i>39 543</i>	<i>39 202</i>
<i>Resultat från andelar i intresseföretag</i>		
TeliaSonera AB	6 591	7 694
Nordiska investeringsbanken NIB	457	489
SAS AB	136	989
AB Bostadsgaranti	16	26
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	4	1
VisitSweden AB (Sveriges Rese och Turistråd AB)	2	0
Norrland Center AB	0	0
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - Nord Pool ASA m.fl.	69	48
<i>Summa resultat från andelar i intresseföretag</i>	<i>7 275</i>	<i>9 247</i>
<i>Resultat från andelar i dotter- och intresseföretag - totalt</i>		
Resultat från andelar i dotterföretag	39 543	39 202
Resultat från andelar i intresseföretag	7 275	9 247
<b>Total summa</b>	<b>46 818</b>	<b>48 449</b>

*Med dotterföretag avses företag där statens ägarandel överstiger 50 procent. Med intresseföretag avses företag där statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.*

Vattenfall har ökat resultatet med 1,0 miljarder kronor främst p.g.a. minskad skattekostnad med 2,4 miljarder kronor. Bl.a. kommer inkomstskattesatsen för bolag att sänkas med 10 % i Tyskland, vilket påverkar uppskjuten skatt. Ökningen beror dessutom på ökad kraftproduktion i Tyskland och högre priser på den europeiska elbörsen.

Resultatet för LKAB är i stort sett oförändrat. Världsmarknadspriser och leveransvolymerna fortsätter att ligga på en hög nivå. Omsättningen har ökat med 18 % under året, men kostnaderna har ökat i motsvarande grad.

Civitas holding har förbättrat sitt resultat med 1,2 miljarder kronor. Den främsta förklaringen är större ökning av marknadsvärdet på dotterbolaget Vasakronans fastighetstillgångar.

Posten har förbättrat sitt resultat med 0,6 miljarder kronor, vilket främst förklaras av ökad omsättning, rationaliseringar inom verksamheten samt minskade omstruktureringarkostnader.

Vin & Sprit AB har minskat resultatet med 0,1 miljarder kronor, vilket främst är hänförligt till ökad skattekostnad med 0,3 miljarder kronor som till största del beroende på en positiv engångseffekt på skattekostnader under föregående år. Lägre finansiella kostnader med 0,2 miljarder kronor har dock delvis utjämnat detta.

Sveaskog har försämrat resultatet med 0,7 miljarder kronor, vilket främst avser föregående års realisationsvinst på 1,0 miljarder kronor vid avyttring av industrirörelse.

Swedcarrier har förbättrat sitt resultat med 1,0 miljarder kronor, främst med en realisationsvinst på 0,6 miljarder kronor vid avyttring av två dotterbolag.

Akademiska hus har 1,8 miljarder kronor lägre resultat. Till största delen kan detta hänföras till att fastigheternas marknadsvärde har minskat med 0,6 miljarder kronor, vilket är en försämring med 2,3 miljarder kronor. Som en följd av detta har skattekostnaden minskat med 0,8 miljarder kronor.

Specialfastigheter Sverige har försämrat resultatet med 0,2 miljarder kronor. Förändringen beror till största delen på lägre realiserad värdeökning på förvaltningsfastigheter.

Resultatförbättringen för SJ AB uppgår till 0,1 miljarder kronor och förklaras främst av ökat resande.

Resultatandelen från Systembolaget uppgår oförändrad till 0,1 miljarder kronor. Resultatandelen har reducerats med respektive års utdelning, som istället betraktas som skatteintäkt. Innan denna omföring hade resultatandelen minskat med 0,1 miljarder kronor.

Resultatet i Svenska Spel AB behandlas inte som resultat från andelar utan redovisas som skatteintäkt i samband med utdelning till staten.

SVEDAB har ett oförändrat resultat på 0,1 miljarder kronor, vilket dock inte redovisas som resultatandel så länge det egna kapitalet är negativt. Föregående år redovisades återförda koncernbidrag som resultat.

Resultatet från TeliaSonera har minskat med 1,1 miljarder kronor och utgör en vinstandel på 6,6 miljarder kronor. Minskningen uppstår främst som en effekt av att försäljning av aktier reducerat ägarandelen från 45,3 % till 37,3 %, vilket minskat resultatandelen med 1,4 miljarder kronor. I övrigt har resultatandelen påverkats positivt av ökat resultat från intressebolag i Ryssland och Turkiet.

SAS Sverige har försämrat sitt resultat med 0,9 miljarder kronor, till största delen hänförbart till realisationsvinst vid börsintroduktion av ett hotellrörelsedrivande dotterbolag under föregående år.

**Not 12 Nettokostnad för statsskulden**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Finansiella intäkter för förvaltning av statsskulden</i>		
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	16 528	13 153
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	15 132	14 833
Intäktsförda, preskriberade obligationer m.m.	12	18
Överkurs vid emission (netto)	5 941	7 463
Realiserade valutavinster (netto)	-	-
Orealiserade valutavinster (netto)	-	23 495
<i>Summa finansiella intäkter för förvaltning av statsskulden</i>	<i>37 613</i>	<i>58 962</i>
<i>Finansiella kostnader för förvaltning av statsskulden</i>		
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	55 081	51 700
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	25 755	22 986
Realiserade kursförluster (netto)	4 237	5 964
Realiserade valutaförluster (netto)	2 454	6 345
Orealiserade valutaförluster (netto)	4 137	-
Provisioner till banker m.fl.	86	91
<i>Summa finansiella kostnader för förvaltning av statsskulden</i>	<i>91 750</i>	<i>87 086</i>
<b>Nettokostnad för förvaltning av statsskulden</b>	<b>54 137</b>	<b>28 124</b>

Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden redovisas av Riksgäldskontoret. De innefattar även intäkter respektive kostnader för skuldskötselåtgärder.

Under 2007 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till 54 miljarder kronor, en ökning med 26 miljarder kronor. Under året realiserade staten valutaförluster på 2 miljarder kronor, jämfört med förra året på 6 miljarder kronor. De realiserade valutakursförändringarna uppstår då Riksgäldskontoret betalar tillbaka utländska lån och kursen avviker från den kurs som Riksgäldskontoret lånade till.

Realiserade kursförluster minskade med 2 miljarder kronor från 6 till 4 miljarder kronor.

Den viktigaste förklaringen till att nettokostnaden för statsskulden ökat är att Riksgäldskontoret inte redovisar några orealiserade valutavinster i år medan de föregående uppgick till drygt 23 miljarder kronor. Istället redovisar Riksgäldskontoret 2007 orealiserade valutaförluster på 4 miljarder kronor.

De orealiserade valutakursförändringarna uppkommer vid den värdering Riksgäldskontoret gör av skulder och fordringar i utländsk valuta till bokslutsdagens kurser.

**Not 13 Övriga finansiella intäkter**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Regeringskansliet	13 087	1 781
Kammarkollegiet	4 428	5 400
Centrala studiestödsnämnden	3 920	3 980
Skatteverket	2 308	1 259
Exportkreditnämnden	312	169
Försäkringskassan	85	77
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	77	56
Försvarets materielverk	26	40
Kärnavfallsfondens styrelse	5	1 911
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	485	473
Luffartsverket	37	46
Svenska kraftnät	25	8
Sjöfartsverket	2	1
Övriga myndigheter	165	190
<b>Summa</b>	<b>24 962</b>	<b>15 391</b>

De finansiella intäkterna och kostnaderna för förvaltning av statsskulden redovisas i not 12 Nettokostnader för statsskulden.

Regeringskansliets finansiella intäkter avser huvudsakligen reavinst vid försäljning av aktier i Telia Sonera på 10,7 miljarder och utdelning från aktier i Nordea Bank AB med 2,3 miljarder kronor, vilka tillförts statsbudgeten. Förra året redovisade Regeringskansliet utdelning från aktier i Nordea Bank AB med 1,7 miljarder kronor.

Kammarkollegiets finansiella intäkter avser i huvudsak Riksbankens inlevererade överskott som uppgick till 4,4 miljarder kronor (föregående år 5,3 miljarder kronor).

Centrala studiestödsnämndens finansiella intäkter avser bl.a. räntor på studielån.

Skatteverket redovisar räntor i skattekontosystemet.

Exportkreditnämnden redovisar ränteintäkter i finansförvaltningen.

Kärnavfallsfondens styrelses finansiella intäkter omfattar realisationsvinster vid avyttring av reala och nominella statsobligationer. Dessa har minskat med 1,9 miljarder kronor sedan föregående år.

De finansiella intäkterna hos Statens Järnvägar utgörs bl.a. av ränteintäkter på långfristiga värdepappersinnehav samt på leasingtillgångar (lok, färjor och fordon i egen förvaltning).

**Not 14 Övriga finansiella kostnader**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Kärnavfallsfondens styrelse	667	44
Statens jordbruksverk	251	44
Insättningsgarantinämnden	177	232
Banverket	75	33
Försäkringskassan	36	37
Vägverket	35	35
Exportkreditnämnden	32	551
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	25	33
Lantmäteriverket	18	17
Försvarets materielverk	12	4
Statens pensionsverk	5	6
Försvarsmakten	2	10
Uppsala universitet	1	1
Arbetsmarknadsverket	1	0
Regeringskansliet	-17	-11
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	524	499
Luffartsverket	123	94
Sjöfartsverket	42	37
Svenska kraftnät	9	7
Övriga myndigheter	66	24
Aktivering av finansiella kostnader	-167	-96
<b>Summa</b>	<b>1 917</b>	<b>1 601</b>

Kärnavfallsfondens styrelse redovisar realisationsförluster vid avyttring av reala och nominella statsobligationer med 531 miljoner kronor (44 miljoner kronor föregående år) samt räntekompensation vid handel med repor med 136 miljoner kronor.

Statens jordbruksverks finansiella kostnader avser huvudsakligen en finansiell korrigering från EU på 231 miljoner kronor samt en återbetalning av räntor på omställningsstöd om 18 miljoner kronor.

Insättningsgarantinämndens finansiella kostnader avser realisationsförluster vid handel med statspapper.

Exportkreditnämnden redovisar räntekostnader m.m. på 32 miljoner kronor. Skillnaden mot föregående år beror på att nämnden då redovisade realiserade och orealiserade kursförluster på 551 miljoner kronor.

Affärsverket Statens järnvägars finansiella kostnader består bl.a. av skulduppräknning på leasing och räntor på leasingskulder på lok och vagnar.

Regeringskansliet skrev år 2002 ned det bokförda värdet på OMX aktier med 771 miljoner kronor till marknadsvärdet på aktierna. Värdet på aktierna har sedan stigit och de negativa kostnaderna under 2006 och 2007 beror på återföring av tidigare nedskrivning.

I noten redovisas finansiella kostnader brutto. Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter för att bygga anläggningen som tas upp som tillgång.

**Not 15 Balanserade utgifter för utveckling**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Försäkringskassan	1 391	1 384
Rikspolisstyrelsen	365	339
Skatteverket	282	262
Försvarsmakten	236	56
Verket för högskoleservice	184	192
Statens pensionsverk	119	120
Centrala studiestödsnämnden	113	125
Verket för näringslivsutveckling	98	71
Vägverket	75	76
Försvarets radioanstalt	74	83
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	116	106
Sjöfartsverket	33	29
Övriga myndigheter	1 065	972
<b>Summa</b>	<b>4 151</b>	<b>3 815</b>

Under posten Balanserade utgifter för utveckling redovisas främst egenutvecklade IT-system och program.

Försäkringskassans balanserade utgifter avser utveckling av IT-system, varav IT-stöd för det nya pensionssystemet samt följdreformer till detta utgör den största delen. Därutöver utvecklar Försäkringskassan IT-stöd för ärendehantering inom andra försäkringsområden samt inför erforderlig ny infrastruktur för IT. Under året har avskrivningar och nedskrivningar respektive årets investeringar uppgått till drygt 350 miljoner kronor vardera, varför postens nettoförändring är liten.

Rikspolisstyrelsens ökning av de balanserade utgifterna avser utvecklingsarbete av bl.a. verksamhetsspecifika IT-system och stödsystem.

Hos Skatteverket avser de största posterna av årets nyutveckling på 100 miljoner kronor IT-stöd för Init och Taxeringsförnyelse, Folkbokföring och Borgenär.

Försvarsmakten har ökat sina investeringar i IT-system under året med cirka 200 miljoner kronor.

Verket för högskoleservices post utgörs av det nya antagningssystemet (NyA).

**Not 16 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Krisberedskapsmyndigheten	147	54
Rikspolisstyrelsen	103	99
Vägverket	51	70
Försäkringskassan	41	62
Fortifikationsverket	35	38
Skatteverket	26	27
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	110	117
Sjöfartsverket	11	9
Luffartsverket	4	9
Statens järnvägar		
Övriga myndigheter	291	331
<b>Summa</b>	<b>819</b>	<b>816</b>

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta IT-system och program.

Krisberedskapsmyndighetens tillgångar avser investeringar avseende det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel samt växlar och annan immateriell radiokommunikationsutrustning.

Posterna för Rikspolisstyrelsen, Vägverket och Försäkringskassan består till största delen av licenser inom IT-verksamheten.

Affärsverket Svenska kraftnäts post består av markrättigheter i form av servitut och ledningsrätter samt nyttjanderättigheter för optoförbindelser.

**Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Statens jordbruksverk	30	30
Övriga myndigheter	3	2
<b>Summa</b>	<b>33</b>	<b>32</b>

Statens jordbruksverk redovisar förskott avseende immateriella anläggningstillgångar i samband med ett antal pågående IT-utvecklingsprojekt.

**Not 18 Statliga väganläggningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Vägverket	98 907	92 287

Vägverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Redovisade belopp är nettovärden efter avskrivning och avskrivningstiden är normalt 40 år.

Sju större objekt med en sammanlagd investeringsvolym på 6 miljarder kronor och en total längd av 121 km har öppnats för trafik under året. Bland annat har hela motorvägssträckan på E 4 mellan Uppsala och Mehedeby öppnats för trafik.

**Not 19 Statliga järnvägsanläggningar**

<u>Miljoner kronor</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Banverket	69 268	64 658

Banverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår också i redovisat värde för järnvägsanläggningen. Avskrivningstiden för järnvägsanläggningar är 40 år.

Exempel på investeringsprojekt som har färdigställts under 2007 är sträckan Marieholm-Olskroken där utbyggnad av triangelspår gjorts och tagits i drift.

**Not 20 Byggnader, mark och annan fast egendom**

<u>Miljoner kronor</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Statens fastighetsverk	13 322	12 899
Fortifikationsverket	9 065	8 672
Naturvårdsverket	5 096	4 534
Riksdagsförvaltningen	1 065	1 062
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	10 598	10 729
Sjöfartsverket	1 027	956
Svenska Kraftnät	223	169
<u>Övriga myndigheter</u>	<u>1 011</u>	<u>914</u>
<b>Summa</b>	<b>41 407</b>	<b>39 935</b>

Statens fastighetsverk förvaltar den del av statens fasta egendom som regeringen bestämmer. Större delen av fastigheterna tillhör det nationella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, ett trettiotal fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet. De markegendomar som redovisas av Statens fastighetsverk består till stora delar av markområden väster om odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens län samt renbetesfjällen i Jämtlands län. I mellersta och södra Sverige förvaltas ett antal kungsgårdar som av kulturhistoriska skäl ägs av staten. Årets nyinvesteringar i fastigheter uppgår till 379 miljoner kronor och avser till nästan hela beloppet köpet av House of Sweden i Washington DC, USA. Därutöver har ett antal färdigställda ombyggnadsprojekt under året förts från posten Pågående nyanläggningar, bl.a. det tidigare posthuset i centrala Stockholm.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål. Under året har investeringar gjorts med 974 miljoner kronor. Bland dessa ingår ombyggnad av Finska kyrkan och Arsenalen i Karlskrona, nybyggnad av helikopterhangar på Malmen i Linköping, ombyggnader för Försvarsmaktens tekniska skola i Halmstad samt nybyggnad av anläggning för stridsövning i Boden.

Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Dessa är dock i många fall upptagna till ett lågt värde. Under 2007 har värdet av marken ökat med

cirka 550 miljoner kronor vilket främst avser investeringar i markinköp för bildande av naturreservat och nationalpark.

Riksdagsförvaltningen förvaltar riksdagsbyggnaderna och de ombyggnader och förbättringar som utgör årets investeringar är förhållandevis små.

Luftfartsverkets redovisar de flygplatser som staten äger med byggnader, fältanläggningar, elanläggningar och teleanläggningar som de viktigaste delarna. Avskrivningarna har under året varit något högre än nyinvesteringarna.

### **Not 21 Förbättringsutgifter på annans fastighet**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Rikspolisstyrelsen	771	732
Försvarsmakten	296	180
Kungl. Tekniska högskolan	240	245
Göteborgs universitet	146	131
Regeringskansliet	144	140
Kriminalvården	124	130
Lunds universitet	109	117
Stockholms universitet	99	99
Sveriges lantbruksuniversitet	68	52
Skatteverket	65	74
Övriga myndigheter	1 238	1 234
<b>Summa</b>	<b>3 300</b>	<b>3 134</b>

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll om utgifterna uppgått till väsentliga belopp.

Rikspolisstyrelsens förbättringsutgifter avser om- och tillbyggnationer av polislokaler runt om i landet.

**Not 22 Maskiner, inventarier, installationer m. m.**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Rikspolisstyrelsen	1 446	1 376
Försvarsmakten	1 287	1 248
Vägverket	1 248	850
Banverket	747	749
Domstolsverket	721	576
Uppsala universitet	669	707
Lunds universitet	585	624
Kustbevakningen	542	607
Karolinska institutet	517	507
Regeringskansliet	407	367
Göteborgs universitet	382	446
Skatteverket	370	384
Kriminalvården	359	303
Försäkringskassan	316	300
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	5 831	5 988
Luffartsverket	963	981
Statens järnvägar	710	721
Sjöfartsverket	606	614
Övriga myndigheter	5 124	4 839
<b>Summa</b>	<b>22 830</b>	<b>22 187</b>

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och andra transportmedel är exempel på tillgångar som redovisas under denna post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår.

Rikspolisstyrelsen har under året bl.a. nyanskaffat kommunikationsutrustning som ökat med 55 miljoner kronor.

Vägverkets tillgångar består förutom av maskiner och inventarier för verksamheten även av färjor bokförda till 465 miljoner kronor. Ökningen under året avser till största delen färdigställda anläggningar som överförts från posten pågående nyanläggningar.

Svenska kraftnäts tillgångar består till största delen av ställverksutrustningar, kraftledning, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoverksamhet och tele- och informationssystem.

Luffartsverket redovisar huvudsakligen fordon och maskiner under denna post.

**Not 23 Pågående nyanläggningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Banverket, järnvägsanläggningar	27 638	25 416
Vägverket, väganläggningar	12 246	14 666
Fortifikationsverket	881	973
Statens fastighetsverk	717	392
Kustbevakningen	564	474
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	804	690
Svenska kraftnät	662	450
Sjöfartsverket	93	83
Övriga myndigheter	3 880	6 559
<b>Summa</b>	<b>47 485</b>	<b>49 704</b>

Banverkets pågående större investeringsprojekt avser Hallandsåsprojektet och citytunneln i Malmö.

Som Vägverkets pågående större investeringsprojekt räknas Norra länken i Stockholm.

Ökningen hos Statens fastighetsverk beror på arbetet med ombyggnaden av det tidigare Centralposthuset i centrala Stockholm.

**Not 24 Beredskapstillgångar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Försvarmakten	93 908	92 080
Statens räddningsverk, räddnings- tjänst och varningsmateriel m.m.	680	768
Socialstyrelsen, läkemedel och sjukvårdsförmådenheter	314	200
Krisberedskapsmyndigheten	114	130
Statens strålskyddsinstitut	28	24
Rikspolisstyrelsen	16	11
Livsmedelsverket	5	-
<b>Summa</b>	<b>95 065</b>	<b>93 213</b>

Beredskapstillgångar avser tillgångar både för civil och militär beredskap.

Posten omfattar främst Försvarmaktens (FM) tillgångar för militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap omfattar t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

FM delar in sina beredskapstillgångar i dels beredskapsinventarier, dels beredskapsvaror, vilka redovisas som anläggningstillgångar. Beredskapsinventarierna uppgår till 80,0 miljarder kronor och utgörs av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reservmateriel och livsmedel uppgår till 13,9 miljarder kronor.

Årets ökning med 1,8 miljarder kronor förklaras i stort sett av Försvarmakten. Beredskapslagret har ökat med 1,6 miljarder kronor, vilket till största delen beror på ändrat värderingspris för vissa ammunitionstyper. Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 11,0 miljarder kronor och av- och nedskrivningar

uppgår till 10,7 miljarder kronor under 2007. Bl.a. har tolv JAS 39 Gripen anskaffats. Under året har försäljningar och utrangeringar genomförts för 0,1 miljarder kronor.

Statens räddningsverks beredskapstillgångar har främst p.g.a. avskrivningar minskat något under året och består av bl.a. materiel för räddningstjänst, andningsskydd och anläggningar för varningssignaler.

Socialstyrelsens beredskapstillgångar avser läkemedel och sjukvårdsförnödenheter. Beredskapslagringen av antivirala läkemedel mot pandemi och läkemedel avseende strålningsskador har kompletterats under året.

### **Not 25 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Försvarets materielverk	2 134	4 399
Banverket	1 001	952
Vägverket	488	255
Kustbevakningen	379	170
Försvarets radioanstalt	30	29
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	4	5
<i>Övriga myndigheter</i>	2	3
<b>Summa</b>	<b>4 038</b>	<b>5 813</b>

Under denna post redovisas de förskott som myndigheten lämnat vid anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Försvarets materielverks förskott till Industrigruppen JAS minskar vartefter leveranserna sker .

Banverkets post avser förskott vid byggandet av järnvägsanläggningar. Vägverkets post består främst av förskott avseende väganläggningar.

**Not 26 Andelar i dotter- och intresseföretag****Andelar i dotterföretag**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Vattenfall AB	111 709	96 589
Civitas Holding AB (inklusive Vasakronan AB)	25 736	21 813
Akademiska Hus AB	24 700	24 801
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	22 251	19 076
Sveaskog AB	15 586	16 620
Vin & Sprit AB	7 966	7 232
Posten AB	7 047	5 817
Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB	6 226	6 062
Specialfastigheter Sverige AB	5 269	5 113
AB Svensk Exportkredit	4 496	4 124
Almi Företagspartner AB	4 232	4 118
AB Swedcarrier	3 997	2 238
SJ AB	3 766	3 405
Apoteket AB	3 293	3 010
Venantius AB	2 783	4 614
Systembolaget AB	2 163	2 071
Swedfund International AB	1 786	1 356
Teracom AB	1 729	1 690
Green Cargo AB	1 621	1 524
Vasallen AB	1 203	1 540
Samhall AB	1 103	1 013
Förvaltningsaktiebolaget Stattum	589	576
Statens Bostadsomvandlings AB	550	547
Lernia AB	502	500
Svenska Rymdaktiebolaget	394	388
Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB (Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB)	392	381
AB Svensk Bilprovning	365	348
IRECO Holding AB	168	143
Kasernen Fastighets AB	126	115
AB Göta Kanalbolag	41	41
Swedesurvey AB	40	40
SweRoad (Swedish National Road Consulting AB)	38	40
Kungliga Dramatiska Teatern AB	28	29
IMEGO AB	27	29
Arbetslivsresurs AR AB	24	23
Kungliga Operan AB	22	12
A-Banan Projekt AB	10	10
Statens Väg- och Baninvest AB	0	15
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	0	0
Svenska Spel AB	0	0
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket - LFV Holding AB	151	157
Svenska kraftnät - SwePol Link AB m.fl.	110	97
<b>Övriga andelar</b>	<b>348</b>	<b>359</b>
<b>Summa</b>	<b>262 587</b>	<b>237 676</b>

Med dotterföretag avses företag där statens ägarandel överstiger 50 procent.

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslut använts.

Andelar i dotterföretag har ökat med 25,3 miljarder kronor.

Ökningen av andelsvärdet för Vattenfall AB uppgår till 15,1 miljarder kronor, vilket huvudsakligen förklaras av periodens vinst på 19,8 miljarder kronor. Utdelning av 7,5 miljarder kronor har minskat andelsvärdet. Kassaflödessäkring har medfört en minskning med 0,6 miljarder kronor. Kassaflödessäkringen avser huvudsakligen orealiserade värdeförändringar av el-derivat som används för prissäkring av framtida försäljning. En negativ påverkan av valutasäkring av utländskt eget kapital på 2,0 miljarder kronor har minskat de positiva omräkningsdifferenserna för verksamhet i utlandet på 5,5 miljarder kronor. Omräkningsdifferenserna har uppstått när balansräkningar i utländska dotterbolag räknats om till svenska kronor.

Civitas Holding har ökat med 3,9 miljarder kronor. Årets resultat har ökat kapitalandelsvärdet med 4,6 miljarder kronor och utdelning har minskat värdet med 0,7 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Akademiska Hus AB har minskat med 0,1 miljarder kronor. Minskningen förklaras av andelen i årets resultat på 1,3 miljarder kronor reducerat med utdelning av 1,4 miljarder kronor.

LKAB:s resultat för året uppgår till 4,7 miljarder kronor och utgör huvuddelen av andelsvärdets ökning med 3,2 miljarder kronor. Dessutom har förändringar i säkringsreserv och reserv för verkligt värde höjt värdet med 0,5 miljarder kronor. Utdelning av 2,0 miljarder kronor har minskat värdet.

Andelsvärdet för Sveaskog har minskat med 1,0 miljarder kronor. Minskningen förklaras främst av årets utdelning till staten av 2,5 miljarder kronor. Årets resultat på 1,4 miljarder kronor har reducerat minskningen.

Vin & Sprit AB har ökat med 0,7 miljarder kronor, vilket i huvudsak förklaras av årets resultat 1,5 miljarder kronor reducerat med utdelning av 0,7 miljarder kronor.

Posten AB har ökat med 1,1 miljarder kronor. I ökningen ingår årets resultat med 1,6 miljarder kronor minskat med utdelning av 0,4 miljarder kronor.

SBAB har ökat i värde med 0,2 miljarder kronor som en följd av årets resultat.

Andelarna i Specialfastigheter Sverige AB har ökat 0,2 miljarder kronor, vilket förklaras av årets resultat 0,5 miljarder kronor minskat med utdelning av 0,4 miljarder kronor.

AB Swedcarrier har ökat med 1,8 miljarder kronor, vilket dels avser årets resultat på 1,3 miljarder kronor och dels en ökad omvärderingsreserv på 0,4 miljarder kronor.

SJ AB har ökat med 0,4 miljarder kronor, vilket väsentligen avser årets resultat på 0,5 miljarder kronor samt utdelning av 0,2 miljarder kronor.

Venantius AB har minskat 2,0 miljarder kronor i andelsvärde. Förändringen förklaras av utdelning av 2,1 miljarder kronor som delvis kompenseras av årets vinst på 0,3 miljarder kronor.

Vasallen AB:s andelsvärde har minskat med 0,3 miljarder kronor som ett resultat av utdelning av 0,5 miljarder kronor, som till en del uppvägs av årets vinst på 0,1 miljarder kronor.

Innehavet i SVEDAB har skrivits ned till noll i enlighet med kapitalandelsmetoden eftersom SVEDAB-koncernens egna kapital uppgår till minus 0,3 miljarder kronor. Efter övergång till redovisning enligt IFRS täcks moderbolaget SVEDAB:s förlust av balanserade vinstmedel och bolaget behöver därför inte något aktieägartillskott.

#### Andelar i intresseföretag

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
TeliaSonera AB	43 731	53 993
Nordiska Investeringsbanken (NIB)	7 410	6 983
SAS AB	3 666	3 502
AB Bostadsgaranti	98	98
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	80	79
VisitSweden AB	10	8
Norrland Center AB	5	5
Dom Shvetsii	3	3
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - Nord Pool ASA m.fl.	403	357
Luffartsverket - Nordic Airport Properties KB m.fl.	14	5
<b>Summa</b>	<b>55 420</b>	<b>65 033</b>

*Med intresseföretag avses företag där statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.*

Andelar i intresseföretag är 9,6 miljarder kronor lägre än föregående år främst p.g.a. att andelen i TeliaSonera minskat i värde med 10,3 miljarder kronor. Andelsvärdet i TeliaSonera har påverkats positivt med 6,6 miljarder kronor av andelen i årets resultat och med 3,2 miljarder kronor i valutakursdifferenser. Utdelning av 12,8 miljarder kronor till staten har minskat värdet med motsvarande belopp. Under året har 17,7 % av aktierna sålts, vilket minskade andelsvärdet med 7,3 miljarder kronor och gav 10,7 miljarder i realisationsvinst. Marknadsvärdet på Regeringskansliets aktier i TeliaSonera uppgick vid årsskiftet till 101,3 miljarder kronor.

SAS har ökat i värde med 0,2 miljarder kronor, vilket väsentligen beror på periodens resultatandel. Marknadsvärdet på Regeringskansliets aktier i SAS AB uppgår till 2,9 miljarder kronor.

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Summa andelar i dotterföretag	262 587	237 676
Summa andelar i intresseföretag	55 420	65 033
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
<b>Summa</b>	<b>319 007</b>	<b>303 709</b>

Föutom de ovan nämnda förändringarna är postens totala förändring en följd av förändringar i företagens justerade egna kapital, utbetalda utdelningar samt förvärv och avyttringar.

**Not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav**

<u>Miljoner kronor</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
Exportkreditnämnden, obligationer	2 185	811
Regeringskansliet, Europeiska investeringsbanken EIB	1 677	1 677
Regeringskansliet, Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Regeringskansliet, OMX AB	-	1 019
Regeringskansliet, Världsbanken IBRD	593	593
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	318	358
Regeringskansliet, Europarådets utvecklingsbank CEB	34	34
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	4 392	4 754
<u>Övriga myndigheter</u>	<u>257</u>	<u>250</u>
<b>Summa</b>	<b>10 496</b>	<b>10 536</b>

De största förändringarna av värdepappersinnehaven avser Regeringskansliets omföring av aktierna i OMX AB till kortfristig placering i samband med beslutad försäljning samt Exportkreditnämndens innehav av obligationer som ökat med 1,4 miljarder kronor. Som ett led i garantiverksamheten placerar Exportkreditnämnden erhållna premier i olika finansiella tillgångar och har under året ökat innehavet av obligationer i utländska valutor. Innehavet utgör en del av likvid buffert för riskexponering och balanserande innehav för åtaganden i respektive valuta.

Statens Järnvägars värdepappersinnehav avser till största delen nollkupongobligationer i syfte att möta betalningsströmmar vid förfall av leasing- och leaseholdkontrakt för anläggningstillgångar uthyrda till SJ AB och Green Cargo AB.

**Not 28 Andra Långfristiga fordringar**

<u>Miljoner kronor</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>
<i>Exportkreditnämnden</i>		
- Skadefordringar	1 393	1 913
- Valutadepositioner USD/EUR i svenska affärsbanker	532	1 522
- Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	1 304	1 174
<i>Summa Exportkreditnämnden</i>	3 229	4 609
Göteborgs universitet	139	144
Fiskeriverket	125	119
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	122	149
Statens bostadskreditnämnd	80	75
Banverket	11	7
Regeringskansliet	9	20
Försäkringskassan	5	6
Affärsverk		
Statens järnvägar	3 002	3 386
Svenska kraftnät	204	199
Sjöfartsverket	92	104
Luffartsverket	38	33
<u>Övriga myndigheter</u>	<u>7</u>	<u>15</u>
<b>Summa</b>	<b>7 063</b>	<b>8 866</b>

Exportkreditnämnden (EKN) redovisar försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar. Fordringarna utgår från de skadebelopp som betalats ut. Avdrag görs för återvunna eller avskrivna belopp. Till detta läggs kapitaliserade räntor samt förfallna, obetalda och upplupna, ej förfallna avtalsräntor. Värderingen av EKN:s fordringar görs utifrån olika kriterier. En utgångspunkt vid bedömning av fordringar på andra länder är det aktuella landets skuldsättning och inkomstnivå samt hur landets skött sina skuldbetalningar. Detta kompletteras med det allmänna riskläget på landet vad gäller krediter och på den återstående löptiden av EKN:s utestående fordran. Värdet före reservering av förlustrisker m.m. på EKN:s fordringar uppgår till 6 867 miljoner kronor. Reserveringen uppgår till 5 474 miljoner kronor. Minskningen av skadefordringarna beror till största delen på stora återvinningar från Peru och Angola, avskrivning av utestående fordringar på Kamerun samt valutakursförändringar. Ökningen för återförsäkrades andel av försäkringstekniska avsättningar beror på att EKN under året återförsäkrat enstaka risk avseende affärer i Iran. Vidare har avtalsperioden förlängts med ett år dels för en samlad återförsäkring på 20 risker i 20 länder, dels för en motpart avseende återförsäkringen av Pakistan.

Göteborgs universitets fordringar avser utlåning av donationsmedel till Akademiska Hus för fastigheterna Handelshögskolan, Wallenbergsalen och Hasselbladslaboratoriet, som vid uppförandet finansierades med bl.a. donationsmedel.

Fiskeriverket har tillgångar som förvaltas av Kammarkollegiet. Dessa tillgångar avser fiskeavgifter beslutade enligt vattenlagen, medlen består av 25 fonder.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) garanterar och subventionerar u-landskrediter i projekt som Sida bedömer kan få betydande

utvecklingseffekter i landet. Posten utgörs till största delen (90 miljoner kronor) av nettovärdet på skadefordringar som förvaltas av EKN knutet till U-kreditsystemet. Resterande del av posten är en fordran på Swedfund avseende villkorslån.

Affärsverket Statens järnvägar redovisar fordringar avseende leasing- och leaseholdavtal på SJ AB och Green Cargo AB. Dessa uppgick till 2,5 miljarder kronor 2007. Dessutom redovisar affärsverket en fordran på Storstockholms lokaltrafik (SL) avseende kapitalkostnadsersättning på 0,5 miljarder kronor.

Sjöfartsverket redovisar fordringar avseende förskottshyra för tre isbrytande offshorefartyg som man tecknat avtal om med Trans Viking A/S. Dessa uppgick till 80 miljoner kronor.

### **Not 29 Utlåning**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Centrala studiestödsnämnden</i>		
Studielån (lån med villkorad återbetalning, beviljade mellan den 1 januari 1989 och den 30 juni 2001)	74 591	79 519
Annuitetslån (beviljade efter den 30 juni 2001)	66 094	57 932
Studiemedel (beviljade före 1989 och äldre lån)	9 454	10 763
Hemutrustningslån	1 307	1 313
Skuldsaneringslån och övrigt	0	-2
<i>Summa Centrala studiestödsnämnden</i>	<i>151 446</i>	<i>149 525</i>
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Botniabanan AB	12 345	10 140
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	3 506	2 176
A-Train AB	800	900
Utlåning till Premiepensionsmyndigheten	3 098	1 638
Utlåning till AP-fonden	139	130
Övrigt	295	288
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>20 183</i>	<i>15 272</i>
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	293	274
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>108</i>	<i>121</i>
<b>Total summa</b>	<b>172 030</b>	<b>165 192</b>

Centrala studiestödsnämnden (CSN) administrerar ett flertal lånetyper som kan delas in i två huvudkategorier. Den ena typen är lån finansierade med lån hos Riksgälden vilket är de lån som går under benämningen studielån beviljade fr.o.m. 1989 samt annuitetslånen från 2001 och framåt. Den andra kategorin är lån som ursprungligen finansierades via anslag på statsbudgeten, främst studiemedel beviljade t.o.m. 1988. CSN:s fordringar totalt uppgår till drygt 151 miljarder kronor, efter att hänsyn tagits till reservationerna för osäkra fordringar.

Tre huvudprinciper ligger till grund för CSN:s beräkning av osäkra fordringar och de nedskrivningar som görs på lånefordringarna. Dessa principer är betalningsbenägenhet, reservation enligt trygghetsregler som finns vid återbetalning och framtida förluster på grund av dödsfall. Med bristande betalningsbenägenhet

menas att inga eller få inbetalningar gjorts under de senaste åren trots påminnelser och kravåtgärder.

Under åren 1999-2007 gjorde CSN reservationer för osäkra fordringar med sammanlagt 27,2 miljarder kronor. Vid utgången av 2007 är den totala reserveringen 27,8 miljarder kronor på en total lånefordran uppgående till 179 miljarder kronor. De osäkra fordringarna för lånetyperna studielån och studiemedel har under året minskat. När det gäller annuitetslånen har de osäkra fordringarna ökat med 0,9 miljarder kronor, vilket till största delen beror på ett ökat inflöde av låntagare och en skuldökning. Delar man upp de osäkra fordringarna för annuitetslånen på respektive kriterier så är förlusten på grund av dödsfall den största posten, men procentuellt sett är det problemen med bristande betalningsbenägenhet som ökat mest.

Riksgäldskontoret (RGK) är den myndighet utöver CSN som har omfattande utlåning. När det gäller Svenska-Danska broförbindelsen AB (SVEDAB) är bolaget beroende av Öresundsbro Konsortiets framtida resultat för att kunna återbetala lånet. Lånet till Svenska-Danska Broförbindelsen AB är nedskrivet med 0,7 miljarder kronor. RGK:s utlåning till Premiepensionsmyndigheten och AP-fonderna ingår också i denna post, eftersom dessa myndigheter inte konsolideras i årsredovisningen för staten.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbetes (Sida) utlåning avser biståndskrediter och villkorlån.

### **Not 30 Varulager och förråd**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Banverket	467	494
Försvarmakten	457	527
Statens räddningsverk	127	93
Vägverket	119	139
Försvarets materielverk	112	89
Rikspolisstyrelsen	108	106
Kriminalvården	72	66
Statens jordbruksverk	27	25
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	44	47
Sjöfartsverket	43	51
Övriga myndigheter	170	178
<b>Summa</b>	<b>1 746</b>	<b>1 815</b>

Med varulager och förråd avses råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial.

Försvarmaktens varulager och förråd avser i huvudsak Försvarmaktens drivmedelslager.

**Not 31 Pågående arbeten**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Lantmäteriverket	187	160
Försvarsmakten	29	96
Banverket	29	24
Fortifikationsverket	17	12
Skogsstyrelsen	12	5
Övriga myndigheter	25	29
<b>Summa</b>	<b>299</b>	<b>326</b>

Lantmäteriverkets pågående arbeten avser i huvudsak fastighetsbildning, vilket t.ex. innebär avstyckning och reglering av gränsdragning mellan fastigheter.

Försvarsmaktens pågående arbeten avser huvudsakligen beställningar från Försvarets materielverk. Minskningen jämfört med 2006 beror på mindre eftersläpning vid Försvarsmaktens fakturering av FMV.

**Not 32 Fastigheter**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Länsstyrelsen i Dalarnas län	95	97
Länsstyrelsen i Värmlands län	9	6
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	9	10
Övriga länsstyrelser	3	8
<b>Summa</b>	<b>116</b>	<b>121</b>

Länsstyrelsen i Dalarnas län innehar ett stort antal fastigheter i den s.k. Jordfonden, där bytesprojekt pågår eller är planerade.

**Not 33 Förskott till leverantörer**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Banverket	8	11
Försäkringskassan	5	-
Fortifikationsverket	3	3
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	13	68
<b>Summa</b>	<b>29</b>	<b>82</b>

Myndigheternas förskott avser bl.a. varuleveranser.

**Not 34 Kundfordringar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Exportkreditnämnden	1 607	1 218
Vägverket	916	823
Banverket	854	838
Försvarets materielverk	795	606
Lantmäteriverket	168	178
Statens institutionsstyrelse	165	158
Lunds universitet	140	126
Karolinska institutet	127	95

Försvarsmakten	116	115
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	456	416
Svenska kraftnät	319	207
Sjöfartsverket	144	142
Statens järnvägar	26	25
Övriga myndigheter	1 334	1 188
<b>Summa</b>	<b>7 166</b>	<b>6 134</b>

Som kundfordringar redovisas fakturerade belopp avseende myndighetens försäljning av främst tjänster. Exportkreditnämndens fordringar utgörs av fordringar på garantitagare avseende förskottspremier och efterskottspremier.

Vägverkets och Banverkets poster består av fordringar för externa uppdrag i huvudsak åt kommuner.

### **Not 35 Övriga fordringar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Skatteverket</i>		
- Fordringar på skattekonto	24 197	22 616
- Fordringar lämnade till Kronofogde-myndigheten för indrivning m.m.	3 639	3 835
- Fordringar avseende kommunalskatt, kommuner och landsting	-	1 762
- Fordringar avseende utlägg i exekutiva förrättningar m.m.	23	21
<i>Summa Skatteverket</i>	<i>27 859</i>	<i>28 234</i>
<i>Riksgäldskontoret</i>		
- Depositioner för handel med futures	228	312
- Fordran CSA-avtal	864	0
- Övriga fordringar	28	27
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>1 120</i>	<i>339</i>
Statens jordbruksverk	6 408	6 878
Tullverket	2 362	1 238
Försäkringskassan	2 240	3 264
Centrala studiestödsnämnden	769	654
Lantmäteriverket	275	436
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	263	1
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	327	334
Luffartsverket	212	113
Svenska kraftnät	29	28
Sjöfartsverket	1	0
Övriga myndigheter	1 184	1 098
<b>Summa</b>	<b>43 049</b>	<b>42 617</b>

Övriga fordringar har ökat med 432 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Skatteverkets fordringar på skattekontot har ökat med 1 581 miljoner kronor. Individuell prövning av uppbördsfordringar är inte möjligt att göra med hänsyn till det mycket stora antal fordringar. Värdering har därför skett med ledning av tillgänglig

statistik. Värdet av fordringar under indrivning har beräknats med ledning av utförd åldersanalys. Ej restförda skattekontofordringar beräknas inflyta till fulla värdet. Fordringar avseende kommunalskatt för kommuner och landsting kan variera mellan åren eftersom de avser slutavräkning av preliminärt utbetalda medel som grundas på prognoser.

Riksgäldskontorets fordringar utgörs till största delen av fordran för CSA-avtal. Det avser säkerheter som betalas i form av kontanter i samband med att marknadsvärdet förändras på derivatinstrument.

Statens jordbruksverks övriga fordringar avser bland annat fordringar på EU för gjorda utbetalningar av bidrag inom jordbruksfonderna, rekvirerade och upparbetade medel inom utvecklingssektionen samt bundet kapital i offentliga lager till följd av inköps- och försäljningsverksamhet för EU:s räkning av bl.a. råsocker. Fordran på EU uppgår till totalt 6 392 miljoner kronor (6 774 föregående år).

Tullverkets övriga fordringar består till största delen av obetalda tullräkningar avseende uppbörd. Att fordringarna per bokslutsdatum fluktuerar från år till år beror till stor del på Tullverkets faktureringsrutiner och endast till mindre del på andra faktorer som t.ex. konjunkturväxlingar.

Försäkringskassans fordringar utgörs till största delen av fordringar på bidragsskyldiga avseende underhållsstöd, 1 222 miljoner kronor (en minskning med 305 miljoner kronor sedan föregående år), samt återkravsfordringar avseende övriga socialförsäkringsförmåner, 709 miljoner kronor. Samtliga fordringar äldre än fyra år avseende underhållsstöd bedöms som osäkra och har skrivits ned till noll. Nedskrivningsbeloppet uppgår till 1 725 miljoner kronor. Till övriga fordringar hänförs också fordringar för EU-vård på 250 miljoner kronor och fordringar hos kommuner för assistansersättning på 225 miljoner kronor. Minskningen jämfört med föregående år avser förutom underhållsstöd främst avräkningsfordringar på AP-fonder för pensioner och socialavgifter, som varierar månad för månad.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen redovisar främst uppbördsfordringar för obetalda finansieringsavgifter och förhöjda finansieringsavgifter för november 2007 som fakturerats i december 2007. Den förhöjda finansieringsavgiften i arbetslöshetsförsäkringen infördes den 1 januari 2007.

Statens järnvägars post består till största delen av fordran på SL, kortfristig del samt nuvärde av förräntning av överskottsfond i Skandia.

**Not 36****Periodavgränsningsposter - Förutbetalda kostnader**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Riksgäldskontoret</i>		
- underkurser, upplåning i svenska kronor	4 251	4 201
- underkurser, upplåning i utländsk valuta	284	341
- underkurser, statsskulden till nominellt belopp i svenska kronor	3 123	4 989
- underkurser, statsskulden till nominellt belopp i utländsk valuta	88	-
- förutbetalda kostnader	5	5
- premieobligationer	138	136
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>7 889</i>	<i>9 672</i>
Rikspolisstyrelsen	413	382
Lunds universitet	264	209
Kriminalvården	253	205
Skatteverket	197	177
Göteborgs universitet	146	135
Domstolsverket	144	156
Vägverket	137	70
Stockholms universitet	136	103
Försäkringskassan	126	167
Uppsala universitet	123	121
Karolinska institutet	118	120
Arbetsmarknadsverket	114	130
Kungl. Tekniska högskolan	111	106
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	64	54
Sjöfartsverket	61	61
Svenska kraftnät	5	7
Statens Järnvägar	0	0
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>1 924</i>	<i>1 961</i>
<b>Summa</b>	<b>12 225</b>	<b>13 836</b>

Som förutbetalda kostnader redovisas kostnader som är hänförliga till kommande år, men har betalats ut under året. Förutom poster kopplade till statsskuldförvaltningen avser detta t.ex. hyror eller licensavgifter för nästa kvartal eller år.

Underkurser uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör underkurser och bokförs som en förutbetald kostnad som periodiseras över lånets löptid.

**Not 37 Upplupna bidragsintäkter**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Kungl. Tekniska högskolan	143	109
Lunds universitet	120	114
Karolinska institutet	110	93
Försäkringskassan	99	2
Göteborgs universitet	75	75
Uppsala universitet	60	46
Stockholms universitet	56	61
Luleå tekniska universitet	48	45
Sveriges lantbruksuniversitet	27	44
Umeå universitet	26	36
Fiskeriverket	21	17
Övriga myndigheter	343	308
<b>Summa</b>	<b>1 129</b>	<b>951</b>

Som upplupna bidragsintäkter redovisas överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte utbetalats till myndigheten

**Not 38 Periodavgränsningsposter - Övriga upplupna intäkter**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Periodisering av skatter	25 031	22 755
<i>Riksgäldskontoret:</i>		
Ränteintäkter, skuldskötselinstrument	10 657	10 771
Ränteintäkter, kreditgivning	293	245
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>10 950</i>	<i>11 016</i>
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	1 145	262
Arbetsmarknadsverket	673	130
Statens jordbruksverk	302	5
Kärnavfallsfondens styrelse	291	168
Banverket	162	373
Försäkringskassan	118	190
Insättningsgarantinämnden	113	98
Exportkreditnämnden	69	67
Vägverket	60	18
Verket för näringslivsutveckling	34	35
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	583	411
Luffartsverket	236	183
Sjöfartsverket	53	45
Statens järnvägar	52	55
Övriga myndigheter	383	336
<b>Summa</b>	<b>40 255</b>	<b>36 147</b>

Som upplupna intäkter redovisas räntor och andra intäkter som upparbetats, men där fakturering eller betalning inte skett till och med brytdagen.

Periodisering av skatter avser mellanskillnaden mellan de skatteintäkter som tas upp av främst Skatteverket och de skatteintäkter som beräknas i samband med upprättandet av årsredovisningen för staten. Beloppet redovisas inte av någon

myndighet utan endast i årsredovisningen för staten. Ökningen innebär att de periodiserade skatterna i resultaträkningen är högre än de kassamässiga skatter Skatteverket redovisat. Ökningen avser skatter hänförliga till 2006 och 2007, se not 1, Skatteintäkter.

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter avseende skuldkötselinstrument avser ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men ännu ej inbetalda.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens (IAF) upplupna intäkter ökade med 883 miljoner kronor. Från och med 2007 fakturerar IAF arbetslöshetskassorna en förhöjd finansieringsavgift enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor. Den periodiserade finansieringsavgiften är 928 miljoner kronor.

### **Not 39 Värdepapper och andelar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Riksgäldskontoret	10 945	26 032
Regeringskansliet	5 521	4 420
Försäkringskassan		
hypoteksobligationer m.m.	1 471	1 505
Exportkreditnämnden, valuta- depositioner i svenska banker och obligationer utgivna av svenska banker	1 187	1 126
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	150	-
Övriga myndigheter	2	0
<b>Summa</b>	<b>19 276</b>	<b>33 083</b>

Riksgäldskontorets innehav avser placerade dagslån på 8 187 miljoner kronor, placeringar i andra låneinstituts obligationer på 2 594 miljoner kronor och köpta köpoptioner på 164 miljoner kronor. Riksgäldskontoret placerar kortfristig överskottslikviditet på dagslånemarknaden.

Regeringskansliet redovisar innehav av aktier i Nordea AB samt OMX AB. Marknadsvärdet på Regeringskansliets innehav av aktier i Nordea AB uppgick vid årsskiftet till 55 685 miljoner kronor. En omklassificering av OMX AB har gjorts från finansiell anläggningstillgång till kortfristig placering med anledning av beslutad försäljning. Marknadsvärdet på Regeringskansliets innehav av aktier i OMX AB vid årsskiftet uppgick till 2 090 miljoner kronor.

Försäkringskassan redovisar hypoteksobligationer i fonder för socialförsäkringsändamål enligt äldre lagstiftning.

Exportkreditnämnden har fastränteplaceringar i utländsk valuta i form av valutadepositioner i svenska banker samt obligationer utgivna av svenska banker med en löptid upp till ett år till ett värde av 1 187 miljoner kronor

**Not 40 Kassa och bank**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Riksgäldskontoret	700	542
Skatteverket	605	482
Försvarets materielverk	220	197
Länsstyrelsen i Norrbottens län	139	139
Regeringskansliet	115	76
Exportkreditnämnden	113	616
Länsstyrelsen i Västerbottens län	86	54
Karolinska institutet	69	63
Internationella programkontoret för utbildningsområdet	60	66
Banverket	57	9
Kungl. Tekniska högskolan	51	52
Linköpings universitet	34	2
Lunds universitet	27	44
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	160	31
Statens järnvägar	109	239
Sjöfartsverket	46	19
Svenska kraftnät	28	11
Övriga myndigheter	318	336
<b>Summa</b>	<b>2 937</b>	<b>2 978</b>

Av Riksgäldskontorets redovisade belopp finns 12 miljoner kronor på bank i utländsk valuta och 688 miljoner kronor på bank i svensk valuta.

De medel Skatteverket redovisar under Kassa och bank avser till största delen klienters bankmedel (deponerade medel samt ansökningsavgifter som inbetalats men ännu ej redovisats mot inkomsttitel).

Kassa och bank hos Försvarets materielverk (FMV) avser i huvudsak de medel som FMV har för olika samarbetspartners räkning.

Exportkreditnämndens höga belopp år 2006 avsåg till största delen medel som tillfälligt placerats på bank för senare fördelning.

**Not 41 Nettoförmögenheten**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Uppskrivningskapital	111	114
Donationskapital	313	294
Resultatandelar i dotterföretag	204 372	183 845
Balanserad kapitalförändring	-831 260	-923 199
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	133 653	103 915
<b>Summa</b>	<b>-492 811</b>	<b>-635 031</b>

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Eftersom statens skulder är större än tillgångarna är statens nettoförmögenhet negativ. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens överskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Under 2007 ökade nettoförmögenheten med 142,2 miljarder kronor, främst som följd av årets överskott på 133,7 miljarder kronor. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

***Uppskrivningskapital***

Uppskrivningskapitalet har varit i stort sett oförändrat under året. Kapitalet minskar med avskrivningsbeloppen på uppvärderade anläggningar.

***Donationskapital***

Donationskapitalet har ökat med 19 miljoner kronor under året. Ökningen beror på att Moderna museet och Nationalmuseet har erhållit donationer i form av konstverk och likvida medel.

***Resultatandelar i dotterbolag***

Regeringskansliet svarar för merparten av posten. Andelsvärdet är vid årets beräkning till största delen baserat på bolagens egna kapital enligt årsbokslut. Förändringen på 20,5 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar (48,4 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2007 (-32,2 miljarder kronor) samt övriga förändringar av eget kapital i dotterbolagen (7,3 miljarder kronor). Försäljning av aktier i TeliaSonera AB har medfört att resultatandelar förs över till balanserad kapitalförändring (4,5 miljarder kronor). Omföring av negativa resultatandelar har netto medfört en ökning av resultatandelar och en balanserad kapitalminskning med 1,2 miljarder kronor. Den del av Systembolaget AB:s resultat, motsvarande årets utdelning och som redovisas som skatteintäkt omföres från balanserad kapitalförändring till resultatandel påföljande år (0,3 miljarder kronor).

TeliaSonera AB redovisar vid sidan av resultaträkningen en betydande ökning av eget kapital. Till övervägande del avser detta valutakursdifferenser, varav statens andel uppgår till 3,2 miljarder kronor.

Vattenfall AB redovisar betydande ökning av det egna kapitalet vid sidan av resultatet. Förändringen uppgår till 2,9 miljarder kronor och består till största delen av kassaflödessäkring (-0,6 miljarder kronor), valutasäkring av utländskt eget kapital (-2,0 miljarder kronor) och omräkningsdifferenser vid konsolidering av verksamhet i utlandet (5,5 miljarder kronor).

LKAB redovisar en direkt ökning av eget kapital med 0,5 miljarder kronor avseende förändring i säkringsreserv och reserv för verkligt värde.

### *Balanserad kapitalförändring*

Den balanserade kapitalförändringen har ökat med 91,9 miljarder kronor under året. Den del av föregående års överskott som ej är hänförligt till resultatandelar har ökat kapitalförändringen med 55,5 miljarder kronor.

Utdelningar från dotterbolag enligt föregående stycke ökar denna delpost med motsvarande belopp d.v.s. 32,2 miljarder kronor. Ett aktieägartillskott till Swedfund International AB har medfört en kapitalökning med 0,4 miljarder kronor. Omföring av negativa resultatandelar i dotter- och intressebolag till resultatandelar har netto minskat balanserad kapitalförändring med 1,2 miljarder kronor.

Försäljning av aktier i TeliaSonera AB har medfört att 4,5 miljarder har förts över från resultatandelar till balanserad kapitalförändring

Systembolaget AB:s resultat för till en del som skatteintäkt, vilket påföljande år omförs till resultatandel från kapitalförändring (0,3 miljarder kronor).

Eliminering av inomstatliga ensidiga periodiseringar samt diverse fordringar och skulder medför ett saldo på 0,1 miljarder kronor som minskar nettoförmögenheten.

Saldot vid avräkning av inomstatliga betalningar avseende anslag och inkomsttitlar uppgick vid årsskiftet till 1,9 miljarder kronor och redovisas som en ökning av nettoförmögenheten.

Riksdagen har under året infört redovisning av skulden för riksdagsledamöternas inkomstgarantier och pensioner, vilket redovisas som en minskning av nettoförmögenheten med 1,7 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets konton för hantering av TV-avgiften, rundradiokontot m.fl., rapporteras som en del av statsverket, vilket har inneburit en ökning av nettoförmögenheten med 0,2 miljarder kronor.

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper har medfört en utjämningspost på 0,6 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalökning.

Se även avsnittet Nettoförmögenheten i anslutning till Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.

**Tabell Förändring av statens nettoförmögenhet**

Miljoner kronor	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultat- andelar i dotterföretag	Balanserad kapital- förändring	Årets över- /underskott	Summa
<b>Utgående balans 2006</b>	<b>114</b>	<b>294</b>	<b>183 845</b>	<b>- 923 147</b>	<b>103 671</b>	<b>- 635 223</b>
Avsättning fristående krediter, Sida				-28		-28
Försäkringsmässig avsättning samt fondupplösning, Bostadskreditnämnden				-24	244	220
<b>Ingående balans 2007</b>	<b>114</b>	<b>294</b>	<b>183 845</b>	<b>- 923 199</b>	<b>103 915</b>	<b>- 635 031</b>
Föregående års kapitalförändring	- 3		48 449	55 469	- 103 915	0
Utdelning från dotter- och intresseföretag			- 32 192	32 192		0
Förändring av eget kapital hos dotter- och intresseföretag			7 311			7 311
Aktieägartillskott				400		400
Nedskrivning resultatandelar			1 942	- 1 942		0
Återföring av resultatandelar			-722	722		0
Sålda andelar			- 4 523	4 523		0
Omföring av resultatandel från Systembolaget redovisad som skatteintäkt			330	-330		0
Saldo vid eliminering av ensidiga inomstatliga periodavgränsningsposter samt diverse fordringar och skulder					- 134	- 134
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				1 934		1 934
Pensionsskuld och inkomstgaranti, Riksdagen				- 1 662		- 1 662
Rundradiokonto m.m., Riksgäldskontoret				192		192
Utjämningspost avs. eliminering av statspapper				617		617
Övriga förändringar		19	-68	- 42		- 91
Årets över-/underskott					133 653	133 653
Summa årets förändring	- 3	19	20 527	91 939	29 738	142 220
<b>Utgående balans</b>	<b>111</b>	<b>313</b>	<b>204 372</b>	<b>- 831 260</b>	<b>133 653</b>	<b>- 492 811</b>

**Not 42 Fonder**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Kärnavfallsfonden	38 694	37 700
Insättningsgarantinämndens fond	17 639	16 527
<i>Försäkringskassan</i>		
- Trafiklivräntefonden	700	690
- Frivilliga yrkesskadefonden	109	109
- Affärsverksfonden	90	94
- Övriga fonder	125	124
<i>Summa Försäkringskassan</i>	<i>1 024</i>	<i>1 017</i>
Batterifonden (Naturvårdsverket)	789	777
Kammarkollegiets försäkringsverksamhet m.m.	348	317
Bygdemedel m.m. (länsstyrelser)	302	293
Medel från vattendomar m.m. (Fiskeriverket)	133	128
Bilskrotningsfonden (Vägverket)	18	190
<i>Övriga</i>	<i>86</i>	<i>74</i>
<b>Total summa</b>	<b>59 033</b>	<b>57 023</b>

Som fonder i staten redovisas medel som reserverats för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte bestäms av en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5, Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfondens styrelse redovisar Kärnavfallsfonden som består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall. Kärnavfallsfonden är den fond som ökat kraftigt under ett antal år och står numera för mer än 65 procent av det kapital som redovisas som Fonder i staten. Fondmedlen är placerade i statspapper och till en mindre del på konto i Riksgäldskontoret.

Insättningsgarantinämndens fond har fram till utgången av 2007 förvaltats enligt riktlinjer som beslutas av Insättningsgarantinämnden. Från den 1 januari 2008 är Insättningsgarantinämnden nedlagd och verksamheten överförd till Riksgäldskontoret. Fonden utgörs av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiftens storlek, som baseras på institutens kapitaltäckningsgrad, används till att bygga upp en fond varifrån ersättning betalas ut till institut som försatts i konkurs och som omfattas av garantin. Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Även insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och på konto i Riksgäldskontoret.

Försäkringskassan redovisar ett antal fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. De största är Trafiklivräntefonden, Frivilliga yrkesskadefonden och Affärsverksfonden.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och används för bl.a. omhändertagande av miljöfarliga batterier.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder. Det största beloppet (136 miljoner kronor) redovisas av länsstyrelsen i Norrbottens län.

Bilskrotningsfonden redovisas av Vägverket och används till bilskrotningspremier. Efter att riksdagen fattat beslut om lagen (2007:162) om bilskrotningsfonden som ledde till högre bilskrotningspremier för äldre bilar, förbrukades huvuddelen av fonden i samband med de utbetalningar av extra skrotningspremier som gjordes under året. Kvarvarande belopp avser främst medel som ska betalas ut till kommuner som ännu inte rekvirerat de medel som regelverket ger rätt till.

#### **Not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Statens pensionsverk	161 664	159 594
Riksdagsförvaltningen	1 365	-
Försvarsmakten	1 300	1 665
Rikspolisstyrelsen	452	542
Försvarets materielverk	138	174
Försäkringskassan	108	98
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	3 931	2 910
Sjöfartsverket	1 528	1 177
Svenska kraftnät	291	204
Statens järnvägar	103	23
Övriga myndigheter	1 031	990
<b>Summa</b>	<b>171 911</b>	<b>167 377</b>

Det stora flertalet myndigheter betalar pensionspremier till Statens pensionsverk (SPV). SPV ansvarar och gör avsättningar för merparten av statens pensionsåtagande i den statliga försäkringsrörelsen. Undantag från denna försäkringslösning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst affärsverken utom Statens järnvägar.

Den av SPV redovisade pensionsskulden har ökat med drygt 2 miljarder kronor (12 föregående år). De viktigaste positiva förändringsfaktorerna var nyintjänad pension 4,4 miljarder kronor, grundränta (uppräknig enligt de försäkringstekniska riktlinjerna), netto, 2,6 miljarder kronor samt basbeloppsindexering (värdesäkring) 2,0 miljarder kronor medan avsättningen minskade p.g.a. utbetalade förmåner med 6,7 miljarder kronor och aktualisering (utredning av tjänstetid och intjänad pensionsrätt) med 1,5 miljarder kronor. De försäkringstekniska riktlinjerna har varit oförändrade under 2007, men ändras fr.o.m. den 1 januari 2008. SPV har beräknat effekten av de nya riktlinjerna till 5,3 miljarder i ökad avsättning jämfört med den avsättning som redovisas ovan. Effekten beror främst på att generationsdödlighet införs vid beräkningen, vilket minskar avsättningen för äldre förmåner men ökar den för främst aktiva inom försäkringsrörelsen.

Riksdagsförvaltningen tar fr.o.m. 2007 upp en avsättning för pensioner och inkomstgarantier till förutvarande och nuvarande ledamöter. Huvuddelen av förpliktelsen avser ledamöter som lämnat riksdagen och uppkom i samband med riksdagsvalet 2006 eller tidigare, men avsättningen har endast beräknats per den 31 december 2007 varför jämförelsetal saknas (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Försvarsmaktens avsättningar har minskat eftersom utbetalningarna legat kvar på en hög nivå medan årets kostnader i samband med nya beslut gått ned kraftigt jämfört med föregående år.

Beräkningsgrunderna för affärsverkens pensionsskulder har efter beslut av SPV ändrats såväl för dödlighets- som ränteantaganden (diskonteringsräntan har sänkts). De ändrade grunderna är obligatoriska från 2008 men både Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Svenska kraftnät har beslutat tillämpa dem frivilligt redan för 2007. För Luftfartsverket har de ändrade antagandena lett till att avsättningen ökat med cirka 0,9 miljarder kronor exklusive särskild löneskatt. Även för Sjöfartsverket och Svenska kraftnät är de ändrade antagandena huvudförklaringen till årets ökning.

#### **Not 44 Övriga avsättningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Exportkreditnämnden	9 277	9 606
Försvarsmakten	1 689	2 257
Riksgäldskontoret	1 063	2 210
Bostadskreditnämnden	1 010	1 700
Försäkringskassan	706	607
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	400	411
Banverket	306	376
Sveriges geologiska undersökningar	96	103
Affärsverk		
Statens järnvägar	217	322
Luftfartsverket	82	67
Sjöfartsverket	25	37
Övriga myndigheter	282	354
<b>Summa</b>	<b>15 153</b>	<b>18 050</b>

Balansposten Övriga avsättningar består till största delen av Exportkreditnämndens avsättningar för risker i garantiengagemang. Reserveringar har gjorts för förväntad förlustrisk i affärerna och för riskkoncentration i portföljen. Den totala reserveringen vid utgången av 2007 uppgår till 9 277 miljoner kronor och har minskat med 329 miljoner kronor, Dessutom har återförsäkrares andel av risken ökat med 130 miljoner kronor vilket minskar den risk som faller på staten ytterligare. Avsättningen efter avdrag för återförsäkrares andel är därmed 8,3 procent av engagemanget vid slutet av 2007, vilket är en minskning jämfört med slutet av 2006. Det finns flera skäl till att reserveringarna minskat. Den genomsnittliga risktiden har blivit kortare.

Reserveringar för förtidsinlösta stora affärer har upplösts. Dessutom har riskerna förbättrats för flera stora ärenden och ett antal länder, med undantag för Iran, har uppgraderats i riskhänseende vilket minskat reserveringsbehovet.

Försvarsmaktens avsättning för framtida utgifter för omstrukturering enligt Försvarsbeslut 2004 har minskat under 2007 då cirka en fjärdedel av de åtaganden som avsättningar gjorts för har reglerats, bl.a. de största delarna av avsättningar för personal under avveckling och avvecklingskostnader som rör andra myndigheter. De kvarstående avsättningarna avser till cirka 75 % avsättningar för avveckling av materiel.

Riksgäldskontoret reserverar medel för framtida garantiförluster i garantiverksamhet enligt den s.k. nya garantimodellen. Reserveringen har minskat med drygt 50 procent under året. Den minskade reserveringen beror främst på värderingen av Öresundsbron.

Statens bostadskreditnämnd har minskat sin avsättning för garantier med nära 700 miljoner kronor. Orsaken är att nämndens garantistock minskat med 44 procent under året, vilket även minskar de förväntade förlusterna.

Försäkringskassans avsättning avser främst den frivilliga pensionsförsäkringen enligt äldre lagstiftning (555 miljoner kronor). Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar numera successivt eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar. Under året har Försäkringskassan dessutom gjort avsättning för engångspremier vid omställning av verksamheten med 145 miljoner kronor exklusive särskild löneskatt.

Styrelsens för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) avsättningar för risker i engagemang avser exportkrediter där Sida garanterar och subventionerar krediten (U-krediter). U-krediterna ges till f.n. 24 länder för export som av Sida bedöms få betydande utvecklingseffekter i länder som inte själva kan bära kostnaden för normal finansiering på kommersiella villkor. Under året har engagemanget minskat med cirka tio procent till 1,8 miljarder kronor. Reserveringen för förluster har endast förändrats marginellt. Av beloppet avser över 60 procent reservation för s.k. oförväntade förluster (riskkoncentration) p.g.a. den kraftiga koncentrationen av engagemanget på Sri Lanka. I avsättningen ingår även en mindre del som avser s.k. fristående garantier.

Affärsverket Statens järnvägars avsättningar avser främst riskreserv för leasing.

**Not 45 Statsskulden****Lån i Sverige**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Nominella statsobligationer	513 172	553 911
Ränte- och valutaswappar	-225 900	-239 000
Ränteswappar	111 679	94 250
Statsskuldväxlar	170 856	254 685
Privatmarknadslån	62 965	63 554
Likviditetsförvaltningsinstrument	68 907	44 928
Valutaterminer	16 652	14 336
Real i skuld svenska kronor	216 842	217 270
Eliminering, myndigheters innehav	-53 120	-49 741
<b>Summa</b>	<b>882 053</b>	<b>954 193</b>

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som kontoret använder, och har använt sig av, i sin finansiering av statens lånebehov (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Lån i Sverige redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med avseende på förändringar i marknadsräntorna.

I Årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskat med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer och statsskuldväxlar.

Det är endast ett fåtal myndigheter som innehar statsobligationer och/eller statsskuldväxlar. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 35,8 miljarder kronor och Insättningsgarantinämndens innehav var 16,6 miljarder kronor. Övriga myndigheters innehav avser främst Riksgäldskontorets eget innehav av premieobligationer.

**Lån utomlands**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Obligationer m.m. i utländsk valuta	133 953	138 031
Valutaswappar	115 873	141 303
Terminskontrakt m.m.	-16 985	-13 311
<b>Summa</b>	<b>232 841</b>	<b>266 023</b>

Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. den räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen (till skillnad från lån i Sverige, se ovan). De redovisade lånen i utländsk valuta minskade med 33,2 miljarder kronor. De utländska lånenens marknadsvärde den 31 december 2007 uppgick till 233 miljarder kronor.

**Statsskulden totalt**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Lån i Sverige	882 053	954 193
Lån utomlands	232 841	266 023
<b>Summa</b>	<b>1 114 894</b>	<b>1 220 216</b>

**Not 46 Leverantörsskulder**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Vägverket	2 848	2 803
Banverket	2 153	1 963
Försvarets materielverk	2 000	1 694
Försvarsmakten	996	1 159
Försäkringskassan	771	660
Rikspolisstyrelsen	579	581
Kriminalvården	469	231
Arbetsmarknadsverket	448	713
Fortifikationsverket	355	429
Statens fastighetsverk	332	303
Regeringskansliet	217	189
Skatteverket	206	399
Migrationsverket	204	97
Kungl. Tekniska högskolan	159	60
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	154	160
Domstolsverket	152	160
Post- och telestyrelsen	148	157
Lantmäteriverket	144	112
Krisberedskapsmyndigheten	134	79
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	345	240
Luffartsverket	317	409
Sjöfartsverket	98	122
Statens järnvägar	51	11
<b>Övriga myndigheter</b>	<b>3 334</b>	<b>3 276</b>
<b>Summa</b>	<b>16 614</b>	<b>16 007</b>

Leverantörsskulder avser skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Posten kan visa stora variationer på grund av skuldernas kortfristiga karaktär.

**Not 47 Övriga skulder**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Skatteverket</i>		
Kontoöverskott skattekonto	24 415	38 370
Övrigt Skatteverket	1 731	185
<i>Summa Skatteverket</i>	<i>26 146</i>	<i>38 555</i>
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Skuld till Premiepensionsmyndigheten	11 326	8 032
EU-avgifter	4 450	3 560
Obligationer som förfallit, vinster, räntor	431	665
Avistamedel	1 927	1 023
Skuld CSA-avtal	2 520	8 882
Övrigt Riksgäldskontoret	401	359
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>21 055</i>	<i>22 521</i>
<i>Statens skuld till Vattenfall AB</i>		
Försäkringskassan	8 413	8 395
Vägverket	2 925	2 857
Banverket	1 928	1 979
Exportkreditnämnden	373	420
Rikspolisstyrelsen	253	309
Statens pensionsverk	312	306
Försvarsmakten	263	269
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	8 138	10 248
Luffartsverket	112	144
Svenska kraftnät	44	16
Sjöfartsverket	15	26
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>2 355</i>	<i>2 314</i>
<b>Summa</b>	<b>74 382</b>	<b>91 434</b>

Skatteverkets skuld avseende kontoöverskott på skattekonto utgörs huvudsakligen av skattskyldigas kompletteringsinbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först 2008. Till viss del utgörs överskotten också av oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit effektueras på balansdagen. Överskotten på skattekonto har minskat kraftigt jämfört med föregående år. En viktig förklaring till att kompletteringsbetalningarna är lägre kan vara att förmögenhetsskatten avskaffats under året, och att de skattskyldiga därför inte har anledning att betala in skatten före årsskiftet för att undgå förmögenhetsbeskattning på beloppet.

Riksgäldskontorets skuld till Premiepensionsmyndigheten avser huvudsakligen inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner. Skulden har ökat eftersom PPM placerat en större del av medlen på konto i Riksgäldskontoret.

Medel för EU-avgiften avser medel som har skuldförts på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men ännu inte betalats från statens centralkonto i Riksbanken. Beloppet varierar över tid beroende på EU-kommissionens aktuella likviditetsbehov.

Riksgäldskontoret tar upp lån i svenska kronor och genom skuldbytesavtal (kron/valutaswappar) omvandlas lånen till skuld i utländsk valuta. Genom dessa swapptransaktioner uppstår en kreditrisk och för att hantera denna ingår man s.k. CSA-avtal. Storleken på säkerheterna beror på marknadsvärderingen på de underliggande derivaten den aktuella dagen och varierar kraftigt över tid. Vid utgången av 2007 var de betydligt lägre än föregående år. Avistamedel avser inlåning i Statens internbank. Den del som avses här gäller inlåning från statliga bolag och andra organ som inte ingår i den konsoliderade balansräkningen och därför inte elimineras. Den största delen av beloppet avser Svenska spel.

Statens åtagande i samband med överenskommelsen om stängning av kärnkraftreaktorn Barsebäck 2, redovisas som en skuld till Vattenfall AB. Den regleras under en fyraårsperiod med 1 025 miljoner kronor varje år, varav två år nu förflutit. Skulden är redovisad av Regeringskansliet.

Försäkringskassans övriga skulder avser främst innehållen skatt på utbetald pension, sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, föräldrapenning m.fl. skattepliktiga socialförsäkringsförmåner.

Av Vägverkets Övriga skulder avser 1 262 miljoner kronor förskotteringar från kommuner i samband med vägprojekt och 883 miljoner kronor betalningsutfästelse avseende villkorat aktieägartillskott till Svensk-Danska broförbindelsen AB (SVEDAB).

Även Banverket redovisar 883 miljoner kronor för motsvarande betalningsutfästelse till SVEDAB, vilket utgör en stor del av verkets övriga skulder.

Affärsverket Statens järnvägar har minskat sina övriga skulder med drygt 2 100 miljoner kronor, vilket till övervägande del avser minskade leasingskulder. Leasingskulderna amorteras ned i takt med att motsvarande tillgångar minskar i värde.

**Not 48 Depositioner**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Skatteverket</i>		
- Klientmedel	562	446
- Medel enligt förlikningsavtal och skuldsanering	3	5
<i>Summa Skatteverket</i>	<i>565</i>	<i>451</i>
Länsstyrelsen i Stockholms län	244	269
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>155</i>	<i>271</i>
<b>Summa</b>	<b>964</b>	<b>991</b>

Depositioner kan t.ex. utgöras av indrivna medel hos Kronofogdemyndigheten (redovisas av Skatteverket) och av hyror som deponerats av privatpersoner hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare.

**Not 49 Förskott från uppdragsgivare och kunder**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Vägverket</i>	108	11
Försvarets materielverk	40	191
Kungl. Tekniska högskolan	22	16
Patent- och registreringsverket	21	23
Banverket	18	70
Kemikalieinspektionen	16	20
Växjö universitet	10	18
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	104	113
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>24</i>	<i>44</i>
<b>Summa</b>	<b>363</b>	<b>506</b>

Förskott från uppdragsgivare och kunder består av medel som erhålls för finansiering av större projekt, t.ex. byggnader och forsknings- och utvecklingsprojekt, som pågår under en längre tid och där arbetet ej har avslutats eller slutavräknats.

Svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom optoverksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år och förskotten intäktsförs under denna tid.

**Not 50 Periodavgränsningsposter - upplupna kostnader**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Riksgäldskontoret	20 892	22 728
Vägverket	1 694	1 829
Försäkringskassan	1 222	1 064
Banverket	1 199	791
Rikspolisstyrelsen	999	876
Försvarsmakten	939	884
Statens jordbruksverk	557	91
Migrationsverket	539	425
Skatteverket	428	389
Arbetsmarknadsverket	356	358
Kriminalvården	293	253
Försvarets materielverk	264	189
Regeringskansliet	244	217
Krisberedskapsmyndigheten	233	67
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	538	341
Luffartsverket	441	347
Sjöfartsverket	133	115
Statens järnvägar	45	72
Övriga myndigheter	3 556	3 040
<b>Summa</b>	<b>34 572</b>	<b>34 076</b>

Riksgäldskontorets upplupna kostnader avser räntekostnader för upplåning i svenska kronor, utländsk valuta och för skuldskötselåtgärder.

Statens jordbruksverks upplupna kostnader avser i huvudsak beslutade men inte utbetalda bidrag på 219 miljoner kronor, finansiell korrigering av EU medel på 231 miljoner kronor samt tillägskvot för socker på 89 mnkr. År 2006 redovisade Statens jordbruksverk en uppskattning av kommande rekvisitionsbelopp från bl.a. länsstyrelserna samt en finansiell korrigering av EU-medel.

Som upplupna kostnader redovisas i övrigt bl.a. myndigheternas skuld till personalen för sparad och outtagen semester.

**Not 51 Periodavgränsningsposter - Oförbrukade bidrag**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Statens jordbruksverk	1 315	838
Karolinska institutet	1 164	1 159
Lunds universitet	915	800
Göteborgs universitet	837	793
Vägverket	629	1 338
Uppsala universitet	492	471
Stockholms universitet	271	243
Umeå universitet	237	227
Sveriges lantbruksuniversitet	205	223
Kungl. Tekniska högskolan	190	206
Södertörns högskola	161	90
Linköpings universitet	158	135
Övriga myndigheter	854	873
<b>Summa</b>	<b>7 429</b>	<b>7 399</b>

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

De oförbrukade bidragen ökade med 0,5 miljarder kronor eller 57 procent hos Statens Jorbruksverk jämfört med föregående år. Ökningen beror på utbetalade förskott från EU:s landsbygdprogram för 2007-2013.

Vägverkets oförbrukade bidrag har minskat med 0,7 miljarder kronor eller 53 procent och avser till största delen bidrag från Stockholm stad avseende Norra länken.

Oförbrukade bidrag mellan statliga myndigheter har eliminerats i årsredovisningen för staten med 7,6 miljarder kronor. Motsvarande eliminering uppgick föregående år till 6,5 miljarder kronor. Elimineringarna för 2007 avser till ca 51 procent medel hos universitet och högskolor och 33 procent medel hos länsstyrelserna. I kapitlet Femårsöversikt beskrivs utvecklingen av oförbrukade bidrag som betalats mellan myndigheter närmare.

#### **Not 52 Periodiseringsposter - övriga förutbetalda intäkter**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<b>Riksgäldskontoret:</b>		
- förutbetalda överkurser vid upplåning i svenska kronor	19 696	22 069
- förutbetalda överkurser vid upplåning i utländsk valuta	246	286
- förutbetalda avgifter för utfärdande av garantier	10	11
- förutbetalda underkurser, uppköp premieobligationer	1	3
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>19 953</i>	<i>22 369</i>
Karolinska institutet	312	319
Lunds universitet	175	144
Banverket	172	7
Göteborgs universitet	98	90
Statens fastighetsverk	86	85
Lantmäteriverket	84	74
Länsstyrelsen i Jämtlands län	60	43
Uppsala universitet	56	56
Umeå universitet	55	48
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	50	41
Länsstyrelsen i Norrbotten	49	72
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	93	101
Svenska kraftnät	25	19
Sjöfartsverket	6	4
Statens Järnvägar	1	1
<i>Övriga myndigheter</i>	<i>347</i>	<i>466</i>
<b>Summa</b>	<b>21 622</b>	<b>23 939</b>

Överkurser uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör överkurs och bokförs som förutbetalda intäkt som periodiseras över lånets löptid.

Som Övriga förutbetalda intäkter hos andra myndigheter redovisas avgiftsintäkter etc. som betalats före årsskiftet, men som är hänförliga till kommande år.

**Not 53 Garantiförbindelser**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
<i>Garantier för vilka avsättning ej görs</i>		
Insättningsgarantin och investerarskyddet	578 600	527 363
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Garantikapital, Riksgäldskontoret	78 301	76 441
<i>Övriga garantier</i>		
Affärsverk m.fl., RGK	1 631	1 640
<b>Summa garantier för vilka avsättning ej görs</b>	<b>658 532</b>	<b>605 444</b>
<i>Garantier för vilka avsättning görs</i>		
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundförsäkringsförbindelser	1 005	1 176
Övrigt	5 000	6 000
<i>Exportgarantier m.m.</i>		
Exportgarantier, EKN	88 861	91 576
Baltramen, EKN	-	7
U-kreditgarantier (Sida)	773	1 133
Fristående krediter (Sida)	148	154
<i>Kreditgarantier</i>		
Infrastruktur, RGK	25 332	25 244
Bostadskrediter, Statens bostadskreditnämnd	2 914	5 203
Bostadsfinansieringsinstitut, RGK	-	4 373
Internationella åtaganden, RGK	6 733	6 332
Övrigt, RGK	64	231
<i>Övriga garantier</i>		
Pensionsgarantier, RGK	9 292	9 491
<b>Summa garantier för vilka avsättning görs</b>	<b>140 122</b>	<b>150 920</b>
<b>Total summa</b>	<b>798 654</b>	<b>756 364</b>

De statliga garantiåtagandena hanteras av fem myndigheter:

Insättningsgarantinämnden, Riksgäldskontoret (RGK), Exportkreditnämnden (EKN), Sida och Statens bostadskreditnämnd (BKN). Garantiverksamheten beskrivs närmare av Riksgäldskontoret i särskilt underlag.

I noten har garantiåtagandena delats upp i garantier för vilka ingen avsättning för förluster görs och garantier för vilka avsättning görs. Inom linjen tas de åtaganden upp för vilka ingen avsättning görs (se även Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar samt det särskilda underlaget).

Garantiåtagandena har under de senaste åren ökat till följd av större volym insättningar som omfattas av insättningsgarantin. Under 2007 är ökningen cirka 50 miljarder kronor.

Bostadskreditgarantierna har däremot gått ned kraftigt under 2007.

**Not 54 Övriga ansvarsförbindelser**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Riksgäldskontoret	6 473	6 202
Statens pensionsverk	2 138	2 417
Radio- och TV-verket	779	630
Rikspolisstyrelsen	235	-
Totalförsvarets forskningsinstitut	187	196
Statens räddningsverk	97	98
Malmö högskola	44	43
Riksantikvarieämbetet	38	-
Försäkringskassan	30	30
Statens fastighetsverk	-	294
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	102	83
Svenska kraftnät	20	20
Luffartsverket	9	10
<i>Övriga myndigheter</i>	30	31
<b>Summa</b>	<b>10 182</b>	<b>10 054</b>

Ansvarsförbindelser är förpliktelse som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller ej. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som ej är garantiförbindelser.

Riksgäldskontoret redovisar åtaganden gentemot internationella finansieringsinstitutioner. Statens pensionsverk redovisar antastbara förmåner. Radio- och TV-verket redovisar koncessionsavgifter för TV4 från 2002-2007 som är överklagade. Rikspolisstyrelsen redovisar vitesbelopp i hyreskontrakt vid förtida avflyttning. Totalförsvarets forskningsinstitut, Malmö högskola och Försäkringskassan redovisar ansvarsförbindelser gällande hyrda lokaler. Statens räddningsverk redovisar ansvarsförbindelser för hyrda lokaler och hyrda övningsfält.

Statens fastighetsverk redovisade föregående år terminssäkring i US-dollar.

Sjöfartsverkets post utgörs av antastbara pensionsförpliktelser. Svenska kraftnät har tecknat borgen för lån avseende förvärv av fastighet och Luftfartsverkets belopp avser bl.a. pensionsåtaganden till dotter- och intresseföretag.

**Not 55 Skatter**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Enligt resultaträkningen	996 612	963 940
Avgår:		
Förändring av skulder och fordringar	-14 299	-1 908
<b>Summa</b>	<b>982 313</b>	<b>962 032</b>

Vid periodisering av skatteintäkter tas upplupna eller förutbetalda intäkter upp i årsredovisningen för staten avseende de skatter som är hänförliga till året, men ännu ej betalats eller omvänt. Skatteintäkterna enligt resultaträkningen justeras för dessa. Detsamma gäller fordringar och skulder avseende skatter som tas upp av Skatteverket.

**Not 56 Avgifter och andra ersättningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Enligt resultaträkningen	54 285	45 407
Tillkommer:		
Utdelningar	31 958	21 657
<b>Summa</b>	<b>86 243</b>	<b>67 064</b>

Dotter- och intresseföretag värderas enligt den s.k. kapitalandelsmetoden vilket innebär att utdelningar inte redovisas i resultaträkningen. Det innebär att utdelningar från dotter- och intresseföretag måste läggas till för att komma fram till statens nettoupplåning. Statens utdelningar redovisas i huvudsak av Regeringskansliet. Under året har bl.a. TeliaSonera AB betalat utdelning med 12,8 miljarder kronor, Vattenfall AB med 7,5 miljarder kronor och Sveaskog AB med 2,5 miljarder kronor.

**Not 57 Transfereringar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Enligt resultaträkningen	764 170	762 640
Avgår:		
Avsättningar till fonder	-2 010	-3 603
Nedskrivning och avskrivning av lån, CSN m.fl.	-121	-505
Förändring av fordringar, socialförsäkring	-242	-369
Tillkommer:		
Kapitaltillskott/återföring avseende SVEDAB	-	-180
<b>Summa</b>	<b>761 797</b>	<b>757 983</b>

Avsättningar till fonder och nedskrivningar av lån medför inte några betalningar och dessa kostnader tas därför bort.

Avsättning till fonder i staten för 2007 avser främst Insättningsgarantinämndens fond och Kärnavfallsfonden (se not 5).

Nedskrivningar och avskrivningar av lån hos CSN avser främst ökning av avskrivning p.g.a. ålder.

Till transfereringar hänförs även förändringar i återkravsfordringar m.m. hos Försäkringskassan.

Banverket och Vägverket har 2006 tillskjutit kapital för att täcka förluster i SVEDAB för åren 2005 och 2006, vilket tillfördes raden transfereringar 2006. Något aktieägartillskott för år 2007 är inte aktuellt.

#### **Not 58 Statens egen verksamhet**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Enligt resultaträkningen	195 320	202 454
Avgår:		
Avskrivningar	-26 118	-23 773
Avsättningar (se not 43 och 44)	-272	-12 860
Återförd nedskrivning av lån RGK	1 100	-
Realisationsförluster	-70	-341
<b>Summa</b>	<b>169 960</b>	<b>165 480</b>

Kostnader för avskrivningar, avsättningar och nedskrivning av lån medför inte några betalningar och tas därför bort.

De höga avsättningarna under 2006 avser ökningen av avsättning för statens tjänstepensionsåtagande hos SPV (12,3 miljarder kronor). 2007 års förändringar av avsättningar beskrivs i not 43 och 44.

Tidigare nedskrivning av lån för befarade förluster har återförts hos Riksgäldskontoret med 1,1 miljarder kronor.

Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid försäljning av egendom som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning.

#### **Not 59 Justeringar till betalningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Förändring av långfristiga fordringar	3 767	-416
Förändring av omsättningstillgångar	10 730	527
Förändring av kassa och bank	41	-1 070
Förändring av skulder	-1 321	-23 276
<b>Summa</b>	<b>13 217</b>	<b>-24 235</b>

Förändringar av långfristiga fordringar avser främst Exportkreditnämnden (EKN) som redovisar försäkringstekniskt beräknat nettovärde på skadefordringar. Under 2007 har skadefordringarna minskat med 1,4 miljarder kronor främst till följd av valutakursförändringar, se not 28. I posten ingår även förskott på immateriella och materiella anläggningstillgångar. Det är främst materiella förskott hos Försvarets Materielverk som minskat med 2,3 miljarder kronor, se not 25.

Förändring av omsättningstillgångar beror till stor del på att Riksgäldskontorets innehav av värdepapper minskat, se not 39.

Behållningen på kassa och bank har minskat något vilket medför att statens nettouplåning minskat.

Skulder har minskat med 1,3 miljarder kronor under året, vilket påverkar statens nettouplåning negativt.

### **Not 60 Investeringar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Finansiella investeringar		
Aktier och andra värdepapper	51	171
Materiella investeringar		
Beredskapstillgångar	7 868	10 869
Väganläggningar	8 114	8 074
Järnvägsanläggningar	9 623	8 258
Maskiner och inventarier	5 224	4 874
Fastigheter och markanläggningar	3 042	2 607
Övriga investeringar	3 118	4 304
<i>Summa materiella investeringar</i>	<i>36 989</i>	<i>38 986</i>
Immateriella investeringar		
Datasystem, rättigheter m.m.	1 646	1 394
<b>Total summa</b>	<b>38 686</b>	<b>40 551</b>

Finansiella investeringar minskade marginellt jämfört med 2006.

Materiella investeringar uppgick till 37,0 miljarder kronor vilket är en minskning med 2,0 miljarder kronor från föregående år.

Investeringar i beredskapstillgångar uppgick till 7,9 miljarder kronor, vilket är en minskning med 3 miljarder kronor från föregående år. Minskningen beror främst på att Försvarets Materielverk avslutat alla sina pågående nyanläggningar. Dessa nyanläggningar ingår numera i Försvarmaktens beredskapstillgångar som uppgick till 11 miljarder kronor. Endast en obetydlig del av posten beredskapstillgångar är hänförlig till annat än det militära försvaret.

Investeringar i väganläggningar uppgick till 8,1 miljarder kronor, vilket är en liten ökning jämfört med föregående år. Bland de större väginvesteringarna kan nämnas att hela motorvägssträckan på E4 mellan Uppsala och Mehedeby öppnats för trafik under året.

Investeringar i järnvägsanläggningar uppgick till 9,6 miljarder kronor, vilket är en ökning på 1,4 miljarder kronor från föregående år. Banverket har gjort investeringar enligt banhållningsplanen med 8,9 miljarder kronor. I banhållningsplanen ingår bl.a. investeringar i Citytunnelprojektet i Malmö, Västkustbanan med utbyggnad av dubbelspår mellan Torebo och Falkenberg och mellan Förslöv och Ängelholm samt Citybanan och ett nytt signalställverk m.m. i Stockholm.

Investeringar i maskiner och inventarier uppgick till 5,2 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,4 miljarder kronor och fördelar sig på de flesta myndigheter. Rikspolisstyrelsen har den största investeringsposten på 0,6 miljarder kronor vilket är en minskning mot föregående år med 0,1 miljarder kronor. Försvarmakten och Domstolsverket har gjort investeringar på 0,4 miljarder kronor respektive 0,3 miljarder kronor.

Investeringar i fastigheter och markanläggningar uppgick till 3,0 miljarder kronor, vilket är en ökning med 0,4 miljarder kronor från föregående år. Den största posten avser Fortifikationsverket med 1,1 miljarder kronor vilket är en minskning med knappt 0,2 miljarder kronor jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på osäkerhet kring låneramen, vilket bl.a. har medfört återhållsamhet med att påbörja nya investeringar. Investeringar för 0,6 miljarder kronor har avslutats under året, bl.a. nybyggnad av flygledartorn och ombyggnad av rullbana i Såtenäs, nybyggnad av militärrestaurang i Kvarn/Motala samt ombyggnad av kasern i Skövde och Boden. Luftfartsverket har gjort investeringar i fastigheter och markanläggningar på 0,7 miljarder kronor, vilket är 0,1 miljarder lägre än föregående år. Naturvårdsverket har investerat 0,6 miljarder kronor vilket är en minskning med 0,3 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser IT-system uppgick till 1,6 miljarder kronor 2007, vilket är en ökning med 0,3 miljarder kronor jämfört med föregående år. De största investeringarna i immateriella tillgångar finns hos Försäkringskassan med 0,4 miljarder kronor och hos Försvarmakten och Rikspolisstyrelsen med 0,2 miljarder kronor vardera. Försvarmakten som har tredubblat sina investeringar står tillsammans med Försäkringskassan för merparten av ökningen.

### **Not 61 Utlåning**

#### **Nyutlåning**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	10 524	10 751
Riksgäldskontoret	10 031	8 113
Övriga myndigheter	94	133
<b>Summa nyutlåning</b>	<b>20 649</b>	<b>18 997</b>

#### **Amorteringar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Centrala studiestödsnämnden	8 930	8 693
Riksgäldskontoret	6 220	5 781
Övriga myndigheter	54	47
<b>Summa amorteringar</b>	<b>15 204</b>	<b>14 521</b>

Centrala studiestödsnämndens nyutlåning, som till största delen består av studielån, uppgick till 10,5 miljarder kronor, vilket är en minskning från föregående år med 0,2 miljarder kronor.

Amorteringarna hos CSN uppgick till 8,9 miljarder kronor, en ökning från föregående år med 0,2 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets nyutlåning var 10,0 miljarder kronor, vilket är en ökning med 1,9 miljarder kronor. Huvuddelen av nyutlåningen avser Botniabanan som har ökat sina lån i Riksgäldskontoret med 2,2 miljarder kronor. Utlåning till

Premiepensionsmyndigheten och AP-fonderna ingår också i denna post (se även not 29).

### **Not 62 Finansiellt netto för statens upplåning**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	37 613	58 962
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-91 750	-87 085
Avgår:		
Orealiserade valutadifferenser	5 295	-23 282
<b>Summa</b>	<b>-48 842</b>	<b>-51 405</b>

Det finansiella nettot som är hänförligt till statens upplåning har förbättrats med 2,6 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Kostnader som är hänförliga till realiserade valutakursdifferenser uppgick till 5,3 miljarder kronor. Realiserade poster påverkar inte statens nettoupplåning.

### **Not 63 Övrigt finansiellt netto**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	24 962	15 391
Finansiella kostnader enligt resultaträkning	-1 917	-1 601
Avgår:		
Kapitaliserade räntor på utlåning	-1 241	-1 693
Avgår reavinst vid försäljning av aktier m.m.	-10 639	-35
<b>Summa</b>	<b>11 165</b>	<b>12 062</b>

Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuldförvaltningen.

Centrala studiestödsnämnden tar upp ränteintäkter för sin utlåning i resultaträkningen. En stor del av denna ränteintäkt betalas inte in till staten utan bokförs i balansräkningen som en ökning av fordran avseende utlåning. Det innebär att s.k. kapitaliserad ränta inte har betalats in till staten och den påverkar således inte statens nettoupplåning.

### **Not 64 Justeringar till betalningar**

<i>Miljoner kronor</i>	2007	2006
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	1 849	-1 051
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	-4 252	-4 061
<b>Summa</b>	<b>-2 403</b>	<b>-5 112</b>

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförliga till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte statsskulden. Förändringar av tillgångar och skulder som är hänförliga till statens upplåning har påverkat statens nettoupplåning med 1,8 respektive - 4,3 miljarder kronor under året.

## Femårsöversikt

### Nyckeluppgifter i balans- och resultaträkningarna

I tabellen visas utvecklingen av ett antal nyckeluppgifter hämtade ur statens resultat- och balansräkningar.

**Tabell Nyckeluppgifter ur balans- och resultaträkningen**

Miljarder kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Statens nettoförmögenhet	-790	-775	-746	-635	-493
Statsskulden	1 186	1 213	1 262	1 220	1 115
Transfereringar exkl. avsättningar	693	722	742	759	762
Kostnader för statens egen verksamhet	170	178	194	202	195
Skatteintäkter	797	839	902	964	997
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	-19	-18	37	104	134

Redovisningen för 2005 har i allt väsentligt justerats i enlighet med de ändrade redovisningsprinciper m.m. som gäller fr.o.m. 2006 vilket framförallt påverkat skatteintäkterna (se avsnittet Ändrade redovisningsprinciper samt andra ändringar av jämförelsetal). Däremot har redovisningen endast justerats i begränsad omfattning för åren 2003–2004. Skatteintäkter enligt de nya principerna har inte beräknats för dessa år. För 2006 finns inga ändrade principer som påverkar ovanstående tabell.

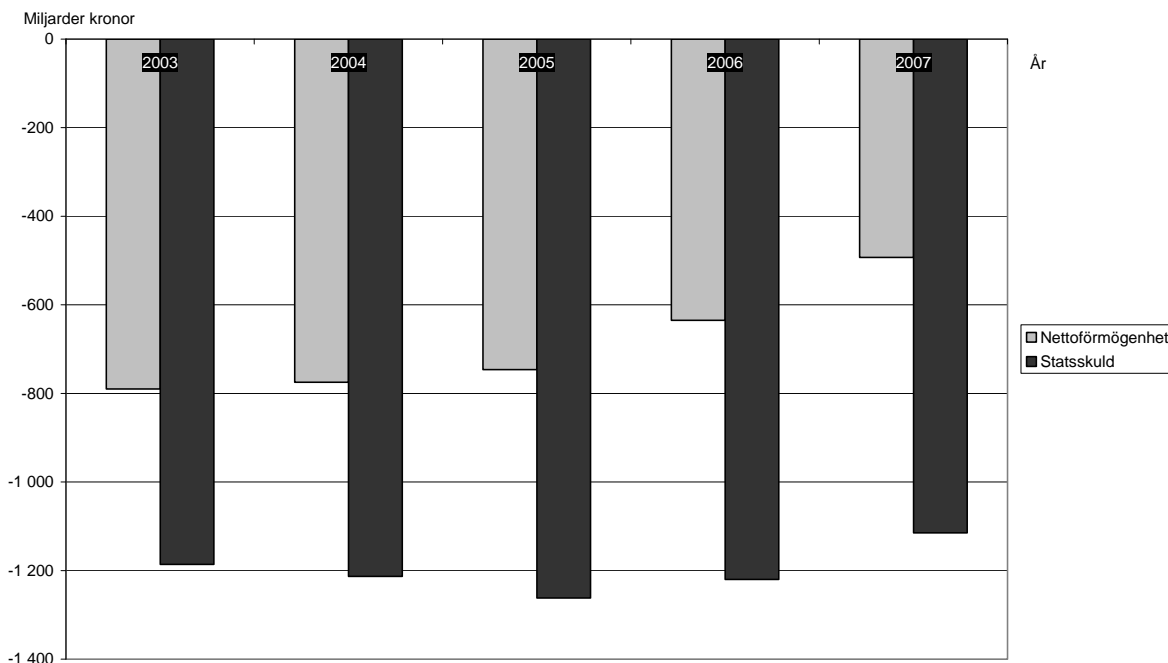
Statens resultaträkning visar ett fortsatt överskott. Det bättre resultatet förklaras framförallt av ökade skatteintäkter.

### Statens nettoförmögenhet

I diagrammet visas utvecklingen av statens totala nettoförmögenhet och statsskulden under den senaste femårsperioden. Nettoförmögenheten har förbättrats under perioden med 297 miljarder kronor. Förändringen har främst inträffat under de senaste två åren.

Den avgörande förklaringen till nettoförmögenhetens förändring under perioden är resultaträkningens överskott. Nettoförmögenheten förbättrades enbart under de senaste två åren med 253 miljarder kronor, varav 238 miljarder kronor är hänförligt till överskott i resultaträkningen.

En annan förklaring till nettoförmögenhetens ökning är det förändrade värdet av resultatandelar i dotter- och intresseföretag vid sidan av resultaträkningen. Ökningen uppgår under perioden till 43 miljarder kronor och avser främst bolagens övergång till redovisningsprinciper enligt IFRS.

**Tabell Statens nettoförmögenhet och statsskulden 2003-2007**

### Lånebehovet och statsskuldens utveckling

Statsbudgetens saldo visade ett överskott på 103,2 miljarder kronor för 2007. Detta innebar att statens lånebehov – definitionsmässigt lika med statsbudgetens saldo, men med omvänt tecken – var negativt och bidrog till att minska statsskulden med drygt 103 miljarder kronor 2007. Den konsoliderade statsskulden minskade med 105 miljarder kronor till 1 115 miljarder kronor 2007. Förutom statsbudgetens överskott påverkar även omvärdering av valutaskulden till aktuella valutakurser och förändringar i Riksgäldskontorets kassa statsskuldens storlek samt förändringar i myndigheters innehav av statspapper.

Den statsskuld som redovisas i Årsredovisningen för staten (konsoliderad) skiljer sig från den som Riksgäldskontoret redovisar (okonsoliderad) på grund av elimineringsåtgärder för myndigheters innehav av statsobligationer och statsskuldväxlar. Myndigheter som bedriver en omfattande tillgångshantering av medel avsatta för ändamål vid sidan av statsbudgeten har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden.

**Tabell Statliga myndigheters innehav i svenska statspapper vid utgången av 2007**

Miljarder kronor

	Insättningsgaranti-nämnden	Kärnavfallsfonden	Riksgäldskontoret	Övriga myndigheter	Elimineras i balansräkningen
Statsskuldväxlar	1,1				1,1
Premieobligationer			0,6		0,6
Nominella statsobligationer	15,4	18,0		0,2	33,6
Reala statsobligationer		17,8			17,8
<b>Totalt</b>	<b>16,5</b>	<b>35,8</b>	<b>0,6</b>	<b>0,2</b>	<b>53,1</b>

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper uppgick till ca 53 miljarder kronor 2007, varav nästan hela beloppet avser Kärnavfallsfondens och Insättningsgarantinämndens innehav. Övriga myndigheters innehav har varit mindre än 1 miljard kronor de senaste åren. Premiepensionsmyndighetens innehav av statspapper elimineras inte eftersom myndigheten inte ingår i den konsoliderade årsredovisningen för staten. Sammantaget medför detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar är ca 53 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen i Årsredovisningen för staten.

*Definition av statsskulden*

Sedan den 1 januari 2003 definieras statsskulden så att samtliga låneinstrument värderas till nominellt slutvärde. Det betyder att instrumenten tas upp till det belopp som betalas på förfallodagen. Även derivatinstrument inkluderas, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som Riksgäldskontoret ingår för att påverka sammansättningen och löptiden i statsskulden. Derivatinstrument, liksom övriga åtaganden i utländsk valuta, värderas med hänsyn till aktuell valutakurs. För reala instrument inkluderas upplupen inflationskompensation som med tidigare definition skuldfördes först vid förfall. Nuvarande mått överensstämmer med hur skulden mäts inom EU-sammanhang, bl.a. inom ramen för proceduren mot för stora underskott.

*Statsskuldens sammansättning*

Det lagfästa målet för statsskuldspolitiken är att statens skuld ska förvaltas så att den långsiktiga kostnaden minimeras, samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Den övergripande målsättningen konkretiseras genom att regeringen årligen fastställer riktlinjer för statsskuldens förvaltning avseende statsskuldens sammansättning och löptid (mätt i genomsnittlig räntebindningstid). Riktvärdet anger att den genomsnittliga räntebindningstiden skulle vara 4,7 år för 2007 och avser hela statsskulden enligt regeringens riktlinjebeslut för 2007. För 2006 angavs endast riktvärde för den nominella delen av statsskulden. Inför 2007 beslutade regeringen också om ett nytt andelsmått för att mäta sammansättningen av statsskulden. Det nya andelsmättet *skuldens summerade kassaflöden (SSK)* förbättrar bilden av

statsskuldens samlade riskexponering. Måttet beaktar skuldslagens samtliga kontrakterade kassaflöden genom att, förutom det nominella slutbeloppet, även inkludera framtida kupongbetalningar och inflationskompensation. Det nya måttet innebar att andelarna i statsskulden ändrades. Vid årsskiftet var andelen nominella lån 59 procent, andelen reala lån 25 procent och andelen valutaskuld 16 procent mätt enligt SSK. Jämfört med det gamla beräkningssättet ökar andelen reala lån med 7 procent medan de nominella lånen och valutaskulden minskar med 2 respektive 5 procent. I riktlinjebeslutet fastställdes att målandelen för den nominella och reala skulden skulle uppgå till 60 respektive 25 procent av statsskulden. För valutaskulden beslutades att andelen på lång sikt ska minska till 15 procent av statsskulden. Det nya måttet används endast för att beskriva statsskuldens sammansättning i riktlinjesammanhang. För övriga syften används det traditionella skuldmåttet, så även i Årsredovisning för staten.

Inom ramen för riktlinjerna fastställer sedan Riksgäldskontoret delmål och riktmärken för löptiden i den nominella kronskulden, reala kronskulden och valutaskulden. Riksgäldskontoret svarar även för den operativa förvaltningen av statsskulden.

**Tabell Statsskuldens utveckling och sammansättning**

Miljarder kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Nominella lån i svenska kronor	712	745	770	754	683
Reala lån i svenska kronor	144	167	189	200	199
Nominella lån i utländsk valuta	330	301	303	266	233
<b>Summa konsoliderad statsskuld</b>	<b>1 186</b>	<b>1 213</b>	<b>1 262</b>	<b>1 220</b>	<b>1 115</b>

Nominella lån i svenska kronor utgör den viktigaste källan för finansiering av statsskulden. Merparten av upplåningen sker på den inhemska värdepappersmarknaden genom statsobligationer (kuponglån med en löptid över ett år vid emissionstillfället) och statsskuldväxlar (nollkuponglån, i huvudsak med en löptid på högst ett år vid emissionstillfället). I skuldslaget ingår även privatmarknadslån som erbjuder Riksgäldskontoret billigare upplåning än konventionella statspapper i kombination med möjligheter att sprida upplåningen till fler långivare, företrädesvis privatpersoner. Privatmarknadslån består dels av premieobligationer, dels av Riksgäldsspar. Under 2007 har privatmarknadsupplåningen totalt legat kvar på samma nivå som 2006 och uppgick till 63 miljarder kronor vid slutet av året (5,7 procent av total statsskuld). En viss omfördelning mellan sparformerna har dock skett. Riksgäldsspar ökade med två miljarder kronor till 25 miljarder kronor till följd av stigande räntor på framförallt rörliga konton. Premieobligationerna minskade med tre miljarder kronor till 38 miljarder. Orsaken till minskningen var framförallt ovanligt stora förfall under 2007. Upplåningen på privatmarknaden minskade kostnaderna för statsskulden med knappt 0,2 miljarder kronor i förhållande till alternativ upplåning på kapitalmarknaden under

2007. För femårsperioden 2003-2007 blev den sammanlagda kostnadsbesparingen nästan en miljard kronor.

Volymen statsskuldväxlar minskade med 82 miljarder kronor 2007. Statsskuldväxlar emitteras varannan vecka och utgör huvuddelen av Riksgäldskontorets kortfristiga upplåning. Volymen av emitterade statsskuldväxlar kan variera kraftigt mellan auktionstillfällena, vilket beror på att statens lånebehov varierar över året.

Riksgäldskontoret använde tillfälligt valutaterminer i likviditetsförvaltningen över årsskiftet vilket även skedde 2006. Anledningen var att Riksgäldskontoret till följd av ett extremt stort lånebehov i december tog upp ett kort lån i utländsk valuta som sedan omvandlas till skuld i kronor med valutaterminer. I valutaskulden ingår terminkontrakt på minus 17 miljarder kronor (se not 45, Statsskulden). Med valutaterminer justerar Riksgäldskontoret också valutasammansättningen i valutaskulden. Om skulden i en enskild valuta är för stor relativt de andra valutornas andel köper Riksgäldskontoret denna valuta på termin och säljer den av de andra skuldvalutorna som har en låg andel.

#### ***Tabell Nominella lån i svenska kronor***

Miljarder kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Statsobligationer, nominella	550	565	543	525	507
Ränte- och valutaswappar	-166	-202	-228	-239	-255
Statsskuldväxlar	241	256	284	252	170
Ränteswappar	0	45	85	94	112
Nominella privatmarknadslån	58	59	63	63	63
Likviditetsinstrument	29	22	23	45	69
Valutaterminer m.m.	0	0	0	14	17
Nominella lån i svenska kronor	712	745	770	754	683

Den reala lånestocken uppgick till 199 miljarder kronor i slutet av 2007. I slutet av 2006 uppgick den till 200 miljarder kronor.

Reala lån i svenska kronor fyller en viktig funktion i statens låneportfölj då de bidrar till en mer diversifierad upplåning med ytterligare ett skuldslag utöver nominell kron- och valutaskuld. Staten får därmed tillgång till en finansieringskälla med andra kostnads- och riskegenskaper än nominell upplåning, och risken kan reduceras. Låneformen ger även fördelar för investeraren eftersom investeraren erbjuds en möjlighet att försäkra sig mot inflation genom att staten övertar inflationsrisken.

Den nuvarande valutaskulden byggdes upp under en period när lånebehovet var mycket stort. Lån i utländsk valuta bidrog då till att täcka en del av lånebehovet. Sedan flera år amorterar staten på valutaskulden för att minska den totala risknivån i statsskulden. Eftersom statsskulden löpande mäts och värderas i kronor slår ändringar i växelkursen direkt igenom på skuldens storlek. Målet är dock inte att

avveckla valutaskulden, även om den medför en växelkursrisk. Valutaskulden bidrar på samma sätt som realobligationer till att diversifiera statskulden, eftersom den minskar exponeringen mot svenska räntor.

Enligt riktlinjerna skulle valutaskulden amorteras med 40 miljarder kronor 2007. Riksgäldskontoret fick avvika med 15 miljarder kronor. Riksgäldskontoret amorterade 42 miljarder kronor på valutaskulden under 2007. Skillnaden mot riktvärdet beror på att valutakursrörelser gör att man inte exakt kan styra amorteringsbeloppet räknat i kronor.

#### **Tabell Valutaskulden**

Miljarder kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Skuld utländsk valuta	330	301	303	266	233

Orealiserade valutakursförändringar ingår i valutaskulden och kan variera kraftigt mellan åren. År 2007 uppgick de orealiserade valutaförlusterna till 4 miljarder kronor. Dessa kan jämföras med 2006 då de orealiserade valutavinsterna uppgick till 23 miljarder kronor. År 2007 uppgick de realiserade valutaförlusterna till 2 miljarder kronor att jämföra med realiserade valutaförluster på 6 miljarder kronor 2006, dvs. en förbättring med 4 miljarder kronor. Valutaskulden minskade totalt med 33 miljarder kronor 2007 och har som andel av total skuld minskat de senaste åren.

#### **Statsskuldens kostnader**

De anslagsavräknade utgifterna för statsskulden, som redovisas i redovisningen av Statsbudgetens utfall, uppgick till cirka 47 miljarder kronor 2007. Det är en minskning med 2 miljarder kronor jämfört med 2006. Beloppen i statsbudgeten redovisas enligt utgiftsmässiga principer och utgör ett netto av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten. Den utgiftsmässiga redovisningen innehåller dock svagheter när det gäller att beskriva statsskuldräntornas utveckling över tiden. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning ger därför en bättre beskrivning av hur räntekostnaderna under en viss period påverkas av underliggande skuld-, ränte- och valutautveckling.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till/från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. Av tabell 4 framgår statsskuldens kostnader, vilket utgör en sammanfattning och specificering av uppgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen Nettokostnad för statsskulden).

**Tabell Statsskuldens kostnader**

Miljarder kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Räntekostnader på lån i svenska kronor	51	52	49	52	55
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	29	23	24	23	26
Realiserade valutakursdifferenser	4	5	-10	6	2
Realiserade kursdifferenser	4	14	8	6	4
Orealiserade valutakursdifferenser	-15	-5	22	-15	0
Över-/underkurs vid emission m.m.	-3	-9	-7	-7	-6
<b>Summa kostnader</b>	<b>70</b>	<b>81</b>	<b>86</b>	<b>65</b>	<b>81</b>
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-32	-27	-27	-28	-31
<b>Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder</b>	<b>38</b>	<b>54</b>	<b>59</b>	<b>37</b>	<b>50</b>
Orealiserade valutavinster (-) / förluster (+) hänförliga till skuldskötselinstrument	-3	-5	8	-9	4
<b>Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder</b>	<b>35</b>	<b>49</b>	<b>67</b>	<b>28</b>	<b>54</b>

Enligt resultaträkningen för 2007 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 54 miljarder kronor, vilket är en ökning med 26 miljarder kronor jämfört med 2006. Ökningen beror i första hand på orealiserade valutakursförändringar som ökat statsskuldens kostnader med 28 miljarder kronor jämfört med 2006. De realiserade valuta- och kursdifferenserna gick åt motsatt håll och minskade i stället kostnaderna med 6 miljarder kronor.

Räntekostnaderna på lån i svenska kronor uppgick till 55 miljarder kronor, vilket innebar en ökning med 3 miljarder kronor jämfört med 2006. Räntekostnaderna för lån i utländsk valuta ökade också med 3 miljarder kronor till 26 miljarder kronor. Staten gjorde valutaförluster på 2 miljarder kronor, jämfört med 6 miljarder kronor 2006.

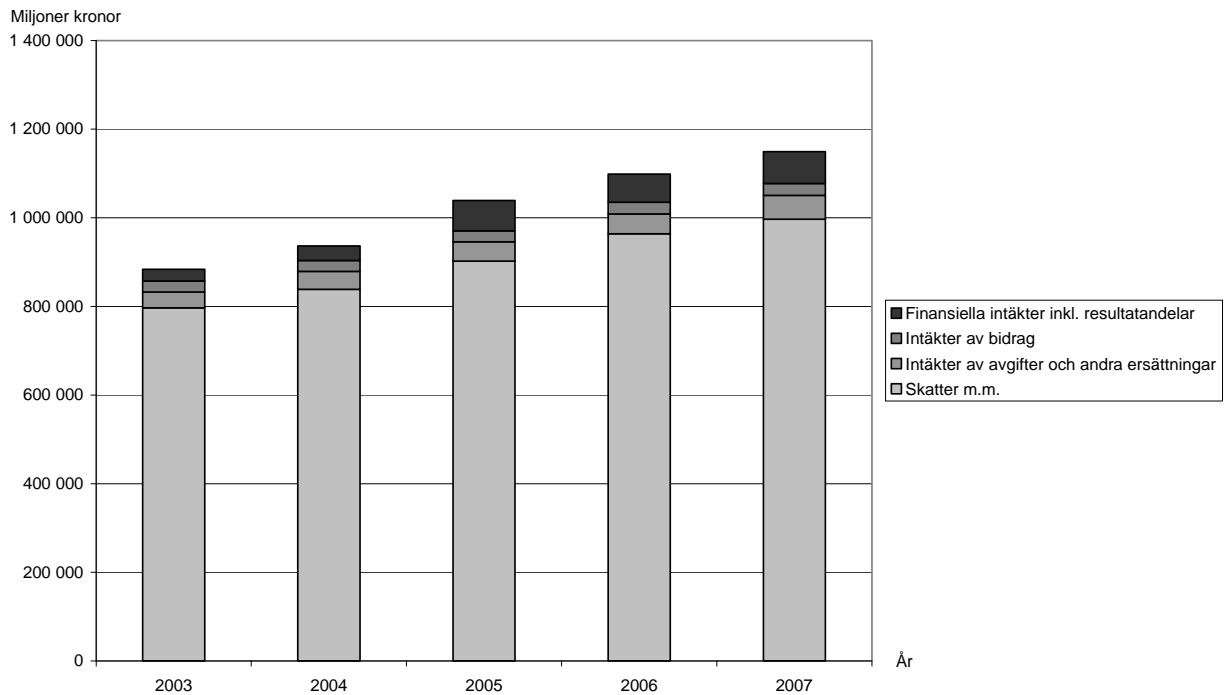
Valutavinstern/-förlusten påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser genom olika derivatinstrument som används i förvaltningen av valutaskulden. Under 2007 minskade de realiserade kursförlusterna med 2 miljarder kronor, från 6 till 4 miljarder kronor. De orealiserade valutakursdifferenserna, exklusive skuldskötselåtgärder, ökade skuldkostnaderna med 15 miljarder kronor jämfört med 2006. Skillnaden beror på att kronan gick bättre jämfört med skuldvalutorna 2006 än 2007. Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. medförde att kostnaderna minskade med 6 miljarder kronor 2007.

Tillsammans med ränteintäkter i upplåningsverksamheten på 31 miljarder kronor uppgick nettokostnaden för statsskulden exklusive skuldskötselåtgärder till 50 miljarder kronor 2007. Skillnaden mellan statsskuldens utgiftsmässiga räntekostnader på 47 miljarder kronor och nettokostnaden på 50 miljarder kronor förklaras av att kursdifferenser vid emission, nollkupongräntor och orealiserade valutakursförändringar redovisas på olika sätt i statsbudgeten och i resultaträkningen.

## Femårsutveckling, resultaträkningen

### Statens intäkter

#### Diagram Statens intäkter 2003–2007

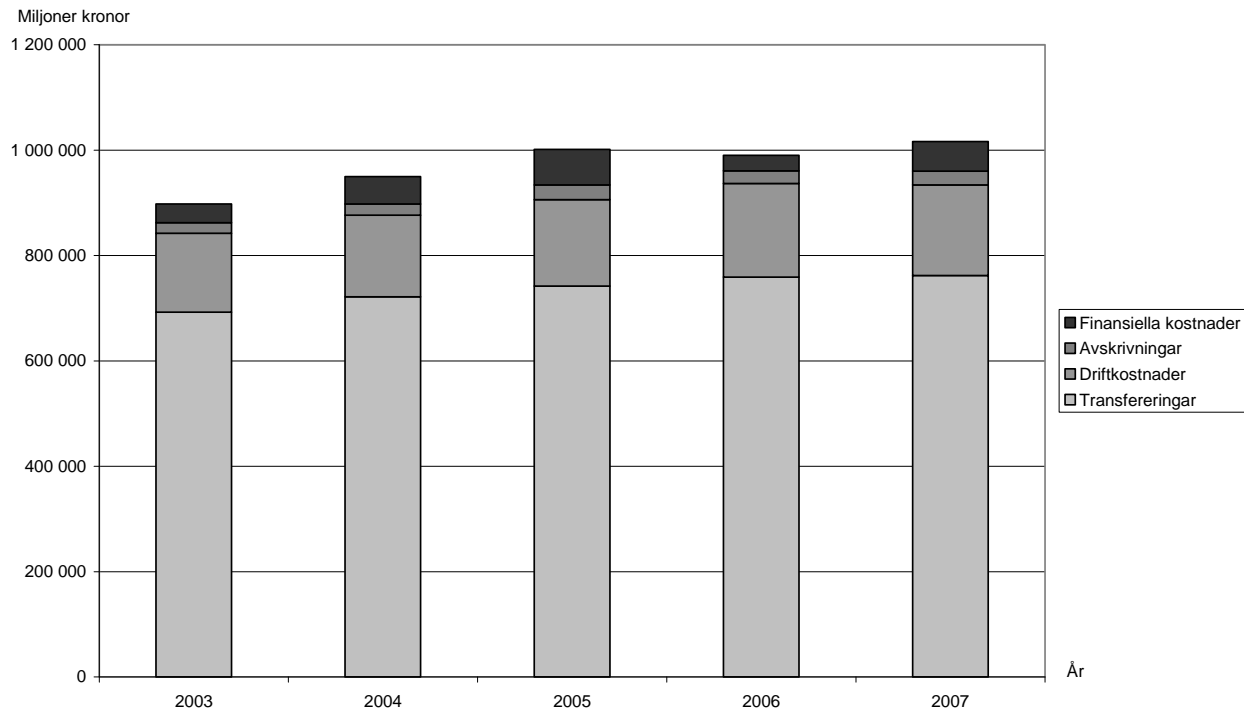


Statens totala intäkter har ökat med 269 miljarder kronor eller 30 procent under perioden. Nominellt har Skatter m.m. ökat mest men procentuellt så har de finansiella intäkterna inklusive resultatandelar ökat mest, de har nästan fördubblats.

Intäkter av bidrag innefattar framför allt bidrag från EU, med en stor andel för finansiering av olika utbetalningar av bidrag på jordbruksområdet, samt bidrag till universitet och högskolor.

## Statens kostnader

### Diagram Statens kostnader 2003–2007

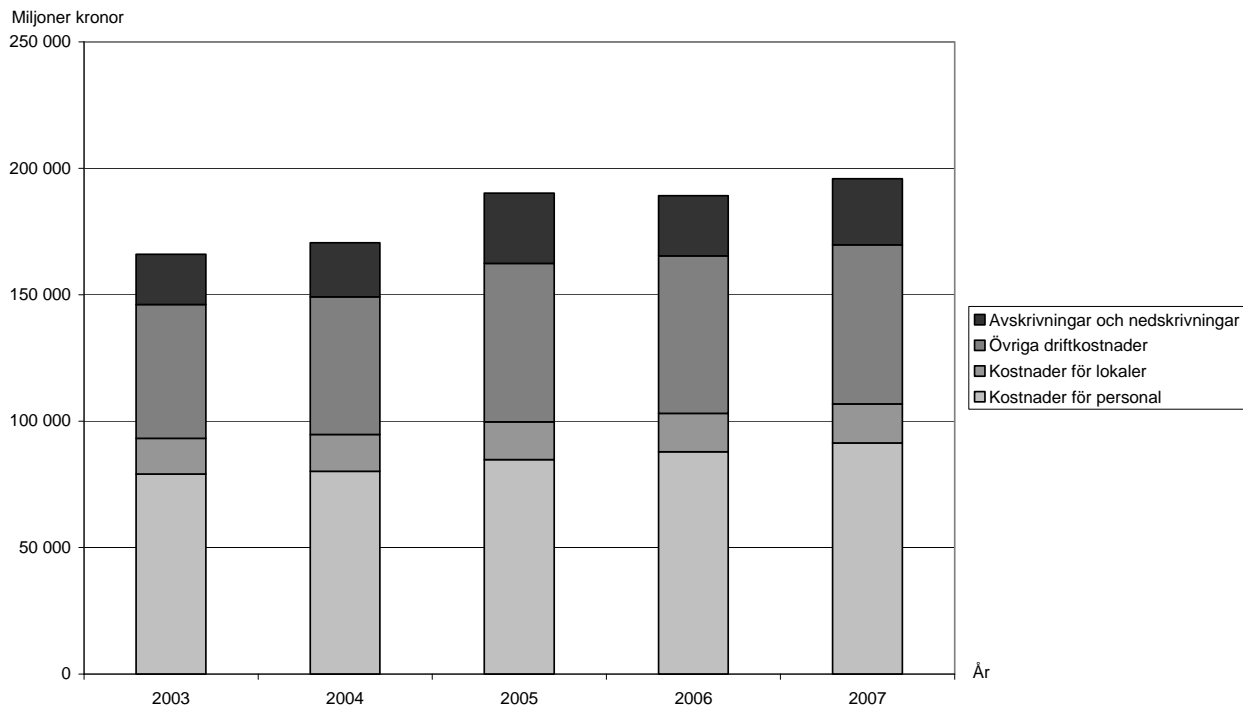


Diagrammet visar utvecklingen av statens kostnader den senaste femårsperioden. Kostnaderna totalt har ökat med 120 miljarder kronor eller 13 procent under perioden. Transfereringarna har ökat med 10 procent under perioden men de finansiella kostnaderna har ökat med drygt 57 procent.

Bland transfereringarna har kostnaderna för ohälsområdet, sjukpenning och sjuk- och aktivitetsersättning, ökat under flera år men 2005 inträffade ett trendbrott så till vida att de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning började minska. Minskningen har även fortsatt under 2006 och 2007.

## Statens egen verksamhet

Diagram Statens egen verksamhet 2003–2007



Statens egen verksamhet avser främst kostnaderna för de statliga myndigheternas drift, dvs. personalkostnader, lokalkostnader, avskrivningar och nedskrivningar samt övriga driftkostnader. Kostnaderna för statens egen verksamhet den senaste femårsperioden framgår av diagrammet. Kostnaderna har ökat med totalt 30 miljarder kronor eller 18 procent under perioden. Den största ökningen inträffade 2005 då framför allt Försvarsmaktens driftkostnader ökade på grund av avsättningar för omstruktureringskostnader och stora nedskrivningar av beredskapsvaror. 2006 har dessa justerade kostnader för statens egen verksamhet däremot minskat något. Det beror främst på kostnader för avsättningar och nedskrivningar 2005 som inte har någon motsvarighet 2006. 2007 har ytterligare nedskrivning gjorts på försvaret av beredskapsinventarier med 3,2 miljarder kronor.

För att öka jämförbarheten mellan åren har personalkostnaderna rensats för förändring av statens tjänstepensionsskuld (försäkringsteknisk avsättning hos Statens pensionsverk). Övriga driftkostnader har rensats för förändringar av avsättningar för förluster i garanti- och utlåningsverksamhet hos Riksgäldskontoret och Exportkreditnämnden från (2003–2005), vilka fr.o.m. 2006 även särredovisas i resultaträkningen (se även not 8, Vissa garantier och kreditkostnader).

De högsta personalkostnaderna (se även not 6, Kostnader för personal) finns hos Rikspolisstyrelsen, Försvarsmakten och Försäkringskassan samt Skatteverket. Under

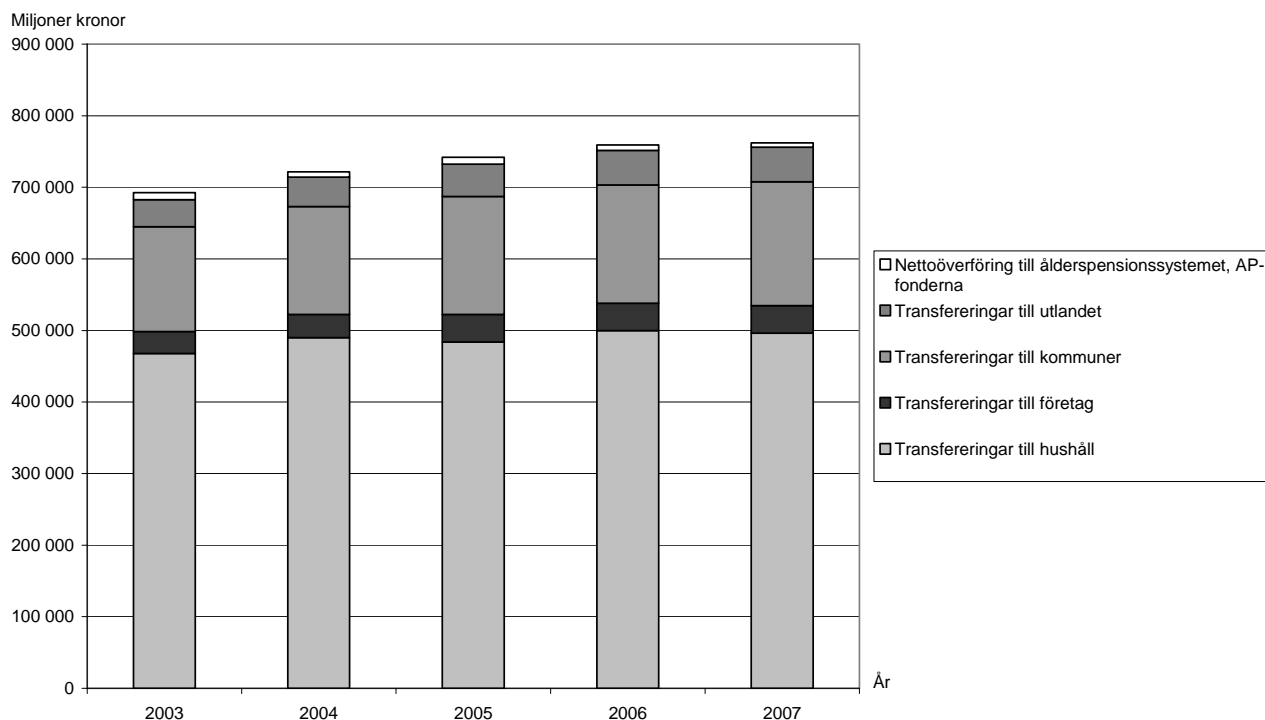
femårsperioden har lönekostnaderna ökat med 14 procent vid Försäkringskassan, med 20 procent vid Skatteverket och med 22 procent vid Rikspolisstyrelsen.

Lokalkostnaderna avser hyror för de statliga myndigheternas lokaler. De högsta lokalkostnaderna finns hos Försvarsmakten, Rikspolisstyrelsen och Regeringskansliet (se även not 7, Kostnader för lokaler).

Övriga driftkostnader avser omkostnader för de statliga myndigheternas verksamhet. Köpta varor och tjänster är av stor omfattning vid bl.a. Vägverket och Banverket, som har omfattande köp av entreprenader, men också vid Försvarsmakten. (se även not 9 Övriga driftskostnader).

## Transfereringar

### Diagram Transfereringar per sektor 2003–2007

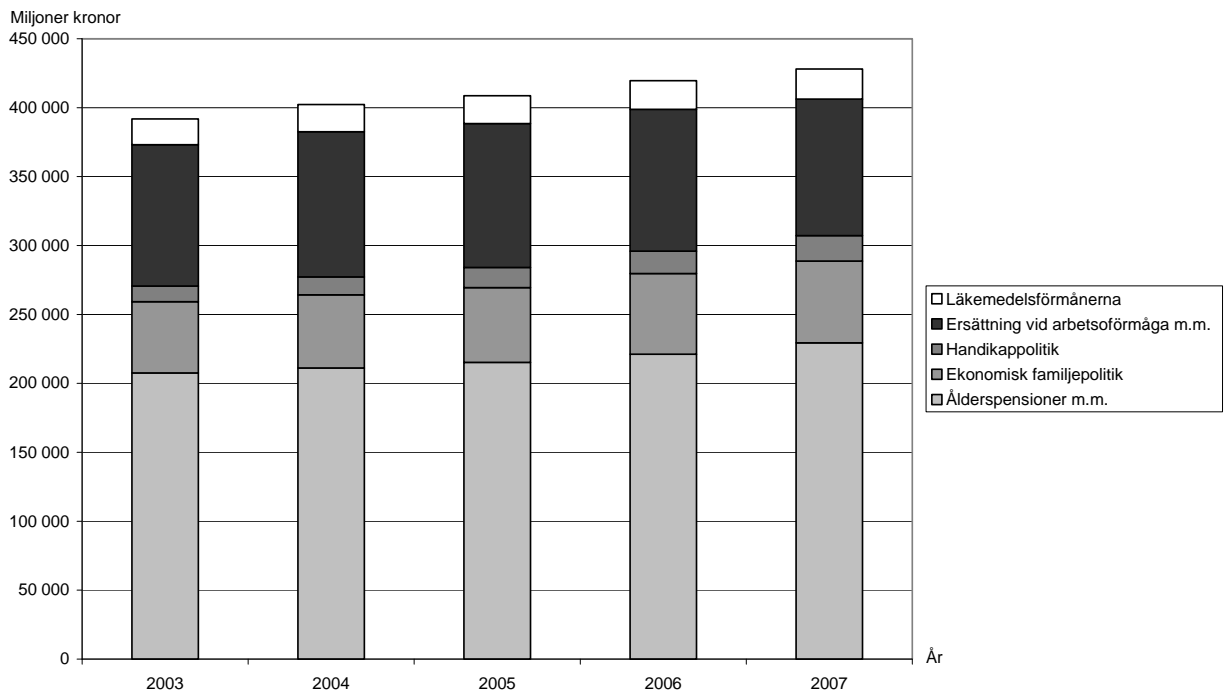


I tabellen visas transfereringarna per sektor 2003–2007. De totala kostnaderna för transfereringar har ökat med 70 miljarder kronor eller 10 procent under perioden. Den största delen, 65 procent, av de statliga transfereringarna går till hushållen inklusive hushållens övriga organisationer. Transfereringarna till hushållssektorn har ökat med 29 miljarder kronor eller 6,1 procent mellan 2003 och 2007. Från 2007 räknas inte nettoöverföringen till premiepensionssystemet med i transfereringar till ålderspensionssystemet utan dessa ligger som transfereringar till hushållen, tabellen är justerad med dessa värden för alla de fem åren.

**Tabell Transfereringar 2003-2007**

Miljoner kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Socialförsäkring	391 882	402 149	408 704	419 618	428 030
Allmänna bidrag till kommuner	98 839	101 238	106 472	109 359	123 709
Arbetsmarknad	61 789	65 663	71 052	68 169	49 062
Nettoöverföring till premiepensionssystemet	20 267	20 021	23 805	25 920	26 848
Nettoöverföring till ålderspensionssystemet, AP-fonderna	9 845	7 620	9 577	7 334	5 916
Avgiften till Europeiska gemenskapen	24 111	23 156	25 793	26 066	26 498
Bistånd m.m., migration och integration	19 380	23 144	24 700	29 262	29 880
Utbildning, studiestöd	26 127	36 116	19 868	26 838	21 575
Övrigt	40 368	42 574	52 022	46 589	50 643
<b>Summa</b>	<b>692 608</b>	<b>721 681</b>	<b>741 993</b>	<b>759 155</b>	<b>762 161</b>

I tabellen visas utvecklingen av olika transfereringar under den senaste femårsperioden. Nedan lämnas en närmare redovisning av delområdena socialförsäkring, arbetsmarknad, bistånd m.m. samt utbildning och studiestöd.

**Socialförsäkring****Diagram Socialförsäkringen 2003–2007**

Kostnaderna för socialförsäkringar ökade varje år under femårsperioden. År 2007 ökade kostnaderna med drygt 8 miljarder kronor eller 2 procent. Under hela femårsperioden var ökningen totalt 36 miljarder kronor eller drygt 9 procent.

**Tabell Socialförsäkringar 2003-2007**

	2003	2004	2005	2006	2007
Ålderspensioner m.m.	207 482	211 083	215 227	221 232	229 464
Ekonomisk familjepolitik	51 745	53 094	54 232	58 415	59 350
Handikappolitik	11 405	12 995	14 603	16 338	18 416
Ersättning vid arbetsförmåga m.m.	102 548	105 357	104 344	102 841	98 939
Läkemedelsförmånerna	18 702	19 620	20 298	20 792	21 861
<b>Summa transfereringar</b>	<b>391 882</b>	<b>402 149</b>	<b>408 704</b>	<b>419 618</b>	<b>428 030</b>

Av ökningen mellan 2003 och 2007 är 22 miljarder kronor hänförliga till ökade pensionskostnader. Ökningen av pensionskostnaderna har varit tämligen jämnt fördelad under åren. De ökade pensionskostnaderna beror på ett ökat antal pensionärer, att en allt större andel av dessa har inkomstpension och att den genomsnittliga pensionspoängen ökat, men även på indexomräkning av pensionsbelopp (se även not 4 till resultaträkningen).

Kostnaderna för ersättning vid arbetsförmåga m.m., ohälsoområdet, minskade med sammanlagt 3,6 miljarder kronor eller 3,5 procent under perioden. Inom ohälsoområdet har det trendbrott som inträffade 2005 förstärkts och de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning och aktivitets- och sjukersättning har fortsatt att minska. Kostnaden för sjukpenning minskade med 1,6 miljarder kronor eller 4,9 procent 2006, minskningen har fortsatt under 2007 och blev då 3,7 miljarder eller 12 procent. Det förklaras av att antalet sjukpenningdagar fortsatt sjunka. Aktivitets- och sjukersättningarna (tidigare benämnt förtidspension) var i princip oförändrat mellan 2006 och 2007.

I tabellerna visas antalet pensionstagare med ålderspension och utbetalad ålderspension under perioden.

**Tabell Pensionstagare med ålderspension**

	Kvinnor	Kvinnor	Män	Män	Summa
	Antal	Procent	Antal	Procent	
2003	914 292	56	711 408	44	1 625 700
2004	925 186	56	724 695	44	1 649 881
2005	942 578	56	745 499	44	1 688 077
2006	955 994	56	764 622	44	1 720 616
2007	971 518	55	788 215	45	1 759 733

Källa: Försäkringskassan

År 2007 var mellan 1,7 och 1,8 miljoner personer pensionstagare med ålderspension, av dessa var 55 procent kvinnor och 45 procent män. Antalet pensionstagare har ökat med drygt 8 procentenheter sedan 2003.

**Tabell Utbetalad ålderspension**

	Kvinnor Miljoner kronor	Medel ersättning per månad	Män Miljoner kronor	Medel ersättning per månad	Summa
2003	83 688	7628	97 547	11 427	181 235
2004	86 837	7677	101 144	11 631	187 981
2005	89 076	7875	104 017	11 627	193 093
2006	92 053	8024	107 609	11 728	199 662
2007	96 405	8269	112 424	11 886	208 829

Källa: Försäkringskassan

År 2007 utbetalades drygt 200 miljarder kronor, varav 46 procent eller 96 miljarder kronor till kvinnor och 54 procent eller 112 miljarder kronor till män. Kvinnors medelersättning per månad var 8 269 kronor och mäns var 11 886 kronor. Kvinnornas medelersättning per månad var således 30 procent lägre än männens medelersättning 2007. Det innebär dock att skillnaden mellan kvinnors och mäns medelersättning minskade med 3 procentenheter från 2003 till 2007.

Barnbidraget har varit oförändrat 950 kronor från 2002 fram till oktober 2005 då det höjdes till 1 050 kronor per barn och månad. Samtidigt ändrades flerbarnstillägget som nu utges från andra barnet.

**Tabell Ersatta nettodagar med föräldrapenning**

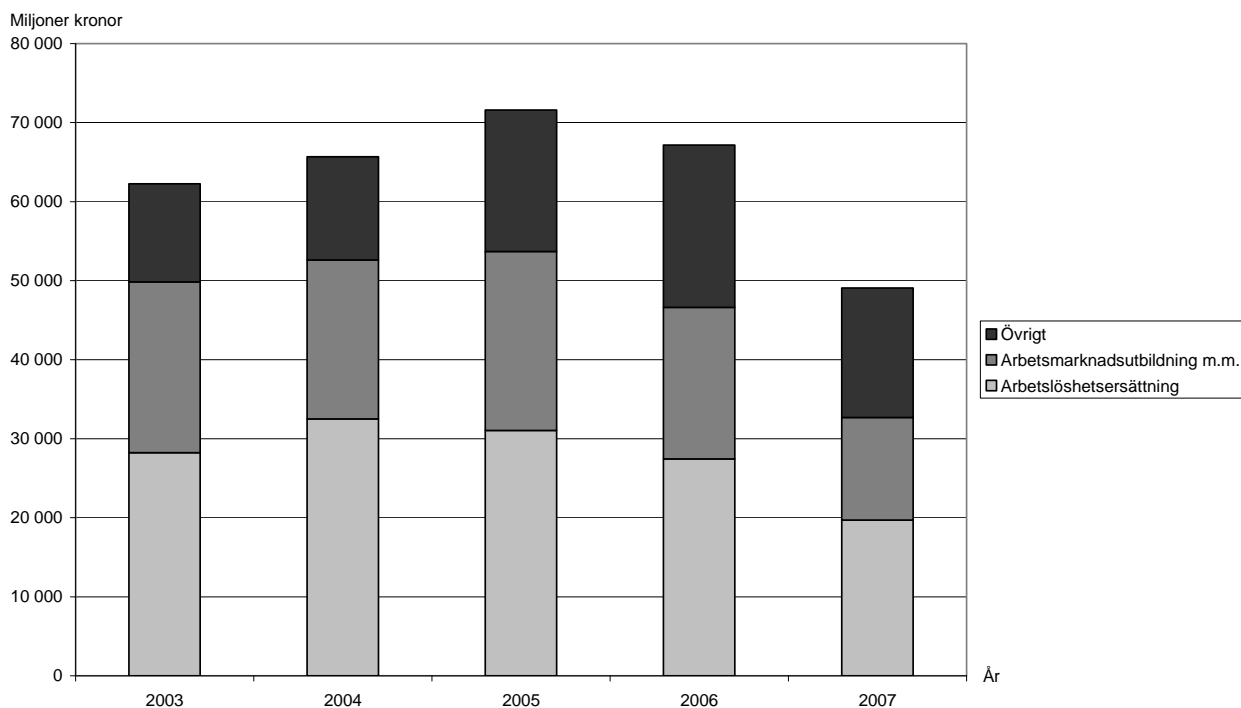
	Kvinnor Antal	Kvinnor Procent	Män Antal	Män Procent	Summa
2003	33 235 024	83	6 911 239	17	40 146 263
2004	34 407 653	81	7 901 514	19	42 309 167
2005	34 338 735	80	8 320 078	20	42 658 813
2006	34 524 796	79	8 957 898	21	43 482 694
2007	35 856 090	79	9 434 538	21	45 290 628

Källa: Försäkringskassan

Antal ersatta dagar var 45,3 miljoner 2007, varav 79 procent uttagna av kvinnor och 21 procent uttagna av män. Andelen dagar uttagna av kvinnor har sjunkit med 4 procentenheter och ökat med 4 procentenheter för män sedan 2003. Sedan 1999 har andelen män som tar ut ersatta dagar med föräldrapenning ökat från 12 till 21 procent, men under 2007 har endast en marginell ökning skett.

## Arbetsmarknad

### Diagram Arbetsmarknad 2003-2007



Kostnaderna för arbetsmarknadspolitiken minskade under perioden 2003 - 2007 med 13 miljarder kronor. Under 2006 skedde ett trendbrott och kostnaderna för arbetsmarknadspolitiken har därefter gått ned. Minskningen förklaras av att arbetslöshetsersättningen minskade med över 4 miljarder kronor till följd av minskad arbetslöshet. Arbetslösheten har fortsatt att minska under hela 2007 och arbetslöshetsersättningen har under året minskat med ytterligare närmare 8 miljarder kronor.

### Tabell Arbetslösa personer i genomsnitt per månad 2003-2007

	Kvinnor		Män		Summa
	Antal	Procent	Antal	Procent	
2003	93 500	43	123 300	57	216 800
2004	108 900	44	137 300	56	246 200
2005	124 000	46	145 100	54	269 100
2006	114 300	47	131 300	53	245 600
2007	104 400	48	111 400	52	215 800

Källa: AKU, SCB

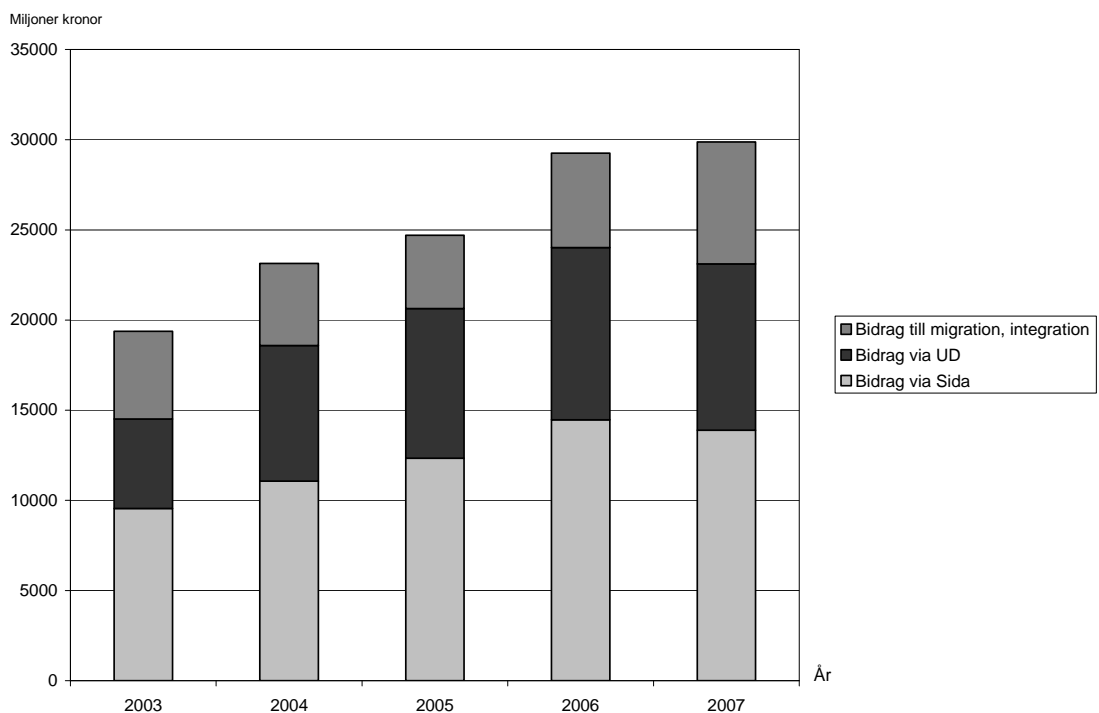
Av tabellen framgår antalet personer som var arbetslösa i genomsnitt per månad perioden 2003–2007. I april 2005 förändrade SCB sin statistik i enlighet med EU:s normer varför uppgifterna inte är direkt jämförbara med tidigare år. Statistiken för 2005 grundar sig dessutom endast på månaderna april – december.

Antalet arbetslösa var 215 800 i genomsnitt per månad under 2007. Av dessa var 48 procent kvinnor och 52 procent män. Det motsvarar 104 400 kvinnor och 111 400 män. Andelen kvinnor bland de arbetslösa har ökat successivt från 43 till 48 procent under perioden. Här har alltså skett en utjämning mellan könen avseende andelen arbetslösa.

## Bistånd m.m.

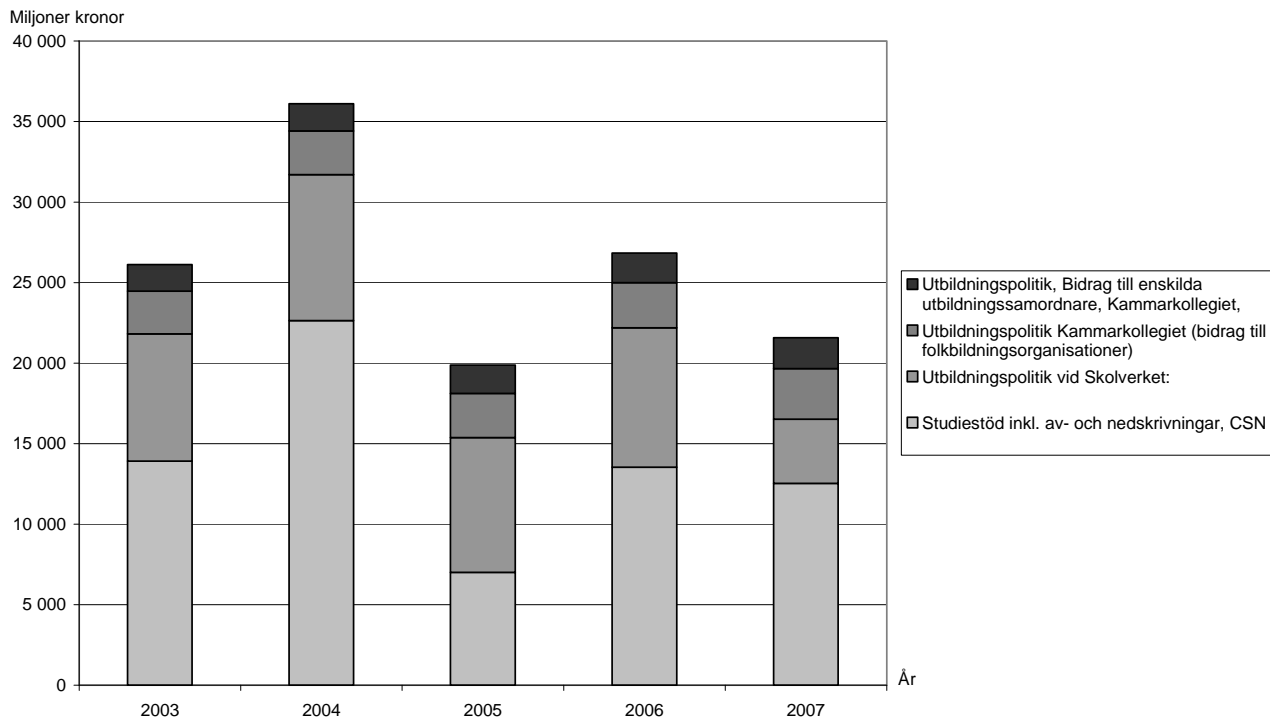
### Diagram Bistånd m.m. 2003-2007

Kostnaderna för bistånd, internationella bidrag, migration och integration ökade med



10,5 miljarder kronor eller 54 procent under perioden 2003–2007. Under 2006 ökade kostnaderna med 4,6 miljarder kronor till följd av bland annat att biståndsmålet höjdes från 0,88 till 1 procent av BNI och på grund av förändrade BNI-prognoser. I posten ingår även samarbete med Central- och Östeuropa och bidrag till utlandet utöver bistånd. Mellan 2006 och 2007 har det endast skett en marginell ökning av biståndet. Ökningen har skett på Bidrag till migration och integration som ökat med 39 procent sedan föregående år, övriga biståndsposter har minskat från ifjol.

## Utbildning och studiestöd



Kostnaden för utbildning och studiestöd har minskat med 4,5 miljarder kronor under perioden. Kostnaden för studiestöd, inklusive av- och nedskrivningar, har minskat med närmare 1,4 miljarder kronor eller 10 procent under förmånsperioden.

Kostnaden för utbetalda studiestöd har ökat marginellt, men någon post motsvarande 2005 års återföring av reservation för lånefordringar som då gjorde att nettokostnaden för studiestöd minskade med 16 miljarder kronor har inte förekommit detta år. Återföringen under 2005 berodde bl.a. på ett lägre ränteläge som medförde att flera kunde betala sina skulder. Under 2004 ökade kostnaderna för studiestöd inklusive av- och nedskrivningar med ca 10 miljarder kronor, beroende på kostnad för reservation av lånefordringar som beräknats enligt en ny modell.

De studiestöd som når flest personer är studiehjälp och studiemedel. Dessa stöd är generella och rättighetsstyrda. Studiemedel kan dock lämnas med en högre bidragsdel, men i detta avseende är studiemedlet inte rättighetsstyrt.

Studiemedel består av studiebidrag och studielån och utgår till studerande i studiestödsberättigande utbildning.

Studiehjälpen består av studiebidrag, inackorderingstillägg och extra tillägg. Studiebidraget är generellt och lämnas normalt med 1 050 kronor per studiemånad för den som är mellan 16 och 20 år och studerar i en gymnasial utbildning inom gymnasieskola, folkhögskola, kommunal vuxenutbildning eller vissa andra utbildningar.

Antalet studerande med studiemedel har gått både upp och ned under femårsperioden. Under 2005, 2006 och 2007 har det minskat, vilket framgår av tabellerna.

**Tabell Studerande med studiemedel**

	Studiebidrag				Summa
	Kvinnor		Män		
	Antal	Procent	Antal	Procent	
2003	258 854	60	172 275	40	431 129
2004	260 653	60	173 670	40	434 323
2005	257 018	60	171 511	40	428 529
2006	250 952	61	163 743	39	414 695
2007	252 363	61	159 923	39	412 286

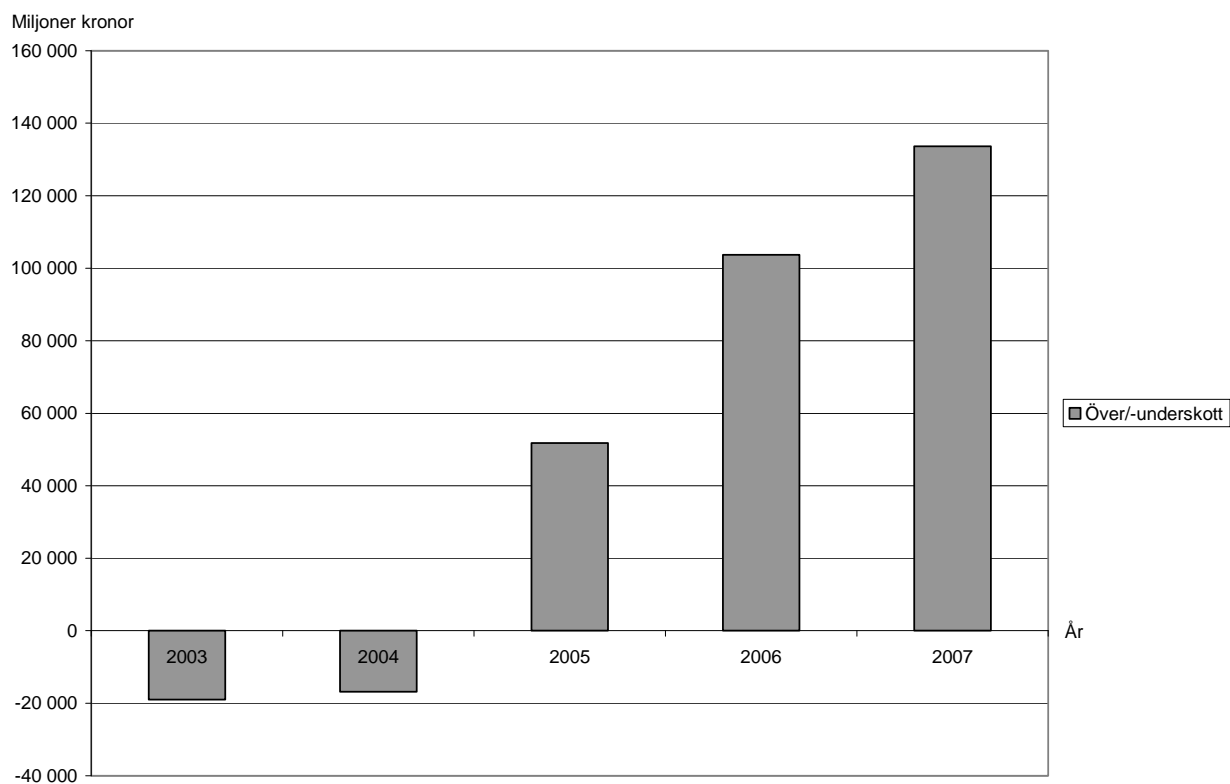
Källa: Centrala studiestödsnämnden

**Tabell Studerande med studiemedel**

	Studielån				Summa
	Kvinnor		Män		
	Antal	Procent	Antal	Procent	
2003	199 969	60	135 249	40	335 218
2004	197 561	60	132 651	40	330 212
2005	189 697	60	126 684	40	316 381
2006	178 842	60	117 216	40	296 058
2007	173 311	61	111 339	39	284 650

Källa: Centrala studiestödsnämnden

Tabellerna visar studerande med studiemedel 2003 till 2007. Studiemedel lämnas till studerande vid universitet och högskolor, vid godkända utbildningar utomlands och till studerande äldre än 20 år i gymnasiala utbildningar. Studiemedel består av studiebidrag och lån. Totalt fick 412 286 studerande studiemedel under 2007, vilket är en minskning med 2 409 studerande jämfört med 2006. Av dessa hade 284 650 studielån medan 127 636 studerande endast utnyttjade studiebidrag. Andelen studerande som vill sätta sig i skuld för att studera har minskat stadigt under den senaste femårsperioden. År 2007 fick 61 procent eller 252 363 kvinnor och 39 procent eller 159 923 män studiemedel. Andelen kvinnor har ökat med 1 procentenhet och andelen män har minskat med motsvarande andel sedan 2003.

**Tabell Resultaträkningens över-/underskott**

Diagrammet visar den konsoliderade resultaträkningens över- och underskott under den senaste femårsperioden. Efter överskott under början av 2000-talet visade resultaträkningen underskott 2003 och 2004. För 2005 har resultaträkningen åter vänt till överskott, sedan skatteintäkterna liksom resultatet från andelar i dotter- och intresseföretag ökat kraftigt, medan transfereringarna inte ökat i samma utsträckning. För de två senaste åren syns en särskilt kraftig ökning p.g.a. ökade skatteintäkter.

## Oförbrukade bidrag

Oförbrukade bidrag är en balanspost som visar mottagna bidragsintäkter som ska täcka framtida kostnader. Med anledning av Finansutskottets betänkande Årsredovisning för staten (2006/07:FiU19) lämnas här en utvidgad beskrivning av utvecklingen av oförbrukade bidrag.

<i>Miljoner kronor</i>		<b>Oförbrukade bidrag 2003-2007</b>		
<b>År</b>	<i>Universitet och högskolor</i>	<i>Länsstyrelser</i>	<i>Övriga</i>	<i>Total summa</i>
<b>2003</b>				
<i>Inomstatliga</i>	2 529	818	850	4 197
<i>Utomstatliga</i>	4 262	121	697	5 080
<i>Totalt</i>	6 791	938	1 547	9 277
<b>2004</b>				
<i>Inomstatliga</i>	2 676	1 006	896	4 578
<i>Utomstatliga</i>	4 140	100	747	4 988
<i>Totalt</i>	6 816	1 107	1 642	9 566
<b>2005</b>				
<i>Inomstatliga</i>	2 767	1 395	875	5 037
<i>Utomstatliga</i>	4 274	108	2 325	6 707
<i>Totalt</i>	7 041	1 503	3 200	11 745
<b>2006</b>				
<i>Inomstatliga</i>	3 195	2 128	1 160	6 483
<i>Utomstatliga</i>	4 720	88	2 591	7 398
<i>Totalt</i>	7 915	2 216	3 751	13 882
<b>2007</b>				
<i>Inomstatliga</i>	3 841	2 496	1 274	7 611
<i>Utomstatliga</i>	5 005	57	2 367	7 429
<i>Totalt</i>	8 846	2 553	3 640	15 039

Tabellen visar att de oförbrukade bidragen totalt har ökat med 5,8 miljarder kronor eller med 62 procent under perioden 2003-2007.

De inomstatliga bidragen är medel som betalats från en annan statlig myndighet och i många fall redovisats mot anslag hos den betalande myndigheten, trots att de ännu inte förbrukats hos den mottagande myndigheten eller utbetalats till slutanvändare. Denna post ökade med 3,4 miljarder kronor eller 81 procent under perioden och uppgår vid utgången av 2007 till 7,6 miljarder kronor. Huvuddelen, 50 procent, av de inomstatliga bidragen finns hos universitet och högskolor. För universitet och högskolor är bidragen en del av finansieringen av forskning och utbildning. Deras andel har dock sjunkit från drygt 60 procent 2003 och den beloppsmässiga ökningen under perioden är 52 procent. De lärosäten som redovisar störst belopp är Lunds universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala universitet samt Kungliga Tekniska högskolan.

Länsstyrelserna står för 33 procent av de inomstatliga oförbrukade bidragen, en ökning från 19 procent 2003. Det innebär att oförbrukade bidrag från andra myndigheter hos länsstyrelserna tredubblats på fyra år. Hos länsstyrelserna är det ofta fråga om medel som ska förmedlas som bidrag till olika regionala projekt. Övriga myndigheter redovisar 17 procent för 2007, en liten minskning från strax över 20 procent 2003. I årsredovisningen för staten elimineras de inomstatliga bidragen när balansräkningen konsolideras, eftersom de inte motsvaras av någon förpliktelse i relation till någon utomstående motpart.

Oförbrukade bidrag från utomstatliga givare ökade med 2,3 miljarder kronor eller 46 procent mellan 2003 och 2007. De uppgår till 7,4 miljarder kronor. Här står universitet och högskolor för en ännu större del av mottagna medel, 67 procent. Deras andel har dock minskat från över 80 procent 2003. Det är exempelvis fråga om medel från forskningsstiftelser. Länsstyrelsernas oförbrukade bidrag från utomstatliga givare är förhållandevis obetydliga, medan övriga myndigheter redovisar 32 procent av medlen. Bland dessa kan nämnas Statens jordbruksverk och Vägverket. I not 51 till balansräkningen specificeras beloppet uppdelat per myndighet med kommentarer om ändamål.

## Avgifter till och bidrag från EU

I detta avsnitt redovisas den svenska EU-avgiften och återflödet från EU-budgeten. Avgiften baseras på ett antal olika komponenter och Sverige tar emot EU-bidrag inom flera olika sektorer. Sverige har varje år sedan EU-inträdet betalat in mer i avgift till EU-budgeten än vad som har kommit tillbaka i form av bidrag från EU:s budget till svenska mottagare.

### Avgiften till EU:s budget

EU:s budget, dvs. utgifter och inkomster, upprättas med stöd av artikel 268 i fördraget om Europeiska unionen. Budgetens utgifter och inkomster ska balansera varandra och det är budgetens utgifter som styr nivån av inkomster. Inkomsterna finansieras huvudsakligen med s.k. egna medel, dvs. avgifter från medlemsstaterna vilka fastställs i fördragets artikel 269 och i rådets beslut om gemenskapernas egna medel (2000/597/EG, Euratom). En mindre del finansieras av övriga inkomster och utgörs bl.a. av eventuellt överskott från föregående år, gemenskapsskatter och gemenskapsavgifter, räntor på samt EES-ländernas bidrag.

Den totala avgiftens olika beståndsdelar kommenteras kortfattat nedan.

#### *Tullavgifter*

Handelstullar tas ut enligt den gemensamma tulltaxan vid handel med icke-medlemsländer. Dessa inkomster tillfaller gemenskapsbudgeten. Medlemsländerna får dock behålla 25 procent av intäkterna för att finansiera administrationskostnader.

#### *Särskilda jordbrukstullar och sockeravgifter*

Det tas också ut särskilda jordbrukstullar och en produktionsavgift för socker inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Dessa inkomster tillfaller gemenskapsbudgeten, med avdrag för finansiering av administrativa kostnader enligt samma procentsats som för tullavgifter.

#### *Mervärdesskattebaserad avgift*

Denna del av avgiften beräknas som en procentuell andel av den s.k. mervärdesskattebasen. Med mervärdesskattebas avses värdet på den samlade konsumtionen av varor och tjänster under ett år. Den nationella skattebasen korrigeras så att en enhetlig skattebas erhålls för alla medlemsländer. Avgiften baseras på en prognos på landets mervärdesskattebas för aktuellt budgetår. I efterhand revideras avgiften med hänsyn till utfallet för denna bas. Sedan 1999 görs dessutom en justering av innevarande års avgift enligt en uppdaterad prognos för avgiftsbasen. År 2002 reducerades det högsta tillåtna uttaget av momsavgiften från 1

procent till maximalt 0,75 procent av medvärdesskattebasen och från 2004 reducerades uttaget till maximalt 0,5 procent. Utfallet 2007 uppgick till 0,34 procent.

#### *Avgift baserad på bruttonationalinkomsten*

Denna del av avgiften beräknas som en procentuell andel av medlemslandets BNI beräknad till marknadspriser. BNI uttrycker värdet av de samlade inkomsterna som tillfaller ett land. Uttaget beräknas som en procentuell andel av gemenskapens samlade BNI mot bakgrund av återstående finansieringsbehov sedan övriga avgifter beräknats. BNI-avgiften korrigeras i efterhand då den prognostiserade avgiftsbasen ersätts med utfall. Sedan 1999 görs dessutom en justering av innevarande års avgift enligt en uppdaterad prognos för avgiftsbasen.

#### *Storbritanniens budgetreduktion*

Förenade kungariket har beviljats en nedsättning av sin avgift (budgetreduktion) som finansieras gemensamt av övriga medlemsländer. Beslutet om reduktionen togs med hänsyn till det brittiska nettobidraget. År 2002 reducerades Sveriges finansieringsansvar, enligt det senaste beslutet om egna medel, till 25 procent av den tidigare andelen.

### **Återflöde från EU-budgeten**

De medel Sverige erhåller som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EG:s jordbruksfond och strukturfonderna men Sverige får också medel från bl.a. forsknings- och utvecklingsprogram. Nedan redogörs kortfattat för de olika fonderna. En stor del av återflödet går via statsbudgeten, en mindre del går direkt till olika myndigheters verksamhet och en del redovisas inte alls inom staten.

#### *Jordbruksfonden*

Huvuddelen av bidragen är jordbruksstöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik. Exempel är areal- och djurbidrag, trädesersättning och exportbidrag. Dessa bidrag finansieras av jordbruksfondens s.k. garantisektion (EUGFJ-garanti). En del av jordbruksfonden finansierar också insatser under strukturfonderna (EUGFJ-utveckling).

#### *Strukturfonderna*

Olika former av strukturstöd erhålls, t.ex. regional- och arbetsmarknadsstöd. Strukturfonderna är ett samlingsbegrepp för fyra fonder, Europeiska Socialfonden (ESF), Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF), Fonden för Fiskets Utveckling (FFU), Utvecklingssektionen vid EG:s Jordbruksfond (EUGFJ-utveckling).

## Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet (se vidare not 4 till resultaträkningen). Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag (se vidare not 3 till resultaträkningen).

Redovisningen i resultaträkningen är periodiserad, dvs. intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till. Kostnaden för EU-avgiften redovisas det år avgiften avser. Intäkt av EU-bidrag redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det finns också vissa medel från EU, exempelvis forskningsstöd, som inte redovisas på statsbudgeten utan endast i resultaträkningen. Under 2007 tog universitet och högskolor samt övriga statliga myndigheter emot 790 miljoner kronor i bidrag från EU:s institutioner som enbart redovisas som intäkter av bidrag i resultaträkningen. I tabell nedan redovisas kostnaden för EU-avgiften under perioden 2003-2007. En jämförelse görs med de totala intäkterna av bidrag från EU, inklusive de bidrag som enbart redovisas i resultaträkningen (se även not 3 till resultaträkningen).

**Tabell Periodiserat utfall 2003-2007**

Miljoner kronor	2003*	2004**	2005	2006	2007	Förändring 2006/2007
Tullavgift	2 382	2 662	3 003	3 539	3 707	168
Jordbruksavgifter	175	210	257	169	425	255
Momsbaserad avgift	5 431	3 420	3 113	4 227	4 475	248
BNI-baserad avgift	15 733	16 452	18 893	17 723	17 512	-211
Storbritannien-avgift	390	273	369	262	379	117
<b>Summa EU-avgift netto</b>	<b>24 111</b>	<b>23 017</b>	<b>25 635</b>	<b>25 920</b>	<b>26 498</b>	<b>578</b>
Summa bidrag m.m.	11 737	12 294	13 137	13 840	14 270	430
<b>Nettoflöde till EU</b>	<b>12 374</b>	<b>10 723</b>	<b>12 498</b>	<b>12 080</b>	<b>12 228</b>	<b>148</b>

\* Från 2002 har 811 mnkr avseende momsavgiften, 2 376 mnkr avseende BNI-avgiften samt 56 mnkr avseende Storbritannienavgiften periodiserats till 2003

\*\* Från 2004 har 2546 mnkr avseende BNI-avgiften periodiserats till 2003.

Sveriges kostnader för avgiften till EU ökade 2007 med 578 miljoner kronor. Den mervärdskattebaserade avgiften ökade med 248 miljoner kronor. Tullavgifterna har ökat med 168 miljoner kronor, vilket beror på en ökad handel och import. Den avgift som baseras på bruttonationalinkomsten (BNI) minskade med 211 miljoner kronor. Det beror främst på att avgiften har reducerats för 2007 beroende på överskott i EU-budgeten avseende 2006. BNI-avgiften utgör en restfinansiering för att täcka behov sedan övriga avgifter fastställts.

Bidragen från EU ökade med 430 miljoner kronor 2007. En förklaring till ökningen är att bidragen till miljöstöd m.m. ökade med 877 miljoner kronor. Nettoflödet till EU ökade 2007 med 148 miljoner kronor.

## Redovisning på statsbudgeten

På statsbudgeten bruttoredo visas det återflöde som administreras av svenska myndigheter, dvs. betalningar från EU-kommissionen redovisas mot inkomsttitel, medan de utbetalningar som myndigheterna gör på kommissionens vägnar redovisas mot anslag på statsbudgetens utgiftssida. Dessa anslag återfinns inom flera olika utgiftsområden. Betalningar från EU-kommissionen redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag m.m. från EU och specificeras på separata inkomsttitlar. EU-avgiften redovisas under utgiftsområde 27, anslaget 93:1 Avgiften till Europeiska gemenskapen. Redovisningen på statsbudgeten är i dessa delar kassamässig. Sveriges mellanhavanden med EU skiljer sig mellan jordbruksfondens garantisektion och strukturfonderna. Jordbruksfonden regleras den tredje vardagen i den andra månaden efter utbetalningsmånaden i Sverige. För strukturfonderna förskottas medlemsländerna en viss del av bidragen och därefter överförs medel löpande under programperioden<sup>1</sup>. Slutlig reglering sker vid programperiodens slut.

I tabellen nedan sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU-budgeten och den svenska statsbudgeten under perioden 2003–2007.

### Avgiften till och återflöde från EU

**Tabell Avgiften till och återflöde från EU (kassamässigt)**

Miljoner kronor	2003	2004	2005	2006	2007	Förändring 2006/2007
Tullavgift	2 382	2 662	3 003	3 539	3 844	305
Jordbruksavgifter	175	210	257	169	425	256
Momsbaserad avgift	4 620	3 420	3 113	4 227	4 475	248
BNI-baserad avgift	10 811	18 998	18 893	17 723	17 512	-211
Storbritannien-avgift	334	273	369	262	379	117
<b>Summa EU-avgift[1]</b>	<b>18 322</b>	<b>25 563</b>	<b>25 635</b>	<b>25 920</b>	<b>26 635</b>	715
Bidrag från EUGFJ	8 163	8 035	8 946	8 890	9 841	951
Bidrag från FFU	34	25	109	76	90	14
Bidrag från ERUF	1 640	1 458	1 381	1 212	1 130	-82
Bidrag från ESF	2 072	1 915	1 849	1 270	1 633	363
Bidrag till trans.eur.nätv	69	91	300	194	187	-7
Övriga bidrag från EG	39	31	7	799	156	-643
<b>Summa bidrag m.m.[2]</b>	<b>12 016</b>	<b>11 555</b>	<b>12 592</b>	<b>12 441</b>	<b>13 037</b>	596
<b>Nettoflöde från statsbudgeten till EU</b>	<b>6 306</b>	<b>14 008</b>	<b>13 043</b>	<b>13 479</b>	<b>13 598</b>	119

[1] Avräknat mot anslag 93:1 Avgiften till Europeiska gemenskapen

[2] Redovisat mot inkomsttitel grupp 6 Bidrag från EU m.m.

<sup>1</sup> En programperiod omfattar sju år. Innevarande programperiod löper från 2007 till och med 2013.

Avgiften ökade med 715 miljoner kronor medan bidragen från EU ökade med 596 miljoner kronor, vilket innebär att nettoflödet till EU ökade kassamässigt med 119 miljoner kronor.

#### *Övriga utgifter och bidrag kopplade till EU*

Uppgifterna i tabellerna ger ingen helhetsbild av effekterna av EU-medlemskapet för statsbudgeten. Utöver de anslag som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag, måste hänsyn tas till att det förekommer utgifter föranledda av den medfinansiering som staten står för. Medfinansieringen är en förutsättning för att medel från bl. a. strukturfonderna ska kunna utbetalas. Utgifterna för medfinansieringen avräknas mot anslag på statsbudgeten. Utgifter hänförliga till medlemskapet förekommer naturligtvis även under myndigheters förvaltningsanslag. Eftersom samarbetet inom EU är integrerat i den nationella verksamheten och utgifter för europeiskt samarbete förekom redan före Sveriges anslutning 1995, är dessa mycket svåra att särskilja. Dessutom förekommer naturligtvis indirekta effekter, för såväl inkomster som utgifter, som inte går att beräkna exakt.

#### **Anslag finansierade med EU-medel**

Det finns olika anslag som helt eller delvis finansieras av EU. Anslag finansierade av EU-bidrag, som huvudsakligen utbetalas inom ramen för EU:s strukturfonder och jordbruksfonden, uppgår till 12,3 miljarder kronor. Medel för att finansiera stöd från EU:s jordbruksfond och strukturfonder redovisas mot inkomstitel när medlen inflyter från EU och uppgår till 13 miljarder kronor. Beroende på olika periodiseringseffekter och beslut skiljer sig utfallet på anslagen från vad som redovisats som bidrag från EU med -0,7 miljarder kronor. Bland annat har ett extra förskott från EU:s landbygdsfond perioden 2007-2013 på 1,3 miljarder kronor betalats in under 2007. Förskottet avser utgifter som kommer anslagsavräknas under programperioden.

**Tabell Anslag finansierade med EG-medel**

Miljoner kronor			
Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2007
08	12:08	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	30
13	22:06	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2000-2006	1 653
19	33:05	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006	1 023
22	36:05	Från EG-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	187
23	41:04	Från EG-budgeten finansierade medel för skogsskadeövervakning	5
23	43:03	Gårdsstöd och djurbidrag m.m.	7 194
23	43:04	Intervention och exportbidrag för jordbruksprodukter	476
23	43:08	Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m.	96
23	43:13	Jordbruks- och livsmedelsstatistik finansierad från EG-budgeten	7
23	44:02	Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 651
<b>Summa</b>			<b>12 322</b>

Nedan redogörs för fyra betydande anslag knutna till EU:s jordbruksfond och strukturfonder.

**Anslag finansierade av EG:s jordbruksfond***Anslaget 43:3 Gårdsstöd och djurbidrag*

Från anslaget utbetalas gårdsstöd, handjursbidrag och mjölkbidrag samt bidrag från EU för bekämpande av djursjukdomar. Gårdsstöd och djurbidrag utgör den största andelen av direktstöden till jordbruket. Gårdsstöd betalas ut till brukare med stödrätter, vilka motsvarar den brukade arealen för 2007.

*Anslaget 44:2 Från EG-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur*

Från anslaget utbetalas medel motsvarande EU:s finansiering av strukturstöd och miljöersättningar med anknytning till jordbruket som redovisas under anslaget 44:1 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur.

**Anslag finansierade av EG:s Strukturfonder***Anslaget 22:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2007-2013*

Europeiska socialfonden (ESF) har funnits och verkat i Europa i över 40 år. Europeiska socialfonden är EU:s främsta verktyg för att förverkliga den europeiska sysselsättningsstrategin. Anslaget ska finansiera projekt som är inriktade på åtgärder

som underlättar möjligheterna att få arbete, skapar lika förutsättningar för arbetskraften och medverkar till kompetensutveckling.

*Anslaget 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2007-2013*

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) skapades 1975 och är det viktigaste instrumentet för gemenskapens regionalpolitik. Målet med fonden och anslaget är att bidra till att avhjälpa regional obalans genom att delta i utvecklingen och strukturanpassningen av regioner som utvecklas långsammare och i omstruktureringen av industriregioner på tillbakagång.

## Bilaga 1 Ordlista

### Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadigvarande menas, när det gäller maskiner, inventarier m.m., att tillgångens ekonomiska livslängd uppgår till lägst tre år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

### Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs förvärv eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga kostnader för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

### Anslag

Utgiftspost på statsbudgeten som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Anslag kan av regeringen underindelas i anslagsposter och delposter

### Anslagsbehållningar

Ej utnyttjade anslagsmedel på reservations- och ramanslag vid budgetårets slut utgör utgående anslagsbehållning, sedan hänsyn tagits till eventuell begränsning i möjligheten att anslagsspara. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statsbudgeten för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom på tilläggsbudget anvisade eller minskade medel, dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budgetpropositionen och vårpropositionen görs för de kommande åren en prognos över förändringen av anslagsbehållningar. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

### Anslagskredit

Anslagskredit förekommer i samband med ramanslag. Se vidare *ramanslag*.

### Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare *ramanslag*.

## Anslagstyp

Det kan förekomma tre typer av anslag i statsbudgeten. Se vidare *anslag*, *ramanslag*, *reservationsanslag* respektive *obetecknat anslag*. Under ett antal år har antalet ramanslag ökat successivt och på 2007 och 2008 års statsbudget förekommer enbart ramanslag.

## Ansvarsförbindelser

Förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller ej.

Ansvarsförbindelser redovisas "inom linjen" i (i anslutning till) balansräkningen, dvs. de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

## Avgift

Ersättning som betalas för en direkt motprestation.

## Avräkning med statsverket

En post i statliga myndigheters balansräkning som omfattar de ekonomiska relationer som myndigheterna har med statsverket. Med statsverket menas här en tänkt modermyndighet eller central statlig funktion (jfr moderbolag i en koncern). Posten utgör ett saldo mellan hur mycket myndigheterna har redovisat mot anslag och inkomstitlar respektive statens centralkonto i Riksbanken.

## Avräkning mot statsbudgeten

Myndigheternas redovisning mot anslag och inkomstitlar, dvs. de utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel.

## Avräkning mot statens centralkonto

Myndigheternas betalningar från/till statens centralkonto i Riksbanken (tidigare benämnt statsverkets checkräkning), dvs. hur mycket medel myndigheterna har tagit i anspråk respektive tillfört statens centralkonto.

## Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra med avseende på såväl belopp som tidpunkt för infriande.

### **Balansomslutning**

Summan på vardera sidan av en balansräkning. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

### **Balansräkning**

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital.

### **Beredskapstillgång**

Tillgång som innehas för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

### **Bidrag**

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering.

### **Bokföringsmässiga grunder**

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till. Avgörande är när prestationen utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

### **Bokfört värde**

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från t.ex. marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

### **Bruttobudgetering**

Budgeteringsmetod som innebär att inkomster och utgifter budgeteras och redovisas var för sig på statsbudgetens inkomst- och utgiftssida även om samma ändamål avses. Motsatsen är nettobudgetering, vilket innebär att endast skillnaden mellan inkomster och utgifter tas upp på inkomst- eller utgiftssidan. Motivet till att inkomster och utgifter budgeteras och redovisas brutto är att det ska ge en tydligare bild av statens ekonomi och underlätta förståelsen av statsbudgeten.

### **Bruttonationalinkomst (BNI)**

Bruttonationalprodukten justerad för faktorinkomster, t.ex. löner till och från utlandet.

### **Bruttonationalprodukten (BNP)**

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

### **Bruttoredovisning**

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. ej kvittas mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begreppspar redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. När det gäller principen för statsbudgeten används begreppet bruttobudgetering.

### **Budgeteringsmarginal**

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statsbudgeten och ålderspensionssystemet. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar. Utgiftstaket är nominellt och ska inte ändras till följd av förändrade tillväxtförutsättningar.

### **Budgetsaldo**

Budgetsaldot är lika med statsbudgetens inkomster minus statsbudgetens utgifter inklusive Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Budgetsaldot är, sedan 1997, per definition lika med statens lånebehov med omvänt tecken. Se även *statens lånebehov*.

### **Budgetunderskott**

Ett negativt saldo i statsbudgeten, dvs. utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov.

### **Börsvärde**

Det värde som aktier och andra värdepapper värderas till på t.ex. Stockholmsbörsen.

### **CSA-avtal**

En metod för att reducera kreditrisker (Credit Support Annex). CSA-avtal innebär att motparterna överför säkerheter i form av kontanter eller värdepapper när marknadsvärdet på en swap (se vidare skuldbytesavtal) ändras. När valutaupplåning skapas via swappar uppstår kreditrisker, då den fasta räntan som Riksgäldskontoret (RGK) mottar i ränteswappen betalas av ett privat företag. Om räntorna faller stiger marknadsvärdet på swappen, vilket leder till en fordran på motparten. För att reducera kreditrisker använder RGK CSA-avtal.

### **Dagslån**

Lån som tas på dagslånemarknaden, från den ena dagen till den andra, för att täcka en tillfällig brist på pengar, dvs. "pengar över natten".

### **Derivatinstrument**

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

### **Effektivitetsrevision**

Den del av Riksrevisionens revision som innefattar granskning av statliga åtaganden, myndigheter och verksamheter från effektivitetssynpunkt. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

### **Eget kapital**

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget.

### **Ekonomisk händelse**

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndighetens tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndighetens ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

### **Eliminering**

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I statens årsredovisning innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan myndigheter och affärsverk liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av "statens" resultat och ekonomiska ställning.

### **Finansiell anläggningstillgång**

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt.

### **Finansiellt sparande**

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken.

## **Finansieringsanalys**

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i verksamheten. I statens årsredovisning visas hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. den s.k. nettouplåningen, har förändrats under året, fördelat på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter.

## **Fordringar**

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

## **Futures**

Terminkontrakt med daglig resultatavräkning av vinster och förluster. En termin är ett finansiellt instrument baserat på avtal mellan två parter om köp och försäljning av en tillgång. Se vidare derivatinstrument.

## **Förutbetalad intäkt**

Fakturering eller inbetalning som bokförts under året, men som avser varor eller tjänster som ännu inte levererats till kunden. Beloppet bokförs som skuld i bokslutet för att intäktsbokföras kommande år när prestation utförs.

## **Förutbetalad kostnad**

Utgifter som blivit fakturerade och bokförts under året men som avser kommande år. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg. Sådana utgifter tas upp som fordringsposter i bokslutet för att kostnadsbokföras då prestation utförs.

## **God redovisningssed**

Begrepp som inom staten kan beskrivas på följande sätt: Lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd ger uttryck för god redovisningssed. En förutsättning för att ovanstående beslut och regler kan anses uttrycka god redovisningssed är att dessa är generella och långsiktiga för myndigheterna.

Redovisningsreglerna är på vissa punkter allmänt hållna och myndigheterna måste göra en utfyllande tolkning. En sådan utfyllande tolkning bör lämpligen ha en förankring i faktisk förekommande redovisning och alltså ge uttryck för en redovisningssed hos myndigheterna.

Denna redovisningssed bör vara förenlig med syftet med redovisningsreglerna och grundläggande redovisningsprinciper. Bokföringsskyldigheten inom staten ska fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed.

### **Immateriell anläggningstillgång**

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för dataprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år.

### **Inbetalning**

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning erhålls. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

### **Indragning**

Åtgärd enligt 8 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten, enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. I lagen och i anslagsförordningen (1996:1189) finns ytterligare regler om indragningar.

### **Inkomst**

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har betydelse främst i samband med redovisning på statsbudgeten.

### **Inkomsttitel**

Post på statsbudgetens inkomstsida där myndigheten redovisar inkomster som den inte själv får disponera. Normalt rör det sig om sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

### **Inleverans**

(I statlig redovisning) att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten, offentligrättsliga avgifter eller andra medel.

### **Interna mellanhavanden**

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder m.m.) inom t.ex. en koncern. I årsredovisningen för staten avses transaktioner och andra poster mellan de myndigheter m.fl. som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

### **Intäkt**

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i den ordinarie verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I

relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

### **Invärdering**

Att i balansräkningen värdera och redovisa tillgångar och skulder som tidigare inte tagits upp.

Termen används även i bemärkelsen att invärdera äldre garantier i den nya garantimodellen.

### **Kapitalandelsmetoden**

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Inom staten konsolideras såväl dotter- som intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att andelarnas redovisade värde ökas respektive minskas i samma grad som det egna kapitalet i dotter- respektive intresseföretaget ändras. Ökningen/minskningen redovisas som en intäkt/kostnad i resultaträkningen under raden resultat från andelar i dotter- och intresseföretag hos innehavaren av andelarna.

### **Kassamässig avräkning**

Avräkningsprincip som innebär att redovisning/avräkning mot statsbudgetens anslag och inkomstitlar görs vid betalningstillfället.

### **Kassamässig korrigerig**

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomstitlar på statsbudgeten och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken (SCR). Anslag avräknas utgiftsmässigt, med undantag för transfereringsanslagen. Detta kan leda till kassamässiga korrigeringar mellan månader och år, om tidpunkten för avräkning av anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, uppstår korrigeringen som skillnaden mellan anslagsbelastningen och utbetalning av medel från SCR till myndigheternas räntekonton, som redovisas under Riksgäldskontorets nettoutlåning. Utbetalningar för verksamheten görs sedan från räntekontot, vilket redovisas kassamässigt mot statsbudgeten (Riksgäldskontorets nettoutlåning) och inte ger upphov till någon kassamässig korrigerig.

Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och vice versa, vilket leder till kassamässiga korrigeringsposter.

Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram residualt (som en restpost), men vissa delposter kan urskiljas och även prognostiseras.

### **Konsoliderad bruttoskuld**

De samlade skulderna i staten, landstingen, kommunerna samt AP-fonderna minskade med de fordringar de olika delarna i den offentliga sektorn har på varandra.

## **Konsolidering**

Att upprätta en koncernredovisning. Koncernbalansräkning, koncernresultaträkning och noter ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av ställningen och resultatet hos de företag (i årsredovisningen för staten: myndigheter) som omfattas av koncernredovisningen. Att konsolidera innebär att lägga samman de ingående enheterna och eliminera mellanhavanden mellan enheterna.

## **Konvergenskrav**

De krav som en medlemsstat i EU måste uppfylla för att bli medlem i tredje etappen av den ekonomiska och monetära union (EMU), dvs. EU:s valutaunion, som trädde i kraft den 1 januari 1999.

## **Kostnad**

Minskning av ekonomiska fördelar eller servicepotential under en period i form av förbrukning av tillgångar eller skuldsättning som påverkar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet utgift är kostnaden värdet av de resurser som förbrukas, eller utgiften hänförd till denna period, dvs. en periodiserad utgift.

## **Löptid**

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

## **Medgivet överskridande**

Rättighet att överskrida ett anvisat anslag. Medgivet överskridande förekommer i samband med ramanslag. Se vidare ramanslag.

## **Nettoförmögenhet**

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

## **Nettokostnad för statsskulden**

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets (RGK) definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i RGK:s in- och utlåningsverksamhet.

## **Nettoskuldsättning**

Nettot av räntebärande avsättningar och skulder minus finansiella (räntebärande) tillgångar inklusive likvida medel.

### **Obetecknat anslag**

Anslagstyp som innebär att beloppet inte får överskridas och att outnyttjade medel inte får användas under kommande budgetår. Anslagstypen används främst då det redan när anslaget beviljas står klart hur stort belopp som kommer att betalas ut, t.ex. för specificerade bidrag. För närvarande förekommer inga obetecknade anslag på statsbudgeten.

### **Omsättning**

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten avses vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

### **Omsättningstillgång**

Tillgång (i balansräkningen) som inte är anläggningstillgång, dvs. som inte är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

### **Option**

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Termin.

### **Optoverksamhet**

Infrastruktur för tele- och datakommunikation.

### **Periodavgränsningspost**

Skuld- eller fordringspost som är nödvändig för att åstadkomma en riktig periodisering av utgifter eller inkomster vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag. Dessa poster gör det möjligt att bestämma räkenskapsårets intäkter och kostnader.

### **Periodisering**

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

### **Politikområde**

En indelningsgrund för statens verksamhet i den statliga budgetprocessen. Statens verksamhet delas f.n. in i 48 politikområden. Indelningen i politikområden är verksamhetsorienterad. Till skillnad från utgiftsområdesindelningen ingår även icke anslagsfinansierad verksamhet i politikområdena.

### **Premieobligation**

Typ av obligation utgiven av staten (Riksgäldskontoret). Den utgör en kombination av en obligation och en lottsedel och ränta betalas ut i form av vinster.

### **Primärt budgetsaldo**

Statsbudgetens saldo exklusive statsskuldräntor.

### **Ramanslag**

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. Storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit är begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

### **Realekonomiska termer**

Begreppsapparat för att beskriva och analysera exempelvis den statliga resursförbrukningen. Redovisning i realekonomiska termer innebär att resursförbrukningen delas in i t.ex. transfereringar, investeringar och konsumtion. Den realekonomiska informationen är en del av informationen i de statliga inrapporteringskoderna (S-koderna) och ligger till grund för t.ex. beräkningen av sektorn staten i nationalräkenskaperna.

### **Realränteobligation**

En inflationsskyddad obligation som ges ut av staten (Riksgäldskontoret). Värdeutvecklingen är knuten till konsumentprisindex.

### **Refinansieringsrisk**

Avser risken för högre upplåningskostnader när lån förfaller och ska förnyas vid ett ofördelaktigt ränteläge.

### **Regressrätt**

Rätt för den som erlagt ett belopp att kräva detta av annan, som ytterst ska stå för betalningen. Exempel: borgensmans rätt att av huvudgäldenären få vad han betalat.

### **Reservationsanslag**

Anslagstyp som innebär att beloppet inte får överskridas, men där outnyttjade medel, utgående reservation, får föras över till nästa budgetår, s.k. ingående reservation. Reservationen får användas av myndigheten högst två år efter det att anslaget senast var uppfört på statsbudgeten. Regeringen har dispositionsrätt ytterligare ett år. Om myndigheten behöver använda reservationen under ett tredje år måste regeringens medgivande inhämtas. För närvarande finns inga reservationsanslag på statsbudgeten.

### **Resultat före och efter skatt**

Ett företags resultat innan avdrag gjorts för skatt respektive efter det att skatt på eventuell vinst dragits av.

### **Resultaträkning**

Dokument i årsredovisningen som i sammandrag visar räkenskapsårets samtliga intäkter och kostnader. I resultaträkningen kan man utläsa vilken typ av intäkter och kostnader som förekommit under räkenskapsåret. Genom att intäkter och kostnader summeras visar resultaträkningen hur verksamheten har förändrat kapitalet, vilket i årsredovisningen för staten framgår av posten "årets över- eller underskott".

### **Revisionsberättelse med invändning**

Revisionsberättelse med invändning lämnas om Riksrevisionen funnit väsentliga fel i en årsredovisning, underliggande redovisning eller ledningens förvaltning. En revisionsberättelse med invändning åtföljs alltid av en revisionsrapport.

### **Revisionsberättelse med upplysning**

Revisionsberättelse med upplysning lämnas om Riksrevisionen anser att mottagaren behöver få information om väsentliga uppgifter. Upplysningen ska inte innehålla sådan information att den kan tolkas som en invändning.

### **Räkenskapsår**

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

### **Räntabilitet på eget kapital**

Ett företags avkastning på det kapital ägarna satsat.

### **Rättvisande bild**

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild. I speciella fall kan det behövas tilläggsupplysningar för att ge en rättvisande bild.

### **Rörelseresultat**

Det resultat (i ett företag) som kan utläsas ur resultaträkningen innan hänsyn tagits till finansiella poster, extraordinära poster samt bokslutsdispositioner och skatt.

## Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

## Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret (RGK) för upplåningen i utländsk valuta. Swapptransaktionerna innebär att RGK byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron/valutaswappar). Upplåning via swappmarknaden är kostnadseffektiv och resulterar också i större emissionsvolym i kronor, vilket främjar likviditeten på den svenska statspappersmarknaden. Se även derivatinstrument.

## Skuldskötselinstrument

Se derivatinstrument.

## Soliditet

Ett företags betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten brukar beräknas som den del av företagets tillgångar som är finansierad med eget kapital, och således inte motsvaras av skulder.

## Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statsbudgetens saldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statsbudgeten. Se kassamässig korrigeringspost. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov.

## Statens nettoupplåning

Statsskulden (exklusive realiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas med andra ord inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettoupplåning under året.

## Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. 2007 fanns fyra affärsverk: Luftfartsverket,

Sjöfartsverket, Svenska kraftnät samt Statens järnvägar (begränsad verksamhet sedan huvuddelen av SJ övergått i bolagsform).

### **Statliga bolag**

I årsredovisningen för staten avses med statliga bolag de företag där statens ägande uppgår till minst 20 procent i respektive bolag. De statliga aktiebolagen regleras liksom privata aktiebolag av bl.a. aktiebolagslagen.

### **Statliga kreditgarantier**

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller som för egen skuld. En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

### **Statlig sektor**

(I årsredovisningen för staten) all den verksamhet som staten har väsentligt inflytande över, vilket är mer än det som ingår i den konsoliderade balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen. Väsentligt inflytande här har definierats som att staten ska ha en ägarandel på minst 20 procent i de aktuella organisationerna. Med denna definition bortfaller stiftelser, som är självägande. I statlig sektor ingår statliga myndigheter inklusive affärsverk, Premiepensionsmyndigheten och AP-fonderna, statliga bolag, samt Riksbanken. När det gäller tillgångar och skulder som bara indirekt ägs av staten via annan juridisk person har statens andel beräknats med hänsyn tagen till ägarandelen. Detta innebär att ett helägt bolags tillgångar tas med i sin helhet. Allmänna arvsfonden redovisas inom statlig sektor med hänsyn till det väsentliga inflytande staten har i verksamheten utan att ha någon ekonomisk ägarandel.

### **Statsbudgeten**

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår. Statsbudgeten består av anslag, inkomstittlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statsbudgeten och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på tilläggsbudget under löpande budgetår i samband med riksdagens beslut avseende den ekonomiska vårpropositionen eller budgetpropositionen.

### **Statsbudgetens saldo**

Skillnaden mellan statsbudgetens inkomster och utgifter, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på statsbudgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett statligt lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden. Förutom

av statsbudgetens saldo påverkas statsskulden av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

### **Statsbudgetens utfall**

Utfallet på de beståndsdelar som ingår i statsbudgeten.

### **Statsobligation**

Ett av Riksgäldskontoret utfärdat obligationslån på vanligen 2-17 års löptid. Räntan på statsobligationer är fast, vilket innebär att den inte ändras oavsett vad som händer på räntemarknaden. Den femåriga statsobligationsräntan styr i stor utsträckning bostadslånens fasta ränta. Ibland används begreppet nominella statsobligationer för att särskilja dessa från realränteobligationer.

### **Statsredovisningen**

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten.

Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive statsbudgetens utfall, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

### **Statsskulden**

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret (RGK) för statens räkning. RGK förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar, premieobligationer och realränteobligationer. Den utländska upplåningen sker främst via skuldbytesavtal (kron/valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer.

### **Statsskuldränta**

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt på statsbudgeten. Förutom anslagsavräkningen redovisas räntekostnader enligt god redovisningssed i resultaträkningen i Årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bl.a. orealiserade räntor, valutaförändringar och kursdifferenser.

### **Statsskuldväxel**

En av staten, genom Riksgäldskontoret, utgiven skuldförbindelse med en löptid på vanligen tre, sex eller tolv månader. Det finns dock även kortare löptider.

### **Takbegränsade utgifter**

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statsbudgeten (utgiftsområde 1-25 samt 27) exklusive statskuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

### **Termin**

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Option.

### **Tilldelade medel**

Summan av ingående anslagsbehållningar, statsbudget, tilläggsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare anslagsbehållningar.

### **Tillgång**

En resurs som kontrolleras av en redovisningsenhet till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

### **Tillgängliga medel**

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande.

### **Tilläggsbudget**

Kompletterande budget som riksdagen beslutar om som tillägg till statsbudgeten. Anslagsmedel kan anvisas eller minskas genom tilläggsbudget under löpande budgetår i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen eller budgetpropositionen. Även inkomstittlarnas beräknade belopp kan förändras på tilläggsbudget. Se vidare statsbudget.

### **Transferering**

Omfördelningstransaktion som oftast kännetecknas av att ingen direkt motprestation erhålls. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag m.m., oftast via statsbudgeten.

### **Underliggande saldo**

Statsbudgetens saldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns dock ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

## Uppbörd

I allmän mening statens uppbärande av skatt. I statlig redovisning används beteckningen uppbörd på de intäkter som en myndighet tar upp i sin resultaträkning men inte får disponera, vilka för staten som helhet till allra största delen utgörs av skatter. De ska redovisas mot (inlevereras till) en inkomsttitel på statsbudgeten.

## Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

## Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där faktura inte erhållits senast vid ett visst datum i samband med årets slut. Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

## Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

## Utdelning

Den del av ett företags vinst som utdelas till ägarna.

## Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligast i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har betydelse främst i samband med redovisning mot statsbudgeten.

## Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statsbudgeten. I statsbudgeten finns 27 utgiftsområden för vilka utgiftsramar fastställts av riksdagen. Varje anslag på statsbudgeten ingår i ett utgiftsområde.

## Utgiftsramar

Ramar för statsbudgetens utgiftsområden inom den sedan hösten 1996 tillämpade s.k. rambeslutsmodellen, vilket är en "uppifrån- och nedmetod" för budgetering. Den innebär att

riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

### **Utgiftstak för staten**

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som fastställs i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör en budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

### **Utgiftstak för offentlig sektor**

Utöver det statliga utgiftstaket finns ett tak som omfattar hela den offentliga sektorns utgifter. Det beräknas som summan av det statliga utgiftstaket och de beräknade kommunala utgifterna med avdrag för interna transaktioner mellan staten, kommunsektorn och ålderspensionssystemet. Eftersom kommunerna har rätt att själva besluta om skatteuttag och utgiftsnivåer är detta tak endast beräknat och inte fastställt av riksdagen som taket för de statliga utgifterna.

### **Valutareserv**

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Sveriges Riksbank.

### **Valutarisk**

Risken för förändringar i kursen på den aktuella valutan.

### **Årets över- eller underskott**

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken "Nettoförmögenhet".

### **Årlig revision**

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskningen görs även av om ledningens förvaltning står i överrensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till riksdagen.

### **Återanskaffningsvärde**

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

## Bilaga 2 Statliga myndigheter m.m.

I de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen ingår samtliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen med undantag för Riksbanken, AP-fonderna och Premiepensionsmyndigheten. Dessutom ingår fonder som redovisas av myndigheter enligt ovan (tas inte upp separat i denna bilaga utan redovisas i not 41, Fonder) och Riksbankens grundfond.

De ingående myndigheterna förtecknas nedan. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet. Inte heller ingår nedlagda myndigheter som saknar ekonomiskt utfall 2007.

### A

Affärsverket svenska kraftnät  
Allmänna reklamationsnämnden  
Arbetsdomstolen  
Arbetsgivarverket  
Arbetslivsinstitutet (upphörde 2007-06-30)  
Arbetsmarknadsverket (namnbyte till Arbetsförmedlingen 2008-01-01)  
Arbetsmiljöverket  
Arkitekturmuseet  
Avvecklingsmyndigheten för Arbetslivsinstitutet (startade 2007-07-01)  
Avvecklingsmyndigheten för Integrationsverket (startade 2007-07-01)

### B

Banverket  
Barnombudsmannen  
Blekinge tekniska högskola  
Bokföringsnämnden  
Bolagsverket  
Boverket  
Brottsförebyggande rådet  
Brottsoffermyndigheten

### C

Centrala etikprövningsnämnden  
Centrala studiestödsnämnden

## **D**

Danshögskolan  
Datainspektionen  
Djurskyddsmyndigheten (upphörde 2007-06-30)  
Domstolsverket  
Dramatiska institutet

## **E**

Ekobrottsmyndigheten  
Ekonomistyrningsverket  
Elsäkerhetsverket  
Exportkreditnämnden

## **F**

Fastighetsmäklarnämnden  
Finansinspektionen  
Fiskeriverket  
Folke Bernadotteakademin  
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap  
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande  
Fortifikationsverket  
Forum för Levande historia  
Försvarets materielverk  
Försvarets radioanstalt  
Förvarshögskolan  
Försvarmakten  
Försäkringskassan

## **G**

Gentekniknämnden  
Glesbygdsverket  
Granskningsnämnden för radio och TV  
Gymnastik- och idrottshögskolan  
Göteborgs universitet

## **H**

Handikappombudsmannen  
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd  
Högskolan Dalarna  
Högskolan i Borås

Högskolan i Gävle  
Högskolan i Halmstad  
Högskolan i Kalmar  
Högskolan i Skövde  
Högskolan Kristianstad  
Högskolan på Gotland  
Högskolan Väst  
Högskoleverket

## I

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen  
Inspektionen för strategiska produkter  
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering  
Institutet för psykosocial medicin (upphörde 2007-10-01, då verksamheten inordnades under Stockholms universitet och Karolinska institutet)  
Institutet för rymdfysik  
Institutet för språk och folkminnen  
Institutet för tillväxtpolitiska studier  
Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete  
Insättningsgarantinämnden (upphörde 2007-12-31 och inordnas under Riksgäldskontoret)  
Integrationsverket (upphörde 2007-06-30)  
Internationella programkontoret för utbildningsområdet

## J

Justitiekanslern  
Jämställdhetsombudsmannen  
Järnvägsstyrelsen

## K

Kammarkollegiet  
Karlstads universitet  
Karolinska institutet  
Kemikalieinspektionen  
Kommerskollegium  
Konjunkturinstitutet  
Konkurrensverket  
Konstfack  
Konstnärsnämnden  
Konsumentverket  
Kriminalvården  
Krisberedskapsmyndigheten

Kungliga Biblioteket  
Kungl. Konsthögskolan  
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm  
Kungl. Tekniska högskolan  
Kungliga hov- och slottsstaten  
Kustbevakningen  
Kärnavfallsfondens styrelse

## L

Lantmäteriverket  
Linköpings universitet  
Livrustkammaren och Skoklosters slott med stiftelsen Hallwylska museet  
Livsmedelsekonomiska institutet  
Livsmedelsverket  
Lotteriinspektionen  
Luffartsstyrelsen  
Luffartsverket, affärsverk  
Luleå tekniska universitet  
Lunds universitet  
Läkemedelsförmånsnämnden  
Läkemedelsverket  
Länsstyrelsen i Blekinge län  
Länsstyrelsen i Dalarnas län  
Länsstyrelsen i Gotlands län  
Länsstyrelsen i Gävleborgs län  
Länsstyrelsen i Hallands län  
Länsstyrelsen i Jämtlands län  
Länsstyrelsen i Jönköpings län  
Länsstyrelsen i Kalmar län  
Länsstyrelsen i Kronobergs län  
Länsstyrelsen i Norrbottens län  
Länsstyrelsen i Skåne län  
Länsstyrelsen i Stockholms län  
Länsstyrelsen i Södermanlands län  
Länsstyrelsen i Uppsala län  
Länsstyrelsen i Värmlands län  
Länsstyrelsen i Västerbottens län  
Länsstyrelsen i Västernorrlands län  
Länsstyrelsen i Västmanlands län  
Länsstyrelsen i Västra Götalands län  
Länsstyrelsen i Örebro län

Länsstyrelsen i Östergötlands län  
Lärarhögskolan i Stockholm (upphörde 2007-12-31 och inordnas under Stockholms universitet)

## **M**

Malmö högskola  
Marknadsdomstolen  
Medlingsinstitutet  
Migrationsverket  
Mittuniversitetet  
Moderna Museet  
Myndigheten för handikappolitisk samordning  
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor  
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning  
Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning  
Myndigheten för skolutveckling  
Myndigheten för utländska investeringar i Sverige  
Mälardalens högskola

## **N**

Nationalmuseum med prins Eugens Waldemarsudde  
Nationellt centrum för flexibelt lärande  
Naturhistoriska riksmuseet  
Naturvårdsverket  
Nordiska Afrikainstitutet  
Nämnden för offentlig upphandling (upphörde 2007-08-31, verksamheten inordnas under Konkurrensverket)

## **O**

Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning  
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering  
Operahögskolan i Stockholm

## **P**

Patent- och registreringsverket  
Patentbesvärsrätten  
Polarforskningssekreteriatet  
Post- och telestyrelsen  
Presstödsnämnden/Taltidningsnämnden

## R

Radio- och TV-verket  
Regeringskansliet  
Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg  
Regionala etikprövningsnämnden i Linköping  
Regionala etikprövningsnämnden i Lund  
Regionala etikprövningsnämnden i Stockholm  
Regionala etikprövningsnämnden i Umeå  
Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala  
Revisorsnämnden  
Riksantikvarieämbetet  
Riksarkivet  
Riksbankens grundfond  
Riksdagens ombudsmän, JO  
Riksdagsförvaltningen  
Riksgäldskontoret  
Rikspolisstyrelsen (hela polisorganisationen ingår utom Säkerhetspolisen)  
Riksrevisionen  
Rikstrafiken  
Riksutställningar  
Rymdstyrelsen  
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige  
Rättsmedicinalverket

## S

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (namnbyte 2008-01-01 till Nämnden för statligt stöd till trossamfund)  
Sameskolstyrelsen  
Sametinget  
Sjöfartsverket, affärsverk  
Skatteverket  
Skogsstyrelsen  
Smittskyddsinstitutet  
Socialstyrelsen  
Specialpedagogiska institutet  
Specialskolemyndigheten  
Statens beredning för medicinsk utvärdering  
Statens biografbyrå  
Statens bostadskreditnämnd  
Statens energimyndighet  
Statens fastighetsverk

Statens folkhälsoinstitut  
 Statens försvarshistoriska museer  
 Statens geotekniska institut  
 Statens haverikommission  
 Statens historiska museer  
 Statens institut för kommunikationsanalys  
 Statens institutionsstyrelse  
 Statens jordbruksverk  
 Statens järnvägar, affärsverk  
 Statens konstråd  
 Statens kulturråd  
 Statens kärnkraftinspektion  
 Statens ljud- och bildarkiv  
 Statens maritima museer  
 Statens museer för världskultur  
 Statens musiksamlingar  
 Statens pensionsverk  
 Statens räddningsverk  
 Statens skolverk  
 Statens strålskyddsinstitut  
 Statens VA-nämnd  
 Statens veterinärmedicinska anstalt  
 Statens väg- och transportforskningsinstitut  
 Statistiska centralbyrån  
 Statskontoret  
 Stockholms universitet  
 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll  
 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete  
 Styrelsen för psykologiskt försvar  
 Svenska institutet  
 Svenska institutet för europapolitiska studier  
 Svenskt biografiskt lexikon  
 Sveriges geologiska undersökning  
 Sveriges lantbruksuniversitet  
 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut  
 Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)  
 Södertörns högskola

## T

Talboks- och punktskriftsbiblioteket  
 Teaterhögskolan i Stockholm

Totalförsvarets forskningsinstitut  
Totalförsvarets pliktverk  
Tullverket

## **U**

Umeå universitet  
Ungdomsstyrelsen  
Uppsala universitet  
Utlänningsnämndens avvecklingsorganisation (upphörde 2007-03-31)

## **V**

Valideringsdelegationen (upphörde 2007-12-31 och inordnas under Nationellt centrum för flexibelt lärande och Statens Skolverk)  
Valmyndigheten  
Verket för förvaltningsutveckling  
Verket för högskoleservice  
Verket för innovationssystem  
Verket för näringslivsutveckling  
Vetenskapsrådet  
Vägverket  
Växjö universitet

## **Å**

Åklagarmyndigheten

## **Ö**

Örebro universitet  
Överklagandenämnden för studiestöd

.

**ESV utvecklar och förvaltar en effektiv ekonomisk styrning av staten.**

- Vi tar fram bra beslutsunderlag för den ekonomiska politiken.
- Vi skapar goda förutsättningar för regering och riksdag till en tydlig och effektiv styrning av statliga myndigheter.
- Vi säkerställer god tillgång för myndigheterna till bra metoder och effektivt stöd i sin verksamhetsstyrning.

**ESV har bred och djup kompetens och arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.**